

Lovforslag nr. L 129. Fremsat den 6. december 2000 af justitsministeren (Frank Jensen)

Forslag

til

Lov om ændring af straffeloven, lov om international fuldbyrdelse af straf mv., lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv. og lov om udlevering af lovovertrædere samt forskellige andre love

(Gennemførelse af EU-rammeafgørelse om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri, 1. tillægsprotokol til den europæiske konvention om overførelse af domfældte og FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger samt ændringer som følge af afskaffelsen af hæftestraffen mv.)

§ 1

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 849 af 6. september 2000, foretages følgende ændringer:

1. I § 10 a, stk. 2, litra a og b, udgår: »stk. 1,«.

2. I § 122, § 134 b, stk. 1, § 235, stk. 1, 1. pkt., og § 289 a, stk. 1, 1. pkt., udgår: », hæfte«.

3. I § 144, § 230, 1. pkt., og § 235, stk. 2, udgår: »hæfte eller«.

4. I § 231 udgår: »eller for løsgængeri«.

5. § 306 affattes således:

»§ 306. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i 5. kapitel for overtrædelser af denne lov, der er begået for at skaffe den juridiske person vinding.

Stk. 2. Forsøg på forbrydelse, der er omfattet af stk. 1., er strafbart.«

§ 2

I lov nr. 323 af 4. juni 1986 om international fuldbyrdelse af straf mv., som ændret ved § 2 i lov nr. 291 af 24. april 1996, foretages følgende ændring:

1. § 2, stk. 1, affattes således:

»Afgørelser, som er omfattet af konventionen om overførelse af domfældte og tillægsprotokol hertil, jf. bilag 1 og bilag 1 a til denne lov, kan fuldbyrdes efter konventionens og protokolens regler.«

§ 3

I lov nr. 214 af 31. maj 1963 om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv., som ændret ved § 3 i lov nr. 322 af 4. juni 1986 og § 3 i lov nr. 291 af 24. april 1996, foretages følgende ændring:

1. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. Retten kan med henblik på at sikre den dømtes tilstedeværelse og muligheden for, at straffen umiddelbart kan fuldbyrdes, træffe bestemmelse om, at den pågældende skal vare-tægtsfængsles.«

§ 4

I lov om udlevering af lovovertrædere, jf. lovbekendtgørelse nr. 110 af 18. februar 1998, foretages følgende ændring:

1. I § 5 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Stk. 1 og 2 finder endvidere ikke anvendelse, når handlingen er omfattet af artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger.«

§ 5

I lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 857 af 12. september 2000, foretages følgende ændringer:

1. I § 122, stk. 1, ændres »§ 105« til: »§ 106«.

2. I § 781, stk. 1, nr. 3, og i § 791 a, stk. 3, nr. 3, ændres »udlændingelovens § 59, stk. 3« til: »udlændingelovens § 59, stk. 5«.

§ 6

I lov nr. 104 af 14. februar 2000 om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin foretages følgende ændring:

1. I § 8, stk. 1 og 2, ændres »hæfte« til: »fængsel indtil 4 måneder«.

§ 7

I lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger foretages følgende ændring:

1. I § 70, stk. 1-4, ændres »hæfte« til: »fængsel indtil 4 måneder«.

§ 8

I lov om offentlige indsamlinger og pyramidespil, jf. lovbekendtgørelse nr. 623 af 15. september 1986, som ændret ved lov nr. 229 af 4. april 2000, foretages følgende ændring:

1. I § 6, stk. 2, ændres »hæfte« til: »fængsel indtil 4 måneder«.

§ 9

Plakat af 27. november 1801, hvorved Uberettede forbydes at bære saadanne Klædedragter,

som af Kongen ere autoriserede til Uniformer for civile eller militaire Embedsmænd, samt at bruge Epauletter, eller Skulderbaand, af nogen Slags, ophæves.

§ 10

I lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 608 af 6. september 1986, ophæves §§ 5, 10 og 20.

§ 11

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 2001.

Stk. 2. § 1, nr. 2 og 3, og §§ 6-8 træder dog først i kraft den 1. juli 2001.

§ 12

Stk. 1. § 2, stk. 1, i lov om international fuldbyrdelse af straf, som affattet ved denne lovs § 2, finder anvendelse, selv om den pågældende afgørelse er truffet, før tillægsprotokollen til den europæiske konvention om overførelse af domfældte er trådt i kraft mellem Danmark og vedkommende fremmede stat.

Stk. 2. § 5, stk. 4, i lov om udlevering af lovovertrædere, som affattet ved denne lovs § 4, finder anvendelse på anmodninger om udlevering, der fremsættes efter, at FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger er trådt i kraft mellem Danmark og vedkommende fremmede stat.

§ 13

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. §§ 1-4, 6-7 og 10 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Stk. 3. §§ 2-4 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

	Side
1. Indledning	3
2. Styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri	4
2.1. EU-rammeafgårelsen om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri	4
2.2. Gældende ret	5
2.3. Justitsministeriets overvejelser	7
3. Overførelse af domfældte	10
3.1. Første tillægsprotokol til den europæiske konvention om overførelse af domfældte	10
3.1. Gældende ret	11
3.3. Justitsministeriets overvejelser	13
4. Terrorisme	13
4.1. FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger	13
4.2. Gældende ret	16
4.3. Justitsministeriets overvejelser	19
5. Ikrafttræden	20
5.1. Bestemmelser om ikrafttræden i EU-rammeafgårelsen om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri, 1. tillægsprotokol til den europæiske konvention om overførelse af domfældte og FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger	20
5.2. Justitsministeriets overvejelser	21
6. Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.	22
7. Hørte myndigheder mv.	22

Indledning

Formålet med lovforslaget er for det første at gennemføre de ændringer, der er nødvendige for, at Danmark kan opfylde EU-rammeafgårelsen om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri. EU-rammeafgårelsen medfører bl.a., at juridiske personer skal kunne straffes for falskmøntneri, dokumentfalsk og bedrage-

ri. EU-rammeafgårelsen er optaget som *bilag 1* til lovforslaget.

Endvidere sigter lovforslaget på at gennemføre de ændringer i loven om international fuldbyrdelse af straf mv., som er nødvendige for, at Danmark kan ratificere 1. tillægsprotokol af 18. december 1997 til den europæiske konvention om overførelse af domfældte. Overførelse af straffuldbyrdelsen er efter konventio-

nen betinget af, at den dømte meddeler samtykke til overførelsen. Med tillægsprotokollen åbnes bl.a. mulighed for i visse tilfælde at overføre straffuldbyrdelsen, selv om den dømtes samtykke ikke foreligger. Tillægsprotokollen er optaget som *bilag 2* til lovforslaget.

Endelig gennemføres de ændringer, der er nødvendige for, at Danmark kan ratificere FN-konventionen af 15. december 1997 til bekæmpelse af terrorbombninger. Denne konvention medfører bl.a., at en stat afskæres fra at nægte udlevering udelukkende med den begrundelse, at den forbrydelse, anmodningen angår, er en politisk forbrydelse mv. FN-konventionen er optaget som *bilag 3* til lovforslaget.

Herudover gennemføres enkelte ændringer i straffeloven og forskellige andre love inden for Justitsministeriets område, som i det væsentlige er en følge af afskaffelse af hæftestrafen, jf. lov nr. 433 af 31. maj 2000 om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Ændringer som følge af straffuldbyrdelsesloven, afskaffelse af hæftestrafen og prøveløsladelse af livstidsdømte mv.). Ved denne lovændring blev de dagældende straffebestemmelser inden for Justitsministeriets område tilpasset som følge af afskaffelsen af hæftestrafen. Med dette lovforslag foreslås en lignende tilpasning af de straffebestemmelser, der er indeholdt i love vedtaget i sidste folketingssamling.

Vedtagelse af lovforslaget indebærer i øvrigt, at Folketinget giver samtykke til, at Danmark ratificerer 1. tillægsprotokol af 18. december 1997 til den europæiske konvention om overførelse af domfældte samt FN-konventionen af 15. december 1997 til bekæmpelse af terrorbombninger.

2. Styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri

2.1. EU-rammeafgørelsen om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri

Den 24. maj 2000 meddelte Folketinget i medfør af grundlovens § 19 samtykke til, at regeringen på Danmarks vegne medvirker til Rådet for Den Europæiske Unions vedtagelse af et udkast til rammeafgørelse om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri ved hjælp af strafferetlige og andre sanktioner i forbindelse med indførelsen af euroen (EU-rammeafgørelsen om beskyttelse mod falskmøntneri). Der henvises herom til Folketingstidende 1999-2000, forhandlingerne, s. 7431 og 8437, tillæg A, s. 7738 og 7748, tillæg B, s. 1338, samt tillæg C, s. 774. Udkastet til rammeafgørelse er efterfølgende vedtaget på rådsmødet (retli-

ge og indre anliggender) den 29. maj 2000, jf. lovforslagets *bilag 1*.

Artikel 1 i rammeafgørelsen indeholder definitionen af udtrykkene »konvention«, »penge« og »juridisk person«. Udtrykket »juridisk person« omfatter enhver enhed, der har denne status i henhold til den nationale lovgivning, der finder anvendelse, dog ikke stater og andre offentlige organer under udøvelsen af offentlige beføjelser samt offentligretlige internationale organisationer.

Efter *artikel 2* er formålet med rammeafgørelsen at supplere den internationale konvention af 20. april 1929 til bekæmpelse af falskmøntneri og protokollen dertil (1929-konventionen), dog således at de forpligtelser, der følger af 1929-konventionen, ikke berøres. De medlemsstater, der endnu ikke har ratificeret 1929-konventionen, forpligter sig til at gøre dette.

Artikel 3-6 fastsætter *kriminaliseringspligten* ifølge rammeafgørelsen.

I *artikel 3* opregnes de handlinger, som skal være strafbare i den nationale lovgivning. Det drejer sig om følgende handlinger:

- enhver fremstilling eller forandring af penge i bedragerisk hensigt,
- indførsel, udførsel, transport, modtagelse eller anskaffelse af falske penge med henblik på udgivelse, vel vidende at de er falske,
- fremstilling, modtagelse, anskaffelse eller besiddelse, der foretages i bedragerisk hensigt, af redskaber, genstande, edb-programmer og alle andre midler, som er bestemt til fremstilling eller forandring af penge, samt hologrammer eller andre sikkerhedselementer til beskyttelse af penge mod forfalskning.

Artikel 4 medfører pligt til at sikre, at de ovennævnte handlinger er strafbare, hvis de begås under anvendelse af lovlige pengeudstedende myndigheders faciliteter eller materialer, men ved krænkelse af de kompetente myndigheders rettigheder eller i strid med betingelserne for de kompetente myndigheders ret til at udstede penge og uden disse myndigheders tilsagn.

Efter *artikel 5* skal medlemsstaterne sikre, at de ovennævnte handlinger er strafbare ikke blot for så vidt angår falskmøntneri med hensyn til eksisterende valuta, men også for så vidt angår falskmøntneri med hensyn til eurosedler og euromønter, der begås, før euroen sættes i omløb den 1. januar 2002.

Efter *artikel 6, stk. 1*, skal de ovennævnte handlinger kunne straffes med strafferetlige sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, herunder frihedsstraf, der kan medføre udlevering. For fremstilling og foran-

dring af penge i bedragerisk hensigt skal der fastsættes en strafferamme på mindst 8 års fængsel, jf. *artikel 6, stk. 2*. Danmark har i forbindelse med vedtagelsen af rammeafgørelsen afgivet en erklæring, hvorefter *artikel 6, stk. 2*, ikke finder anvendelse på falskmøntneri, der sker ved formindskelse af værdien af gangbar mønt.

Artikel 7 indeholder bestemmelser om *straffemyndighed og koordination af retsforfølgning*. Efter bestemmelsen er hver medlemsstat forpligtet til at have straffemyndighed, når en af de af rammeafgørelsen omfattede lovovertrædelser er begået helt eller delvis på medlemsstatens territorium. Endvidere finder 1929-konventionens artikler 8, 9 og 17 tillige anvendelse på de lovovertrædelser, der er omfattet af rammeafgørelsen. Det indebærer bl.a., at medlemsstater, der ikke udleverer egne statsborgere, har pligt til at foretage retsforfølgning af strafbare handlinger, der er omfattet af rammeafgørelsen, og som deres egne statsborgere måtte have begået i udlandet.

Endvidere skal udlændinge, der har begået en lovovertrædelse i udlandet, og som befinder sig i et land, hvis lovgivning som almindelig regel anerkender princippet om strafforfølgning af lovovertrædelser begået i udlandet, kunne straffes på samme måde, som hvis forbrydelsen var begået på sidstnævnte lands territorium. Forpligtelsen til strafforfølgning er dog betinget af, at der er fremsat anmodning om udlevering, og at det land, til hvilket anmodningen er rettet, af en grund, der ikke har forbindelse til forbrydelsen, ikke har kunnet udlevere den sigtede.

Artikel 7, stk. 2, medfører pligt til at sikre, at falskmøntneri – som et minimum forfalskning af euroen – i det mindste i de medlemsstater, der har indført euroen, kan retsforfølges uafhængigt af gerningsmandens nationalitet og gerningsstedet.

Endelig fremgår det af *artikel 7, stk. 3*, at medlemsstaterne skal samarbejde for at afgøre, hvem af dem der skal retsforfølge gerningsmanden i en situation, hvor mere end én medlemsstat måtte have straffemyndighed og faktisk mulighed for at retsforfølge for det samme forhold.

Artikel 8 regulerer *juridiske personers strafansvar*. Bestemmelsen forpligter medlemsstaterne til at sikre, at juridiske personer kan gøres ansvarlige med hensyn til de handlinger, der er beskrevet i rammeafgørelsen, i det omfang handlingerne er begået for at skaffe den juridiske person vinding og er begået af en person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person, og som har en ledende stilling inden for den juridiske person. Bestemmelsen medfører også pligt til at sikre, at juridiske personer

kan straffes, når f.eks. utilstrækkelig kontrol eller tilsyn fra den juridiske persons side har gjort det muligt for en person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at begå de nævnte lovovertrædelser.

Efter *artikel 9* skal der overfor juridiske personer kunne iværksættes *sanktioner*, der er effektive, proportionale og har afskrækkende virkning, herunder bødestraf eller andre sanktioner som f.eks. udelukkelse fra offentlige ydelser og tilskud og forbud mod at udøve kommerciel virksomhed.

2.2. Gældende ret

2.2.1. Danmark ratificerede den 5. februar 1931 1929-konventionen om bekæmpelse af falskmøntneri. Straffelovens kapitel 18 om forbrydelser vedrørende penge bygger i vid udstrækning på denne konvention. Efter *straffelovens* § 166 er det strafbart at eftergøre eller forfalske penge, ligesom det er strafbart at skaffe sig eller andre eftergjorte eller forfalskede penge med henblik på at bringe dem i omsætning som ægte. Efter *straffelovens* § 167 er det tillige strafbart at udgive eftergjorte eller forfalskede penge. Reglerne beskytter både danske og fremmede penge, herunder også euroen.

2.2.2. Regler om *dansk straffemyndighed* er fastsat i *straffelovens* §§ 6-12. Dansk straffemyndighed omfatter bl.a. handlinger foretaget i den danske stat jf. *straffelovens* § 6, nr. 1 (territorialprincippet) og handlinger foretaget i udlandet af personer med en nærmere angivet tilknytning til Danmark, jf. *straffelovens* § 7, stk. 1, nr. 2, jf. stk. 2 (personalprincippet).

I *straffelovens* § 6, nr. 1, kan der ikke indlægges et krav om, at hele den kriminelle virksomhed er foretaget i den danske stat, for at der er dansk straffemyndighed. Når blot en del af virksomheden er foretaget her i landet, må forholdet antages at være undergivet dansk straffemyndighed efter denne bestemmelse.

Har den kriminelle virksomhed ingen tilknytning til Danmark, kan der i stedet være dansk straffemyndighed efter *straffelovens* § 7, stk. 1, nr. 2. Efter denne bestemmelse er det en betingelse for dansk straffemyndighed i forhold til udlandshandlinger, at gerningsmanden er dansk statsborger eller har bopæl i Danmark, og at handlingen er strafbar både efter gerningsstedets lov og dansk lov (dobbelt strafbarhed). Det er endvidere en forudsætning, at den pågældende danske straffebestemmelse ikke efter sit gerningsindhold er territorielt begrænset til forhold begået i Danmark. Efter stk. 2 finder bestemmelsen tilsvarende anvendelse på udlandshandlinger begået af en person, der har indfødsret eller bopæl i de andre nordiske lande, og som opholder sig her i landet.

De ovennævnte bestemmelser suppleres af straffelovens § 8, hvorefter der efter omstændighederne er dansk straffemyndighed i forhold til udlandshandlinger uden hensyn til, hvor gerningsmanden hører hjemme. Det gælder bl.a. i tilfælde, hvor »handlingen er omfattet af en mellemfolkelig overenskomst, ifølge hvilken Danmark er forpligtet til at foretage retsforfølgning«, jf. § 8, nr. 5. Formålet med denne bestemmelse, der blev indsat ved lov nr. 322 af 4. juni 1986, er bl.a. at opfylde – og muliggøre opfyldelse af fremtidige – konventioner eller andre mellemfolkelige aftaler, der indebærer en forpligtelse for Danmark til at have dansk straffemyndighed med henblik på at kunne strafforfølge nærmere angivne overtrædelser, jf. Folketingstidende 1985-86, tillæg A, sp. 2080-2081 og 2087.

Når der i medfør af de ovennævnte regler sker påtale her i landet, skal afgørelsen såvel om straf som om andre retsfølger af handlinger ske efter danske regler. Er forholdet undergivet dansk straffemyndighed i medfør af straffelovens § 7, kan der dog ikke idømmes strengere straf end efter gerningsstedets lovgivning, jf. straffelovens § 10, stk. 2.

2.2.3. I dansk ret har der længe været kendt et strafferetligt ansvar i form af bødestraf, der kan pålægges *juridiske personer*, navnlig erhvervsdrivende selskaber. Bestemmelser om strafansvar for selskaber mv. omfatter som udgangspunkt enhver juridisk person, herunder aktie-, anparts- og andelsselskaber, interessentskaber, foreninger, fonde, boer, kommuner og statslige myndigheder, jf. straffelovens § 26, stk. 1. Endvidere omfatter sådanne bestemmelser enkeltmandsvirksomheder, for så vidt disse navnlig under hensyn til deres størrelse og organisation kan sidestilles med de førnævnte selskaber, jf. straffelovens § 26, stk. 2.

Strafansvar for en juridisk person forudsætter, at der inden for dens virksomhed er begået en overtrædelse, der kan tilregnes en eller flere til den juridiske person knyttede personer eller den juridiske person som sådan, jf. straffelovens § 27, stk. 1. Endvidere kan statslige myndigheder og kommuner alene straffes i anledning af overtrædelser, der begås ved udøvelse af virksomhed, som svarer til eller kan sidestilles med virksomhed udøvet af private, jf. straffelovens § 27, stk. 2.

For at kunne pålægge juridiske personer strafansvar kræves også, at denne særlige ansvarsform har hjemmel i lovgivningen på de enkelte områder, hvor ansvaret skal gælde, jf. straffelovens § 25, stk. 1. Strafansvar for juridiske personer findes i et meget stort antal særlove.

Derimod har der indtil indførelsen af straffelovens § 306 ved lov nr. 228 af 4. april 2000, jf. herom nedenfor, ikke været bestemmelser i straffeloven, der giver mulighed for at straffe juridiske personer for overtrædelser af straffeloven. Baggrunden herfor er bl.a., at flertallet af straffebestemmelserne i straffeloven sigter på at beskrive enkeltpersoners skadegørende eller farlige eller på anden måde forkastelige handlinger. De begås i henhold til individuelle beslutninger, eventuelt efter aftale mellem flere, og uden nogen sammenhæng med, om den eller de pågældende står i et ansættelsesforhold til nogen, jf. i det hele nærmere Straffelovrådets betænkning nr. 1289/1995 om juridiske personers bødeansvar, s. 54-55.

Endvidere er det for langt de fleste straffelovsbestemmelser en betingelse for strafansvar, at der er handlet med forsæt, jf. straffelovens § 19. Den juridiske person, f.eks. et aktieselskab, kan ikke have forsæt i strafferetlig forstand. Det kan kun fysiske personer, herunder ledere eller ansatte hos den juridiske person. En fysisk persons forsæt skaber ikke i strafferetlig forstand forsæt hos den juridiske person.

Ved lov nr. 228 af 4. april 2000 indførtes der i et nyt 30. kapitel i straffeloven som § 306, stk. 1, en bestemmelse, der giver mulighed for at pålægge selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i 5. kapitel for overtrædelse af § 122 (aktiv bestikkelse i dansk, udenlandsk og international offentlig tjeneste eller hverv), § 289 a (EU-svig) samt § 299, nr. 2, 2. led, (aktiv bestikkelse i private retsforhold). Endvidere blev som § 306, stk. 2, indsat en bestemmelse, der giver mulighed for at pålægge juridiske personer strafansvar for overtrædelse af § 284 (hæleri) med hensyn til § 122 (aktiv bestikkelse i dansk, udenlandsk og international offentlig tjeneste eller hverv), § 144 (passiv bestikkelse i dansk, udenlandsk og international offentlig tjeneste eller hverv) og § 289 a (EU-svig), når overtrædelsen er begået for at skaffe selskaber mv. del i en ved overtrædelse af § 122, § 144 og § 289 a erhvervet vinding.

Om baggrunden for den nye bestemmelse i straffelovens § 306 henvises til Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, s. 259-261. Som det fremgår heraf, var formålet med bestemmelsen at give mulighed for, at man i Danmark kan anvende en række konventioner og andre folkeretlige aftaler, der medfører pligt til at kunne straffe juridiske personer for handlinger, som for Danmarks vedkommende er omfattet af straffelovsbestemmelser, der alene giver mulighed for at straffe fysiske personer.

Som nævnt i pkt. 2.1., medfører artikel 8 i EU-rammeafgørelsen om styrkelse af beskyttelsen mod falsk-

møntneri en lignende pligt til at kunne straffe juridiske personer for handlinger, omfattet af rammeafgørelsen. Gennemførelsen af EU-rammeafgørelsen rejser derfor spørgsmål om at udvide muligheden for at kunne straffe juridiske personer for overtrædelser af straffeloven, der er begået for at skaffe den juridiske person vinding, jf. pkt. 2.3.2. nedenfor.

2.3. Justitsministeriets overvejelser

2.3.1. Der er tidligere i forbindelse med forslaget til folketingsbeslutning om udkast til rammeafgørelse om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri redegjort for de lovgivningsmæssige konsekvenser af udkastet til rammeafgørelse, jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, s. 7741-7743. Som det fremgår heraf, anses de strafbare handlinger, der nævnes i *artikel 3 og 4*, bl.a. i lyset af straffelovens §§ 21 og 23 om forsøg og medvirken for at være omfattet af straffelovens regler, navnlig § 166 og § 167. I det omfang straffelovens § 166 og § 167 ikke finder anvendelse i forhold til penge, der endnu ikke er sat i omløb, anses falskmøntneri med hensyn til euroen, der begås inden den 1. januar 2002, for omfattet af straffelovens § 171 om dokumentfalsk eller straffelovens § 279 om bedrageri samt efter omstændighederne af reglerne om forsøg og medvirken. *Artikel 3-5, jf. artikel 6, stk. 1*, kræver derfor ikke lovændring.

Efter *artikel 6, stk. 2*, skal fremstilling eller forandring af penge i bedragerisk hensigt kunne straffes med fængsel, og der skal fastsættes en strafferamme på mindst 8 års fængsel. Strafferammen for falskmøntneri er efter straffelovens § 166, stk. 1, fængsel indtil 12 år, mens formindskelse af værdien af gangbar mønt efter straffelovens § 166, stk. 2, alene kan straffes med fængsel indtil 4 år. Som nævnt i pkt. 2.1., har Danmark i forbindelse med vedtagelsen af rammeafgørelsen afgivet en erklæring, hvorefter *artikel 6, stk. 2*, ikke finder anvendelse på falskmøntneri, der sker ved formindskelse af værdien af gangbar mønt. På den baggrund kræver *artikel 6, stk. 2*, heller ikke lovændring.

Opfyldelse af de jurisdiktionspligter, der er indeholdt i *artikel 7*, kan også ske uden lovændring. Det skyldes, at straffeloven allerede (i § 8, nr. 5) indeholder hjemmel til dansk straffemyndighed, selv om jurisdiktionspligten rækker ud over den danske straffemyndighed, der er hjemlet i straffelovens § 6 (territorialprincippet), § 7 (personalprincippet) og § 8, nr. 1-4 og 6, herunder når udlevering af sigtede til retsforfølgning i et andet land afslås.

2.3.2. Som nævnt i pkt. 2.1., følger det af *artikel 8*, at juridiske personer skal kunne gøres ansvarlige for

de handlinger, der er beskrevet i rammeafgørelsen, i det omfang handlingerne er begået for at skaffe den juridiske person vinding. Straffeloven indeholder ikke hjemmel til at straffe juridiske personer for overtrædelse af straffelovens bestemmelser om falskmøntneri, dokumentfalsk og bedrageri, jf. pkt. 2.2.3. Opfyldelse af denne bestemmelse kræver derfor, at der ved en lovændring skabes hjemmel hertil.

Der tegner sig umiddelbart fire mulige modeller for at gennemføre *artikel 8* i dansk ret:

- 1) En ændring af straffelovens § 306, stk. 1, hvorefter bestemmelsen også kommer til at omfatte overtrædelse af straffelovens § 166 og § 167 om eftergørelse og forfalskning mv. af penge samt § 171 om dokumentfalsk og § 279 om bedrageri.
- 2) En ændring af straffelovens § 25, hvorefter strafansvar for juridiske personer ikke længere kræver særskilt lovhjemmel, hverken i straffeloven eller særlovgivningen.
- 3) En ændring af straffelovens § 25 (eller eventuelt § 306) så strafansvar for juridiske personer ikke længere kræver særskilt lovhjemmel for så vidt angår overtrædelse af straffeloven.
- 4) En ændring af straffelovens § 306, hvorefter juridiske personer kan straffes for overtrædelse af straffeloven, hvis overtrædelsen er begået for at skaffe den juridiske person vinding.

Fordelen ved *model 1* er, at den fastholder det hidtidige udgangspunkt i danske strafferet, hvor kun særskilt angivne lovovertrædelser kan medføre strafansvar for juridiske personer. Den går imidlertid lidt videre end EU-rammeafgørelsen, idet rammeafgørelsen ikke gør det nødvendigt at indføre strafansvar for juridiske personer for *alle* overtrædelser af straffelovens § 171 og § 279, men alene de overtrædelser, som begås i forhold til penge, der endnu ikke er sat i omløb, og som ikke er omfattet af straffelovens § 166 og § 167. Det ville imidlertid lovteknisk næppe være muligt præcist at afgrænse bestemmelsen, så den svarer til, hvad rammeafgørelsen kræver.

Afgrænsningsspørgsmål af denne karakter vil formodentlig blive yderligere aktualiseret ved gennemførelse af fremtidige EU-retsakter og internationale konventioner. Det må således forventes, at det i de kommende år i stigende grad vil blive aktuelt for Danmark at skulle tiltræde konventioner og andre folkeretlige aftaler, hvor kriminaliseringspligten ikke er begrænset til fysiske personer, men også skal omfatte juridiske personer, og hvor kriminaliseringspligten ikke nødvendigvis er fuldstændig sammenfaldende med enkelte, gældende danske straffebestemmelser.

Ved valg af *model 1* vil det desuden formentlig også fremover ofte være nødvendigt i forbindelse med vedtagelse af EU-rammeafgørelser på det strafferetlige område at indhente Folketingets samtykke i henhold til grundlovens § 19 inden vedtagelsen og derefter – efter vedtagelsen – at gennemføre de nødvendige lovændringer (herunder tilføjelser til opregningen af straffelovsbestemmelser i straffelovens § 306).

En ændring straffelovens § 25, hvorefter strafansvar for juridiske personer ikke længere kræver særskilt lovhjemmel, hverken i straffeloven eller særlovgivningen, jf. *model 2*, vil være en meget vidtgående løsning. I forbindelse med gennemførelsen af de gældende udfyldningsbestemmelser i straffelovens §§ 25-27 overvejedes denne generelle model – som bl.a. kendes i Norge – nøje i Straffelovrådet, jf. betænkning nr. 1289/1995, s. 48-53. Som påpeget af Straffelovrådet kan der rejses en række lovtekniske og principielle indvendinger mod denne løsningsmodel. For så vidt angår de principielle indvendinger pegede Straffelovrådet bl.a. på, at der ikke bør gives strafansvaret for borgerne og deres virksomheder, altså deres risiko for at blive straffet, et videre omfang, end samfundets formål med straffesvaret gør nødvendigt. Dette gælder både omfanget af kriminalisering gennem forbud og påbud og de almindelige bestemmelser om ansvarssubjekter og ansvarsbetingelser. Straffelovrådet fandt det derfor rigtigst, at der i lovgivningsarbejdet spørges, om der på de enkelte områder kan forekomme overtrædelser begået af juridiske personer, og om der vil være noget at vinde ved at udvide det strafferetlige ansvar ud over det individuelle ansvar.

En tredje mulighed er at gennemføre artikel 8 ved en ny generel bestemmelse i straffeloven, der giver mulighed for at straffe juridiske personer for overtrædelse af straffeloven, jf. *model 3*. Som anført ovenfor under pkt. 2.2.3. har Straffelovrådet påpeget, at flertallet af straffebestemmelserne i straffeloven sigter på at beskrive enkeltpersoners skadegørende eller farlige eller på anden måde forkastelige handlinger. De begås i henhold til individuelle beslutninger, eventuelt efter aftale med flere og uden sammenhæng med, om de eller de pågældende står i et ansættelsesforhold til nogen. Det kan således forekomme kunstigt at åbne mulighed for, at en juridisk person kan straffes for f.eks. vold eller hærværk.

Når det derfor i lyset af den internationale udvikling er påkrævet i stigende omfang at indføre mulighed for at straffe juridiske personer for overtrædelse af straffeloven, forekommer den rigtigste og mest fremtidssikrede løsning derfor at være at indføre en generel hjemmel til at straffe juridiske personer for overtræ-

delse af straffeloven, hvis overtrædelsen er begået for at skaffe den juridiske person vinding, jf. *model 4*. I disse situationer kan det være velbegrundet at rette strafansvaret mod den juridiske person. Det giver desuden mulighed for en bødeudmåling, der står i passende forhold til den juridiske persons størrelse og økonomi og til den eventuelt indvundne eller tilsigtede fortjeneste, sml. Folketingstidende 1995-96, tillæg A, s. 4051.

En sådan bestemmelse vil ikke blot omfatte de gældende folkeretlige pligter om strafansvar for juridiske personer, men må på det foreliggende grundlag antages også at omfatte langt de fleste af de forpligtelser, som Danmark i fremtiden måtte påtage sig til at kunne straffe juridiske personer for handlinger, der er omfattet af straffeloven.

En begrænsning af strafansvaret for juridiske personer til overtrædelser, der er begået for at skaffe den juridiske person vinding, vil desuden være i overensstemmelse med de hidtidige EU-retsakter, der alle forpligter medlemsstaterne til »at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at juridiske personer kan kendes ansvarlige for ... , som for at skaffe dem vinding er begået af en person«, der indtager en ledende stilling inden for den juridiske person. Der skal også kunne straffes, når utilstrækkeligt tilsyn eller utilstrækkelig kontrol fra en ledelsespersons side »har gjort det muligt for en person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at ... for at skaffe den juridiske person vinding«. Der henvises herved til artikel 3 i den anden tillægsprotokol til EU-svigskonventionen, artikel 5 i EU's fælles aktion om bestikkelse i den private sektor, artikel 8 i EU-rammeafgørelsen om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri og artikel 7 i udkast til EU-rammeafgørelse om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter. Det forventes, at lignende formuleringer også vil blive anvendt i fremtidige EU-retsakter af denne karakter på det strafferetlige område.

Den gældende bestemmelse i straffelovens § 306 indeholder i stk. 2 et sådan krav om (opnået eller tilstøttet) vinding for den juridiske person. Derimod indeholder stk. 1 om strafansvar for juridiske personer for overtrædelse af straffelovens § 122 (aktiv bestikkelse), § 289 a (EU-svig) eller § 299, nr. 2, 2. led (aktiv bestikkelse i private retsforhold, returkommission) ikke et sådant krav. Denne afvigende formulering skyldes ikke EU-retsakterne om svig og bestikkelse eller Europarådets korruptionskonvention, men har derimod sammenhæng med OECD-bestikkelseskonventionen. Efter artikel 2 i OECD-bestikkelseskon-

ventionen skal enhver part »i overensstemmelse med partens juridiske principper gøre, hvad der er nødvendigt for at sikre, at juridiske personer kan ifalde ansvar for bestikelse af en udenlandsk tjenestemand« (fremhævet her). Denne formulering, som ikke indeholder et krav om vinding for den juridiske person, men som derimod udtrykkeligt henviser til national ret, kan efter Justitsministeriets opfattelse ikke forpligte Danmark til at opretholde et videregående strafansvar for juridiske personer for overtrædelser omfattet af OECD-bestikelseskonventionen end for andre straffelovsovertrædelser.

2.3.3. Justitsministeriet er opmærksom på, at Straffelovrådet har frarådet, at strafansvar for juridiske personer generelt kommer til at omfatte overtrædelser af straffeloven, jf. betænkning nr. 1289/1995, s. 53-57.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at juridiske personers strafansvar for overtrædelser af straffeloven bør være betinget af, at en eller flere enkeltpersoner inden for virksomheden bevisligt har overtrådt den pågældende straffelovsbestemmelse med forsæt. Bestemmelsen omfatter således kun forsætlige forhold, og spørgsmålet om et eventuelt strafansvar for den juridiske person i anledning af uagtsomt, eventuelt groft uagtsomt forhold, må derfor bedømmes efter eventuelle straffebestemmelser for juridiske personer vedrørende det pågældende forhold i særlovgivningen.

2.3.4. Juridiske personer kan alene idømmes straf af bøde, jf. straffelovens § 25. Efter straffelovens § 21, stk. 3, straffes *forsøg* kun, når der for lovovertrædelser er foreskrevet højere straf end hæfte (efter 1. juli 2001 er grænsen 4 måneders fængsel), for så vidt ikke andet er bestemt.

Straffelovrådet lagde i sin tid til grund, at forsøgsstraf af denne grund i almindelighed ikke kan komme på tale over for juridiske personer, jf. betænkning nr. 1289/1995, s. 86-87. Se kritisk heroverfor Vagn Greve m.fl.: *Kommenteret Straffelov*. Almindelig del (6. udg. 1997), s. 224.

I forbindelse med gennemførelsen af den nugældende bestemmelse i straffelovens § 306 lagde Justitsministeriet til grund, at en udtrykkelig lovbestemmelse om forsøgsstraf for juridiske personer ikke er påkrævet i et tilfælde, hvor der er tale om straf med hensyn til straffelovsbestemmelser, der indeholder fængsel i strafferammen.

Præsidenten for Østre Landsret og Rigsadvokaten har i høringssvarene vedrørende det udkast til lovforslag, der blev sendt til høring, peget på, at der er behov for at tydeliggøre denne retsstilling. På denne baggrund finder Justitsministeriet det rigtigst, at det di-

rette af loven kommer til fremgå, at juridiske personer kan straffes for forsøg uanset bestemmelsen i straffelovens § 21, stk. 3. Der henvises til den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 306, stk. 2.

Forsøgsstraf forudsætter, at en enkeltperson inden for den juridiske person har handlet med det til forsøgsstraf fornødne forsæt, jf. betænkningen, s. 87.

2.3.5. I det udkast til lovforslag, der blev sendt til høring, blev det foreslået, at straffelovens § 306 ændres, så der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i 5. kapitel for overtrædelser af straffeloven, der er begået for at skaffe den juridiske person vinding (*model 4*).

I høringssvarene fra Præsidenten for Østre Landsret og fra Advokatrådet anbefales det, at gennemførelsen af EU-rammeafgørelsen i stedet bør ske på den måde, at § 306, stk. 1, ændres, således at bestemmelsen tillige kommer til at omfatte overtrædelse af straffelovens §§ 166, 167, 171 og 279, og således at bestemmelsen præciseres, så den i lovforslagets bemærkninger påpegede overopfyldelse af rammeafgørelsen så vidt muligt undgås (*model 1*). Præsidenterne for Vestre Landsret og Københavns Byret samt Den Danske Dommerforening henviser i deres høringssvar til Straffelovrådets betænkning fra 1995, hvor Straffelovrådet fraråder et generelt strafansvar for juridiske personer for overtrædelse af straffeloven.

I høringssvaret fra Rigsadvokaten anbefales *model 3*, og det anføres i den forbindelse, at spørgsmålet om, hvorvidt der bør indføres en almindelig adgang til at pålægge juridiske personer straf for overtrædelser af straffeloven, er et overvejende retspolitisk spørgsmål, som Rigsadvokaten ikke har særlige bemærkninger til. Rigsadvokaten anfører imidlertid, at når man tager et sådant skridt, kan der rejses spørgsmål om, hvorvidt strafansvaret for juridiske personer bør begrænses som sket i lovforslaget, og at der ikke ses at foreligge særlige grunde, der taler for, at man afviger fra de almindelige betingelser for selskabsansvaret, jf. straffelovens § 27. Her er selskabsansvaret ikke begrænset til forsætlige forhold eller til tilfælde, hvor overtrædelser er begået for at skaffe den juridiske person vinding.

2.3.6. Det er fortsat Justitsministeriets opfattelse, at straffelovens § 306 bør ændres, så der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i 5. kapitel for overtrædelser af straffeloven, der er begået for at skaffe den juridiske person vinding (*model 4*).

Model 1, som er foreslået af præsidenten for Østre Landsret og Advokatrådet, vil som nævnt ovenfor under pkt. 2.3.2. rejse en række vanskelige afgræns-

ningsspørgsmål i forhold til internationale konventioner, hvor kriminaliseringspligten ikke nødvendigvis er fuldstændig sammenfaldende med enkelte, gældende danske straffebestemmelser, og den vil indebære, at det også fremover ofte vil være påkrævet at indhente Folketingets samtykke i henhold til grundlovens § 19 i forbindelse med vedtagelse af EU-rammeafgørelser på det strafferetlige område.

Omvendt vil det efter Justitsministeriets opfattelse være for vidtgående en nykriminalisering på nuværende tidspunkt – uden mere tilbundsående overvejelser f.eks. i Straffelovrådet – at indføre et generelt strafansvar for juridiske personer for alle overtrædelser af straffeloven, uanset om de er begået forsætligt eller uagtsomt (i det omfang uagtsomhed er særskilt kriminaliseret i den pågældende straffelovsbestemmelse), og uanset om overtrædelserne er begået for at skaffe den juridiske person vinding eller ej. Justitsministeriet finder det rigtigst ikke på nuværende tidspunkt at foreslå mere vidtgående ændringer af strafansvaret for juridiske personer end påkrævet for at kunne opfylde de forpligtelser, som Danmark har påtaget sig og i fremtiden – navnlig i EU-sammenhæng – må forventes at påtage sig på området.

Da den foreslåede bestemmelse alene finder anvendelse på forsætlige overtrædelser af straffeloven, forudsættes det i lighed med den gældende bestemmelse i § 306, at strafansvar alene kommer på tale i tilfælde, hvor en eller flere enkeltpersoner inden for virksomheden bevisligt har overtrådt den pågældende straffelovsbestemmelse med forsæt, herunder til at skaffe den juridiske person vinding.

Om det nærmere indhold af den foreslåede bestemmelse henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

3. Overførelse af domfældte

3.1. Første tillægsprotokol til den europæiske konvention om overførelse af domfældte

Formålet med den 1. tillægsprotokol af 18. december 1997 er at åbne mulighed for at overføre straffuldbyrdelsen fra et land til et andet, selv om den dømte persons samtykke hertil ikke foreligger. Det har bl.a. betydning i tilfælde, hvor den dømte har unddraget sig straffuldbyrdelsen i domslandet ved at flygte til det land, hvor den pågældende er statsborger. Er der ifølge det sidstnævnte lands lovgivning forbud mod at udlevere egne statsborgere til straffuldbyrdelse i et andet land, kan den dømte person således ved at tage ophold i sit hjemland udvirke, at den idømte straf ikke kan fuldbyrdes.

Protokollen er trådt i kraft den 1. juni 2000 mellem de lande, der indtil da havde ratificeret protokollen.

Tillægsprotokollen er optaget som bilag 2 til lovforslaget.

Artikel 1 regulerer *forholdet mellem protokollen og konventionen*. Heri fastsættes det bl.a., at konventionens bestemmelser gælder i det omfang, de er forenelige med protokollens bestemmelser.

Artikel 2 fastsætter bestemmelser om overførelse af straffuldbyrdelsen i tilfælde, hvor den dømte person unddrager sig fuldbyrdelsen af en idømt retsfølge ved at flygte fra domslandet. Med en »retsfølge« forstås enhver straf eller anden foranstaltning, som er fastsat af en domstol, og som indebærer frihedsberøvelse i begrænset eller ubegrænset tid, pålagt på grund af en strafbar handling.

Det fastsættes herom i *stk. 1*, at domslandet kan anmode den stat, hvor den dømte er statsborger, om at overtage straffuldbyrdelsen, hvis den dømte forsøger at unddrage sig fuldbyrdelse eller fortsat fuldbyrdelse af en i domslandet idømt straf mv. ved at flygte til sit hjemland (fuldbyrdelseslandet).

Efter *stk. 2* kan fuldbyrdelseslandet, før de dokumenter, der skal ledsage anmodningen om overførelse af straffuldbyrdelsen, ankommer, eller før der er truffet afgørelse om anmodningen, efter anmodning fra domslandet anholde eller varetægtsfængsle mv. den dømte person for at sikre den pågældendes tilstedeværelse, indtil der er truffet afgørelse om anmodningen. Det skal i den forbindelse sikres, at en eventuel varetægtsfængsling ikke forværrer den dømte persons strafferetlige stilling.

Endelig kan overførelse af fuldbyrdelsen efter *stk. 3* ikke kan betinges af, at den dømte person samtykker heri.

Artikel 3 omhandler de tilfælde, hvor der er spørgsmål om at overføre straffuldbyrdelsen for personer, som skal udvises eller udsendes af domslandet efter endt strafudstæelse.

Det fastsættes herom i *stk. 1*, at fuldbyrdelseslandet efter anmodning fra domslandet under iagttagelse af den i bestemmelsen foreskrevne fremgangsmåde kan indgå på overførelse af en dømt person uden den pågældendes samtykke, når den idømte straf mv. eller en administrativ afgørelse i tilknytning hertil medfører udvisning eller udsendelse eller anden foranstaltning med den virkning, at den dømte person ikke længere må forblive i domslandet, når den pågældende løslades fra fængslet.

Efter *stk. 2* må fuldbyrdelseslandet ikke give samtykke med henblik på overførelse i medfør af *stk. 1*

uden forinden at have inddraget den dømte persons mening.

I *stk. 3* opregnes de dokumenter, som skal ledsage domslandets anmodning om overførelse af straffuldbyrdelsen i medfør af *stk. 1*.

Stk. 4-5 indeholder forbud mod strafforfølgning mv. af en person, der overføres i medfør af artikel 3, for andre strafbare handlinger begået før overførelsen end den, som den aktuelle straffuldbyrdelse bygger på (specialitetsprincippet). Bestemmelsen svarer i det væsentlige til artikel 14 i den europæiske konvention af 13. december 1957 om udlevering af lovovertrædere.

Endelig åbnes med *stk. 6* mulighed for at tage forbehold over for pligten til at kunne overtage straffuldbyrdelsen efter den i bestemmelsen beskrevne fremgangsmåde.

Herudover indeholder *artikel 4-9* en række formelle bestemmelser om undertegnelse og ikrafttræden mv. Der henvises herom til pkt. 5 nedenfor.

3.2. Gældende ret

3.2.1. Overførelse af straffuldbyrdelse reguleres i *loven om international fuldbyrdelse af straf mv.*, jf. lov nr. 323 af 4. juni 1986 som ændret ved § 2 i lov nr. 291 af 24. april 1996. Herefter kan der ske overførelse af straffuldbyrdelse på grundlag af *Europarådets konvention af 21. marts 1983 om overførelse af domfældte (1983-konventionen)* og *Europarådets konvention af 28. maj 1970 om straffedommes internationale retsvirkninger (1970-konventionen)*. Herudover giver loven under visse betingelser mulighed for at overføre straffuldbyrdelse på grundlag af overenskomst med en anden stat og efter aftale i det enkelte tilfælde.

Konventionen om overførelse af domfældte træder ikke i stedet for, men supplerer den europæiske konvention om straffedommes internationale retsvirkninger. Hvor 1970-konventionen opstiller en indgående regulering, fungerer 1983-konventionen i det væsentlige som en ramme for staternes aftale i de enkelte sager om overførelse af domfældte. 1983-konventionen adskiller sig navnlig fra 1970-konventionen på følgende punkter:

- Med henblik på at muliggøre en hurtig overførelse af udenlandske strafafsonere fastsætter 1983-konventionen en enklere overførelsesprocedure, som i praksis er mindre byrdefuld og mindre forpligtende end den, der er fastsat i 1970-konventionen.
- Overførelse til strafafsoning er efter 1983-konventionen betinget af den dømte persons samtykke.

ke. Det er samtidig baggrunden for, at man har kunnet opstille en enklere procedure.

- En anmodning om overførelse af strafafsoningen kan fremsættes ikke alene af den stat, som har afsagt straffedommen (domslandet), men også af den stat, i hvilken den dømte er statsborger (fuldbyrdelseslandet), som således får mulighed for at få overført sine egne statsborgere til afsoning i egne anstalter og dermed lette resocialiseringen af disse.
- Konventionen begrænser sig til at fastsætte proceduren for overførelser. Den indeholder således ikke nogen forpligtelse for de kontraherende stater til at give samtykke, når der er fremsat en anmodning om overførelse. Af samme grund indeholder 1983-konventionen i modsætning til 1970-konventionen ikke bestemmelser om, i hvilke tilfælde samtykke kan nægtes, eller om, at den anmodende stat skal oplyse sine grunde til eventuelt at nægte samtykke til en overførelse.

3.2.2. *Artikel 1 og 2* i 1983-konventionen indeholder definitioner og grundlæggende principper.

I *artikel 3* fastsættes som betingelser for overførelse efter konventionen, at den dømte er statsborger i fuldbyrdelseslandet, at dommen er endelig, og at den dømte på tidspunktet for modtagelsen af anmodningen om overførelse mangler at afsone mindst 6 måneder af straffen (eller at straffen er tidsubestemt). I undtagelsestilfælde kan de kontraherende stater acceptere overførelse, selv om den resterende straf er mindre end 6 måneder. Endvidere kræves det, at den dømte eller eventuelt den pågældendes retlige stedfortræder (indehaver af forældremyndigheden, værge eller lignende) har givet samtykke til overførelsen, at den handling eller undladelse, som den pågældende er straffet for, også er strafbar i fuldbyrdelseslandet, og at både domslandet og fuldbyrdelseslandet samtykker i overførelsen.

I *artikel 4* findes bestemmelser om de oplysninger, som konventionsstaterne er forpligtede til at give den dømte og hinanden i forbindelse med en anmodning om overførelse. Det fastslås bl.a., at en dømt, i forhold til hvem konventionen kan finde anvendelse, skal underrettes af domslandet om indholdet af konventionen. Den dømte skal holdes orienteret om de skridt, som såvel domslandet som fuldbyrdelseslandet måtte tage i forbindelse med overførelsen, og om enhver beslutning, som træffes af en af de to stater på baggrund af en anmodning om overførelse.

I *artikel 5 og 6* er der bestemmelser om, hvilke former for dokumentation parterne skal udveksle ved en anmodning om overførelse. I *artikel 7* understreges

F. t. I. vedr. straffeloven m.v., lov om samarbejde med Finland, Norge og Sverige m.v.

det, at den dømte persons samtykke skal være frivilligt. Samtidig fastsættes der bestemmelser om muligheden for at få bekræftet dette.

I *artikel 8 og 9* findes bestemmelser om retsvirkningerne af en overførelse, herunder om forpligtelsen for fuldbyrdelseslandet til enten at omsætte straffen ved en ny dom eller administrativ afgørelse til en sanktion i overensstemmelse med fuldbyrdelseslandets lovgivning eller til umiddelbart at fortsætte fuldbyrdelsen af straffen.

I *artikel 10 og 11* redegøres nærmere for reglerne for de alternative fuldbyrdelsesmetoder fortsat fuldbyrdelse, jf. artikel 10, og omsætning af retsfølgen, jf. artikel 11.

Artikel 12 og 13 fastsætter bestemmelser om de betingelser, hvorunder domslandet og fuldbyrdelseslandet kan træffe afgørelse om bl.a. benådning og genoptagelse af straffesagen.

I *artikel 14 og 15* findes bestemmelser om fuldbyrdelsens afslutning og i *artikel 16* om de kontraherende parters pligt til at tillade transit af personer i forbindelse med overførelse efter konventionen. Endelig indeholder artikel 17-25 regler bl.a. om spørgsmålet om sprog og omkostninger ved overførelser samt om de formelle bestemmelser om undertegnelse og ikrafttræden af konventionen.

Om 1983-konventionen henvises i øvrigt til forarbejderne til lov nr. 323 af 4. juni 1986, jf. Folketings-tidende 1985-86, tillæg A, sp. 2206 ff.

3.2.3. Ved udarbejdelsen af den oprindelige lov om fuldbyrdelse af europæiske straffedomme, jf. lov nr. 522 af 23. december 1970, og den gældende lov om international fuldbyrdelse af straf mv. har man valgt i stedet for at omskrive konventionsteksten til en dansk lov at gøre en generel henvisning i lovtæksten til de pågældende konventioners regler, der samtidig er medtaget som bilag til loven, jf. bilag 1 og 2 til 1986-loven. Konventionsteksten har på den måde fået samme gyldighed som den egentlige lovtækt. Denne lovtækniske fremgangsmåde har afspejlet sig i lovens systematik, der tager udgangspunkt i følgende kapitelinddeling: kapitel 1 (indledende bestemmelser), kapitel 2 (konventionen om overførelse af domfældte), kapitel 3 (den europæiske konvention om straffedommes internationale retsvirkninger), kapitel 3 a (FN-konventionen imod ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer og den europæiske konvention om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold), kapitel 4 (fælles regler om behandlingen af sager om fuldbyrdelse af udenlandske afgørelser i Danmark efter kapitel 2-3 a), kapitel 5 (almindelige bestemmelser) samt

kapitel 6 (ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser).

§ 2 i kapitel 2 bestemmer i overensstemmelse hermed, at afgørelser, som er omfattet af konventionen om overførelse af domfældte, jf. lovens bilag 1, kan fuldbyrdes efter konventionens regler. Endvidere fremgår det, at samtykke efter konventionens artikel 3, stk. 1, litra f, (doms- og fuldbyrdelseslandets samtykke til overførelsen) for Danmarks vedkommende træffes af justitsministeren.

Efter § 3, stk. 2, fuldbyrdes udenlandske afgørelser her i landet som udgangspunkt efter reglerne om omsætning, jf. konventionens artikel 11. Reglerne om omsætning indebærer, at fuldbyrdelseslandet gennem en domstolsafgørelse eller administrativ afgørelse omsætter sanktionen til en straf, der er pålagt af fuldbyrdelseslandet efter dets lovgivning og udmålingspraksis for den pågældende lovovertrædelse.

Vil det ellers ikke være muligt at få en domfældt overført hertil, kan der efter § 3, stk. 3, træffes bestemmelse om, at fuldbyrdelse skal ske efter reglerne i konventionens artikel 10 om fortsat fuldbyrdelse (tilpasning). Efter disse regler er det den i udlandet pålagte sanktion, som – eventuelt efter en tilpasning, dvs. en »oversættelse« til fuldbyrdelseslandets regler – overtages til fuldbyrdelse inden for rammerne af fuldbyrdelseslandets strafarter og strafmaksimum for den pågældende lovovertrædelse. Der er i princippet ingen mulighed for at formilde den domfældtes stilling bortset fra adgangen til benådning.

Uanset om fuldbyrdelsen sker efter konventionens bestemmelser om omsætning eller tilpasning, træffes afgørelsen herom ved dom. I dommen oplyses bl.a. om varigheden af en eventuel forudgående varetægtsfængsling i medfør af lovens § 8, jf. herom nedenfor, der medfører afkortning i den idømte frihedsstraf, jf. straffelovens § 86, stk. 1.

Kapitel 4 indeholder i § 8 en bestemmelse, hvorefter retten, når sagen angår fuldbyrdelse af en udenlandsk afgørelse om frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter, med henblik på at sikre den pågældendes tilstedeværelse og muligheden for, at straffen umiddelbart kan fuldbyrdes, kan træffe bestemmelse om, at den pågældende skal varetægtsfængsles. Formålet med denne bestemmelse er at supplere retsplejelovens regler om betingelserne for varetægtsfængsling, så varetægtsfængsling også er mulig i de tilfælde, hvor kravet om, at den pågældende lovovertrædelse kan medføre straf af fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, ikke er opfyldt, jf. Folketings-tidende 1985-86, tillæg A, sp. 2214.

3.2.4. Mellem *de nordiske lande* består en fælles-nordisk ordning, der bygger på ensartet lovgivning. For Danmarks vedkommende henvises til lov nr. 214 af 31. maj 1963 om samarbejde mellem Finland, Island, Norge og Sverige som ændret ved lov nr. 291 af 24. april 1996 (den nordiske fuldbyrdelseslov). Loven giver mulighed for at overføre fuldbyrdelsen af straf-fedomme, herunder bl.a. domme til fængsel og hæfte, jf. lovens § 3. Overførelse er ikke begrænset til tilfælde, hvor den dømte samtykker heri, men kan også finde sted på tvangsmæssigt grundlag, jf. Folketingstidende 1962-63, tillæg A, sp. 334-335.

I modsætning til loven om international fuldbyrdelse af straf mv. indeholder den nordiske fuldbyrdelseslov ingen udtrykkelige bestemmelser om adgangen til at varetægtsfængsle den dømte med henblik på at sikre den pågældendes tilstedeværelse og muligheden for, at straffen umiddelbart kan fuldbyrdes. Retsplejelovens bestemmelser om betingelserne for og fremgangsmåden ved varetægtsfængsling må imidlertid antages også at finde anvendelse, når der er spørgsmål om at overføre straffuldbyrdelsen på grundlag af den nordiske fuldbyrdelseslov, jf. herved pkt. 3.2.3. ovenfor.

3.3. *Justitsministeriets overvejelser*

Som det fremgår af pkt. 3.1. ovenfor, åbnes med 1. tillægsprotokol af 18. december 1997 til den europæiske konvention om overførelse af domfældte bl.a. mulighed for i visse tilfælde at overføre straffuldbyrdelsen, selv om den dømtes samtykke ikke foreligger.

Det foreslås på den baggrund og i tråd med den lovtækniske fremgangsmåde, der hidtil er benyttet på dette område, at § 2, stk. 1, i kapitel 2 i loven om international fuldbyrdelse af straf mv. ændres, så afgørelser, som er omfattet af konventionen om overførelse af domfældte og tillægsprotokollen hertil, jf. bilag 1 og bilag 1 a til den nævnte lov, kan fuldbyrdes efter konventionens og protokollens bestemmelser. Det indebærer, at tillægsprotokollen, jf. lovforslagets bilag 2, optages som bilag 1 a til loven om international fuldbyrdelse af straf mv. Herved opnås, at såvel konventionen som tillægsprotokollen efter lovens vedtagelse kan anvendes som grundlag for fuldbyrdelse i udlandet af danske afgørelser om frihedsstraf og for fuldbyrdelse i Danmark af udenlandske frihedsstraffe mv., jf. lovens § 1, stk. 1.

Justitsministeriet er bekendt med, at man ved gennemførelse af 1. tillægsprotokol i norsk og svensk ret har vurderet, at der i henholdsvis de norske og svenske regler om nordisk straffuldbyrdelse bør optages en bestemmelse, der udtrykkelig giver adgang til at vare-

tægtsfængsle en dømt person, når den pågældende har unddraget sig straffuldbyrdelsen i et andet nordisk land ved at flygte til henholdsvis Norge og Sverige. Der henvises herom til det norske lovforslag om ændringer i lov 20. juli 1991 nr. 67 om overføring av domfelte mv. (Ot.prp. nr.41 (1999-2000), s. 24-26), samt det svenske lovforslag om overførelse af straffuldbyrdelse uden den dømtes samtykke (Prop. 1999/2000:45 Överförande av straffverkställighet utan den dömdes samtycke s. 34-35). Begge lovforslag er nu vedtaget, jf. lov 7. juli 2000 nr. 69 (Norge) og SFS 2000:460 (Sverige).

Som det fremgår af pkt. 3.2.4. ovenfor, må retsplejelovens regler om betingelserne for og fremgangsmåden ved varetægtsfængsling også antages at finde anvendelse, når der er spørgsmål om f.eks. at sikre tilstedeværelsen af en person, der er undvejet fra straffuldbyrdelse i et andet nordisk land, og det derfor kan komme på tale at overføre straffuldbyrdelsen her til landet. Imidlertid er det som nævnt en betingelse for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, at den pågældende lovovertredelse efter dansk ret kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover. Der kan derfor tænkes tilfælde, hvor dette strafferammekriterium ikke er opfyldt, og hvor betingelserne for at udlevere til straffuldbyrdelse i et andet nordisk land heller ikke er opfyldt, idet der f.eks. er tale om en dansk statsborger, der ikke har haft bopæl i vedkommende nordiske land i de sidste 2 år forud for den straffbare handling, som dommen bygger på.

Det foreslås på den baggrund og i tråd med de norske og svenske lovændringer, at der i loven om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv. indsættes en bestemmelse, hvorefter retten med henblik på at sikre den dømtes tilstedeværelse og muligheden for, at straffen umiddelbart kan fuldbyrdes, kan træffe bestemmelse om, at den pågældende skal varetægtsfængsles. Formålet med bestemmelsen er i lighed med § 8 i loven om international fuldbyrdelse af straf mv. at supplere bestemmelsen i retsplejelovens § 762, stk. 1, og retsplejelovens øvrige bestemmelser om betingelserne for og fremgangsmåden ved varetægtsfængsling. Der henvises herom til bemærkningerne til bestemmelsen i lovforslagets § 3.

4. *Terrorisme*

4.1. *FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger*

Formålet med FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger er at forbedre det internationale samarbejde om forebyggelse og strafferetlig forfølg-

ning af terrorhandlinger, der finder sted under anvendelse af sprængstoffer eller andre dødbringende anordninger, f.eks. giftige kemikalier, biologiske midler og radioaktivt materiale mv. Ved konventionen forpligter de deltagende stater sig på grundlag af en række fælles definitioner til at betragte terrorangreb under anvendelse af sprængstoffer mv. som strafbare handlinger, som skal kunne straffes under hensyn til deres alvorlige karakter. Endvidere medfører konventionen gennem regler om straffemyndighed, udlevering og retshjælp mv. udvidede muligheder for at strafforfølge gerningsmænd uden hensyn til, hvor den strafbare handling er begået, og hvor gerningsmanden hører hjemme.

FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger blev vedtaget af Generalforsamlingen den 15. december 1997 og åbnet for undertegnelse den 12. januar 1998. Danmark har undertegnet konventionen den 23. december 1999. Konventionen er efterfølgende blevet suppleret af en FN-konvention til bekæmpelse af finansieringen af terrorisme, der blev åbnet for undertegnelse den 10. januar 2000. Formålet med denne konvention er at forbedre mulighederne for at forebygge og styrke det internationale strafferetlige værn mod den finansielle bagmandsvirksomhed. Ved konventionen forpligter de deltagende stater sig på grundlag af en række fælles definitioner til at betragte tilvejebringelse og indsamling af midler i den hensigt, at de skal anvendes, eller med viden om, at de vil blive anvendt helt eller delvis til at udføre nærmere beskrevne handlinger, som strafbare handlinger, som skal kunne straffes under hensyn til deres alvorlige karakter, herunder også i forhold til juridiske personer. Endvidere indeholder konventionen i lighed med FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger regler om straffemyndighed, udlevering og retshjælp mv., som udvider mulighederne for at strafforfølge gerningsmænd uden hensyn til, hvor den strafbare handling er begået, og hvor gerningsmanden hører hjemme. Danmark har endnu ikke undertegnet den sidstnævnte konvention. Justitsministeriet har således fundet det rigtigst at lade undertegnelse af den sidstnævnte konvention afvente Folketingets behandling af dette lovforslag.

FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger er optaget som bilag 3 til lovforslaget.

Artikel 1 indeholder *definitioner* af en række udtryk, som indgår i afgrænsningen af den kriminaliseringspligt, som konventionen pålægger de deltagende stater.

Efter *stk. 1* forstås ved »*stats- eller regeringsfacilitet*« ethvert permanent eller midlertidigt anlæg eller

transportmiddel, der anvendes eller er optaget af statsrepræsentanter, medlemmer af regering, lovgivningsmagt eller retsvæsen eller af embedsmænd eller medarbejdere ansat af en stat eller en anden offentlig myndighed eller enhed eller af medarbejdere eller embedsmænd ansat ved en mellemstatslig organisation i forbindelse med deres tjenstlige hverv. Hertil føjes i *stk. 2* en definition af ordet »*infrastrukturfacilitet*«, hvorved forstås ethvert offentligt eller privat ejet anlæg, der giver eller fordeler ydelser til gavn for offentligheden, såsom vand, kloakering, energi, brændsel eller kommunikation.

Efter *stk. 3* betyder »*sprængstof eller anden dødbringende anordning*« et eksplosivt eller brandstiftende våben eller anordning, der er beregnet til eller i stand til at forårsage død, alvorlig personskade eller væsentlig materiel skade. Endvidere omfattes våben eller anordning, der er beregnet til eller i stand til at forårsage samme følger ved frigivelse eller spredning af eller påvirkning med giftige kemikalier, biologiske midler eller toksiner eller lignende stoffer eller stråling eller radioaktivt materiale.

Med udtrykket »*en stats militærstyrke*« menes efter *stk. 4* en stats væbnede styrke, der er organiseret, uddannet og udstyret i henhold til dens egen lovgivning med nationalt forsvar eller sikkerhed som det primære formål, samt personer, der fungerer som støtte for disse væbnede styrker, og som er under deres formelle væbnede kommando, styring og ansvar.

Endelig omfatter efter *stk. 5* udtrykket »*offentlige steder*« de dele af bygninger, jord, gader, vandveje eller andre steder, der er tilgængelige eller åbne for offentligheden, enten permanent, periodisk eller fra tid til anden, og alle steder til brug for handel, forretninger, kultur, uddannelse, underholdning, fritid samt regeringsbygninger, historiske steder, steder til dyrkelse af religion og andre lignende steder, der i den forbindelse er tilgængelige eller åbne for offentligheden. Hertil knytter sig i *stk. 6* en bestemmelse om udtrykket »*offentligt transportsystem*«, som omfatter alle offentligt eller privat ejede anlæg, transportmidler og hjælpemidler, der anvendes i forbindelse med eller med henblik på offentligt tilgængelige tjenester til befordring af personer eller last.

Artikel 2 afgrænser omfanget af den *kriminaliseringspligt*, som konventionen pålægger de deltagende stater.

Efter *stk. 1*, begår en person en forbrydelse i konventionens forstand, hvis den pågældende ulovligt og forsætligt leverer, anbringer, affyrer eller detonerer en eksplosiv eller anden dødbringende anordning i eller på, ind i eller mod et offentligt sted, en stats- eller re-

geringsfacilitet, et offentligt transportsystem eller en infrastrukturfacilitet med forsæt til enten at forårsage død eller alvorlig personskade eller at forårsage omfattende ødelæggelse af stedet, faciliteten eller systemet, hvis ødelæggelsen medfører eller sandsynligvis vil medføre et større økonomisk tab.

En person begår ifølge *stk. 2* ligeledes en forbrydelse, hvis den pågældende forsøger at begå en forbrydelse som nævnt i *stk. 1*.

Omfattet af kriminaliseringspligten er efter *stk. 3* også tilfælde, hvor den pågældende medvirker til en forbrydelse som anført i *stk. 1* eller *2*, eller organiserer eller pålægger andre at begå en sådan forbrydelse. Det samme gælder, når den pågældende på anden måde medvirker til, at en gruppe personer, der handler med et fælles formål, begår en eller flere forbrydelser som anført i *stk. 1* eller *2*. Denne medvirken skal være forsætlig og skal enten foretages i den hensigt at fremme gruppens generelle kriminelle virksomhed eller formål eller foretages med viden om, at gruppen har til hensigt at begå den eller de pågældende forbrydelser.

Artikel 2 skal sammenholdes med *artikel 4*, der medfører pligt til at kunne straffe de i *artikel 2* nævnte handlinger med passende straffe under hensyn til handlingernes alvorlige karakter. *Artikel 2* skal endvidere ses i sammenhæng med *artikel 5*, hvorefter sådanne handlinger, navnlig når de er beregnet eller egnet til at fremkalde en terrortilstand blandt den brede befolkning eller hos en gruppe personer eller bestemte personer, ikke skal kunne anses for berettigede af politiske, filosofiske, ideologiske, racemæssige, etniske, religiøse eller andre lignende grunde.

Efter *artikel 3* finder konventionen som udgangspunkt ikke anvendelse, når forbrydelsen er begået inden for en enkelt stat, hvori den formodede gerningsmand og ofre er statsborgere, og på hvis område den formodede gerningsmand befinder sig.

Artikel 6 fastsætter regler om *straffemyndighed*.

Efter *stk. 1* er der pligt til at sikre straffemyndighed i tilfælde, hvor forbrydelsen begås på den pågældende stats område, ombord på et fartøj, der sejler under den pågældende stats flag, eller i et fly, der er registreret efter den pågældende stats lovgivning på det tidspunkt, hvor forbrydelsen blev begået, samt i tilfælde, hvor forbrydelsen begås af en statsborger fra den pågældende stat.

Efter *stk. 2* er det overladt til den enkelte stat at beslutte, om der skal være straffemyndighed, når forbrydelsen begås mod en statsborger fra den pågældende stat eller mod en af den pågældende stats stats- eller regeringsfaciliteter i udlandet, herunder en af den pågældende stats ambassader eller andre diplomatiske

eller konsulære lokaler. Det samme gælder, når forbrydelsen begås af en statsløs person, som har fast bopæl på den pågældende stats område, eller i et forsøg på at tvinge den pågældende stat til at foretage eller undlade at foretage en bestemt handling, samt i tilfælde, hvor forbrydelsen begås ombord på et fly, der drives af den pågældende stats offentlige myndigheder.

Stk. 1 og *2* suppleres i *stk. 4* af en bestemmelse, der medfører pligt til at have straffemyndighed i tilfælde, hvor den formodede gerningsmand befinder sig på en stats område, og staten ikke udleverer den pågældende til nogen anden deltagende stat, der har straffemyndighed i overensstemmelse med *stk. 1* eller *2*. Endvidere præciseres det i *stk. 5*, at konventionen ikke afskærer en stat fra at udøve straffemyndighed i overensstemmelse med sin nationale lovgivning.

Artikel 7-10 og *14* indeholder en række bestemmelser om *strafforfølgning, udlevering og retshjælp*. Lignende bestemmelser findes i andre internationale konventioner, f.eks. *artikel 6, 8 og 10-11* i FN-konventionen af 18. december 1979 imod gidseltagning samt *artikel 6-10* i FN-konventionen af 14. december 1973 om forebyggelse af og straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanter.

Endvidere åbnes i *artikel 13* mulighed for under visse nærmere betingelser *midlertidigt at overføre en person*, der tilbageholdes eller afsøner straf på en stats område, til en anden stat, når staten anmoder herom med henblik på vidneforklaring, identifikation eller anden bistand i forbindelse med fremskaffelse af bevismateriale til efterforskning eller retsforfølgning af forbrydelser, som er omfattet af konventionen. Lignende bestemmelser er fastsat i *artikel 11* i den europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager.

De ovennævnte bestemmelser om udlevering og retshjælp i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger skal sammenholdes med *artikel 11 om politiske forbrydelser mv.* i samme konvention. Efter denne bestemmelse må en stat ikke afslå udlevering eller retshjælp til en anden stat med den begrundelse, at forbrydelsen anses for en politisk forbrydelse, en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver. Forbudet ifølge bestemmelsen er absolut. En stat kan således ikke ved tiltræden af konventionen tage forbehold over for bestemmelsen.

Udlevering og retshjælp kan dog fortsat nægtes efter *artikel 12*, hvis der er vægtige grunde til at antage, at anmodningen er fremsat med det formål at tiltale eller straffe en person på grund af dennes *race, religion,*

nationalitet, etniske oprindelse eller politiske overbevisning, eller at imødekommelse af anmodningen kunne skade den pågældendes stilling af nogen af disse grunde.

Artikel 15 indeholder bestemmelser, der retter sig mod de deltagende staters pligt til at *samarbejde med henblik på forebyggelse* af de i artikel 2 nævnte forbrydelser. Lignende bestemmelser er fastsat i artikel 4 i henholdsvis FN-konventionen imod gidseltagning og FN-konventionen om forebyggelse af og straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanter.

I artikel 16-18 er fastsat en række bestemmelser om *de deltagende staters indbyrdes forhold*, f.eks. med hensyn til underretning og ikke-indblanding i indre anliggender, ved efterlevelsen af konventionen.

Endvidere er der i artikel 19 indsat en bestemmelse om *forholdet til folkeretten*, herunder den humanitære folkeret, i tilfælde af væbnede styrkers aktiviteter under væbnet konflikt mv.

Endelig indeholder artikel 20-24 *undertegnelses- og ikrafttrædelsesbestemmelser mv.* Ikrafttrædelsesbestemmelserne er nærmere omtalt i pkt. 5 nedenfor.

4.2. Gældende ret

4.2.1. De handlinger, der sigtes til i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger, jf. pkt. 4.1. ovenfor, kan efter omstændighederne være omfattet af flere forskellige bestemmelser i *straffeloven*. I den forbindelse kan navnlig fremhæves § 183, § 183 a, § 184, § 186 og § 192 a.

Efter straffelovens § 183 straffes den, der med forset til skade på andres person eller formue forvolder sprængning, spredning af skadevoldende luftarter, oversvømmelse, skibbrud, jernbane- eller anden transportulykke, med fængsel indtil 12 år. Foretages en af de nævnte handlinger under sådanne omstændigheder, at gerningsmanden indser, at andres liv derved udsættes for overhængende fare, eller sker det med forset til at volde omfattende ødelæggelse af fremmed ejendom eller befordre oprør, plyndring eller anden sådan forstyrrelse af samfundsordenen, er straffen fængsel indtil på livstid. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år.

Efter § 183 a straffes den, som ombord i et luftfartøj eller skib ved ulovlig tvang, jf. § 260, overtager kontrollen over fartøjet eller griber ind i dets manøvrering, med fængsel indtil på livstid.

§§ 183 og 183 a suppleres i § 184 af en bestemmelse, hvorefter den, der uden at være strafskyldig efter § 183 eller § 183 a forstyrrer sikkerheden for jernbaners, fartøjers, motorkøretøjers eller lignende trans-

portmidlers drift eller sikkerheden for færdsel på offentlige færdselsveje, straffes med fængsel indtil 6 år, under formildende omstændigheder med hæfte. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller hæfte, jf. § 184, stk. 2.

Efter § 186 straffes bl.a. den, som forvolder fare for menneskers liv eller sundhed ved at tilsætte vandbeholdninger, vandledninger eller vandløb sundhedsfarlige stoffer. Straffen er fængsel indtil 10 år.

Endelig er det i § 192 a fastsat, at den, der i strid med lovgivningen om våben og eksplosivstoffer indfører, tilvirker, besidder, bærer, anvender eller overdrager våben eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnede til at forvoldte betydelig skade, straffes med fængsel indtil 4 år.

De nævnte bestemmelser suppleres bl.a. af bestemmelserne i straffelovens kapitel 12 om forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed. Endvidere kan nævnes bestemmelserne i straffelovens §§ 180-181 (brandstiftelse), § 193 (forstyrrelse i driften af almindelige samfærdselsmidler), § 237 (manddrab), §§ 244-246 (vold), § 250 (hensættelse i hjælpeløs tilstand mv.), § 252 (farefremkaldelse), §§ 260-261 (ulovlig tvang og frihedsberøvelse) samt § 266 (trusler på livet) samt § 291 (hærværk).

Samtlige straffebestemmelser skal i øvrigt sammenholdes med de almindelige regler om forsøg og medvirken i straffelovens §§ 21 og 23. Efter § 21 straffes handlinger, som sigter til at fremme eller bevirke udførelsen af en forbrydelse, når denne ikke fuldbyrdes, som forsøg. Efter § 23 omfatter den for en lovovertrædelse givne straffebestemmelse alle, der ved tilskyndelse, råd eller dåd har medvirket til gerningen. Adfærd, der består i, at en person indgår aftale med en eller flere personer om udførelse af en strafbar handling, kan således straffes efter straffelovens § 23. Fuldbyrdes forbrydelsen ikke, kan der straffes for medvirken til forsøg.

4.2.2. Regler om *dansk straffemyndighed* er fastsat i straffelovens §§ 6-12. Der henvises herom til pkt. 2.2.2. ovenfor.

4.2.3. Regler om *udlevering* er fastsat i udleveringsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 110 af 18. februar 1998. Udleveringsloven omfatter ikke udlevering til de nordiske lande. Herom gælder en særlig fællesnordisk udleveringslovgivning, jf. for Danmarks vedkommende lov nr. 27 af 3. februar 1960 som ændret ved lov nr. 251 af 12. juni 1975.

Betingelserne for udlevering er fastsat i udleveringslovens kapitel 2 (§§ 2-10 a). Heraf fremgår det bl.a., at der ikke kan ske udlevering af danske statsborgere, jf. § 2.

Endvidere følger det af udleveringslovens § 3, stk. 1, at udlevering af en lovovertræder fra Danmark som udgangspunkt kun kan ske, hvis en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, i Danmark kan medføre højere straf end fængsel i 1 år. Udlevering til en medlemsstat i Den Europæiske Union kan dog ske, hvis en tilsvarende handling efter dansk ret kan medføre frihedsstraf i mindst 6 måneder. Udlevering til strafforfølgning i et andet land kan endvidere kun ske, hvis der i den fremmede stat er truffet beslutning om, at den, som søges udleveret, skal anholdes eller fængsles for den pågældende handling, jf. § 3, stk. 2. Efter § 3, stk. 4, kan udlevering til strafforfølgning finde sted for flere strafbare forhold, selv om betingelserne i stk. 1-3 kun er opfyldt med hensyn til ét af forholdene. Det indebærer, at der efter omstændighederne kan ske udlevering i en sag, som ud over et eller flere forhold, der opfylder betingelserne i § 3, stk. 1-3, også omfatter forhold, der efter dansk ret ikke er strafbare eller kun kan medføre straf af bøde, hæfte eller fængsel i 1 år eller derunder.

Selv om betingelserne i § 3 i øvrigt er opfyldt, må udlevering dog ikke finde sted, hvis det på grund af særlige omstændigheder må antages, at sigtelsen vedrørende den pågældende handling savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag, jf. § 3, stk. 5. Dette forbehold om efter omstændighederne at kunne nægte udlevering skal ses i sammenhæng med, at Danmark ved ratifikationen af den europæiske udleveringskonvention, jf. bekendtgørelse nr. 36 af 28. september 1963 (Lovtidende C), afgav erklæring om, at danske myndigheder, når særlige omstændigheder skønnes at gøre det påkrævet, kan anmode den stat, der fremsætter en udleveringsbegæring, om at tilvejebringe bevismateriale, der sandsynliggør, at den pågældende er skyldig, og afslå begæringen, hvis materialet findes utilstrækkeligt.

Efter § 5, stk. 1, kan udlevering for en politisk lovovertrædelse ikke finde sted. Omfatter handlingen tilige en lovovertrædelse, som ikke er af politisk karakter, kan udlevering ske for denne lovovertrædelse, såfremt handlingen overvejende er af ikke-politisk karakter, jf. § 5, stk. 2. Om en lovovertrædelse er politisk, afhænger af en konkret helhedsvurdering, hvorved der navnlig lægges vægt på arten af den eller de interesser, der er krænket ved lovovertrædelsen, og på gerningsmandens motiv.

Forbudet mod udlevering for en politisk lovovertrædelse har længe været anset for et centralt princip i dansk udleveringslovgivning. Dette har bl.a. fundet udtryk i, at Danmark ved ratifikationen af den euro-

pæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme har taget forbehold over for den særlige bestemmelse i konventionens artikel 1, hvorefter en række handlinger med tilknytning til kidnapning, gidseltagning mv. aldrig skal kunne anses for en politisk forbrydelse eller for en forbrydelse, der knytter sig til en politisk forbrydelse eller udspringer af politiske motiver.

Endvidere har Danmark ved ratifikationen af tillægsprotokollen af 15. oktober 1975 (jf. bekendtgørelse nr. 106 af 11. november 1986 (Lovtidende C)) til den europæiske udleveringskonvention afgivet erklæring om, at Danmark ikke er bundet af tillægsprotokollens kapitel 1, hvorefter forbrydelser omfattet af folkedrabskonventionen og Genève-konventionerne vedrørende beskyttelsen af ofre i væbnede konflikter ikke kan anses som politiske forbrydelser ved anvendelsen af udleveringskonventionens artikel 3.

Danmark har dog ved ratifikationen af EU's udleveringskonvention af 27. september 1996 i forhold til de andre EU-medlemsstater givet afkald på det danske forbehold efter terrorismekonventionen, jf. nu udleveringslovens § 5, stk. 3, hvorefter forbudet mod udlevering for en politisk lovovertrædelse ikke finder anvendelse ved udlevering til en anden EU-medlemsstat, når handlingen er omfattet af artikel 1 eller 2 i terrorismekonventionen, dvs. grove forbrydelser, der retter sig mod personers liv, fysiske integritet eller frihed, f.eks. kapring af og sabotage mod luftfartøjer, grove forbrydelser mod diplomater mv., bortførelse, gidseltagning mv. og anvendelse af bomber, granater, raketter mv., der rummer fare for personer.

Det må desuden antages at følge af statutterne for de internationale tribunaler til pådømmelse af krigsforbrydelser i henholdsvis det tidligere Jugoslavien og i Rwanda – som er vedtaget af FN's Sikkerhedsråd – at FN's medlemsstater ikke kan nægte udlevering til tribunalerne med henvisning til, at handlingen betragtes som en politisk forbrydelse.

Danmark må endvidere antages at blive afskåret fra at nægte udlevering til Den Internationale Straffedomstol med henvisning til, at handlingen betragtes som en politisk forbrydelse, når Danmark ratificerer statuten for denne domstol.

Efter § 6 er der forbud mod udlevering, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen på grund af sin afstamning, sit tilhørsforhold til en bestemt befolkningsgruppe, sin religiøse eller politiske opfattelse eller i øvrigt på grund af politiske forhold vil blive udsat for forfølgelse, som retter sig mod den pågældendes liv eller frihed eller i øvrigt er af alvorlig karakter.

Hvis det i særlige tilfælde, navnlig under hensyn til den pågældendes alder, helbredstilstand eller andre personlige forhold, må antages, at udlevering vil være uforenelig med humanitære hensyn, må udlevering heller ikke finde sted, jf. udleveringslovens § 7. Ved afgørelsen af, om udlevering vil være uforenelig med humanitære hensyn, skal efter udleveringslovens forarbejder de særlige forhold, der taler imod udlevering, afvejes imod den interesse, som den fremmede stat, navnlig under hensyn til lovovertrædelsens beskaffenhed og den tid, der er forløbet siden handlingens foretagelse, har i udleveringen.

Efter udleveringslovens § 10 må udlevering kun ske på en række nærmere opregnede vilkår. Heri indgår bl.a., at dødsstraf ikke må fuldbyrdes for den pågældende handling, jf. § 10, nr. 3.

I udleveringslovens *kapitel 3 (§§ 11-18)* er der fastsat regler om *behandlingen af sager om udlevering*. Disse regler suppleres i *kapitel 3 a (§§ 18 a-18 d)* af bestemmelser, som åbner mulighed for en *forenklet sagsbehandling* ved udlevering til en medlemsstat i *Den Europæiske Union*. Herudover indeholder lovens *kapitel 4 (§§ 19-23)* en række *andre bestemmelser* om efterlyste personer, videreudlevering, transit mv.

Efter § 11 kan udlevering kun ske efter en anmodning, der indeholder oplysninger om tid og sted for den strafbare handling, dennes beskaffenhed og de anvendelige straffebestemmelser. Med anmodningen skal efter bestemmelsens stk. 2 følge udskrift af den beslutning om anholdelse eller fængsling mv., der danner grundlag for anmodningen. Sammen med § 12 indebærer udleveringslovens § 11, at der ikke kan indledes en nærmere undersøgelse af en udleveringsanmodning, før den i henhold til § 11, stk. 2, nødvendige dokumentation foreligger. Efter § 19 i udleveringslovens kapitel 4 kan der efter omstændighederne i stedet foretages beslaglæggelse, ransagning, anholdelse og fængsling, såfremt den berørte person er efterlyst af myndighederne i den begærende stat som sigtet eller tiltalt mv. for en strafbar handling, der må antages at kunne begrunde udlevering efter udleveringsloven. De nævnte foranstaltninger skal imidlertid som udgangspunkt ophæves, såfremt anmodning om udlevering, jf. § 11, ikke er modtaget senest 30 dage efter anholdelsen.

Til fremme af undersøgelsen efter § 12 og for at sikre udleveringen kan der efter § 13 ske beslaglæggelse, ransagning, anholdelse og fængsling efter retsplejelovens regler i samme omfang som i sager vedrørende lovovertrædelser af tilsvarende art, der forfølges her i landet. Når undersøgelsen iværksættes, skal der endvidere normalt beskikkes forsvarer for den, som søges

udleveret, i overensstemmelse med retsplejelovens regler, jf. § 14. De nævnte bestemmelser skal sammenholdes med artikel 36, stk. 1, litra c, i bekendtgørelse nr. 83 af 11. december 1972 af Wienerkonventionen af 24. april 1963 om konsulære forbindelser (Wienerkonventionen). Efter denne bestemmelse har en konsulatembedsmand bl.a. ret til at besøge enhver statsborger fra udsenderstaten, som i henhold til dom eller retskendelse er undergivet fængsling. Konsulatembedsmanden skal dog afholde sig fra at træde i aktion for en statsborger, som er underkastet fængsling, når den pågældende udtrykkeligt modsætter sig et sådant skridt.

Efter udleveringslovens § 16 kan den berørte person forlange domstolsprøvelse af lovligheden af justitsministerens beslutning om udlevering. Indbringelse af beslutningen om udlevering for retten har opsættende virkning. Udlevering kan derfor først ske, når beslutningen er fundet lovlig ved endelig retskendelse, jf. § 17, stk. 1. Herefter kan der ske anholdelse og varetægtsfængsling efter retsplejelovens regler med henblik på at sikre udleveringens gennemførelse, jf. § 17, stk. 3.

4.2.4. Grundlaget for danske myndigheders imødekommelse af anmodninger om *retshjælp* fra fremmede stater er navnlig den europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager, jf. bekendtgørelse nr. 18 af 17. juli 1963 (Lovtidende C) med tilhørende tillægsprotokol af 17. marts 1978, jf. bekendtgørelse nr. 82 af 4. september 1986 (Lovtidende C). Hverken konventionen eller tillægsprotokollen er selvstændigt inkorporeret i dansk lovgivning, men det er i retspraksis fastslået, at retsanmodninger om efterforskningsskridt, der har karakter af straffeprocessuelle tvangsindgreb, f.eks. beslaglæggelse af bevismidler til brug for straffesager i udlandet, kan iværksættes med hjemmel i retsplejeloven eller dennes analogi, idet det afgørende er, om foranstaltningen ville kunne foretages i en tilsvarende straffesag her i landet. Om retspraksis på dette område kan bl.a. henvises til afgørelserne offentliggjort i *Ugeskrift for Retsvæsen 1972, s. 600* (Højesteret) og *1988, s. 203* (Vestre Landsret).

Efter artikel 2, litra a, i den europæiske retshjælpskonvention kan en anmodning om retshjælp afslås, såfremt anmodningen angår en forbrydelse, der af den stat, over for hvilken anmodningen fremsættes, betragtes som en politisk forbrydelse eller en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse. Danmark har i forbindelse med ratifikationen af Europarådets strafferetskonvention om korruption afgivet en erklæring om, at Danmark kan afslå at yde rets-

hjælp efter denne konvention, såfremt anmodningen vedrører en forbrydelse, som efter dansk ret anses for en politisk forbrydelse. Med dette forbehold er det således sikret, at Danmark ikke er folkeretligt forpligtet til at yde retshjælp i videre omfang end efter retshjælpskonventionen.

Som nævnt i pkt. 4.2.3. ovenfor indebærer visse konventioner mv., at de deltagende stater er afskåret fra at nægte udlevering med henvisning til, at handlingen betragtes som en politisk forbrydelse. Det medfører, at de deltagende stater normalt også er afskåret fra at nægte retshjælp med denne begrundelse. Danmark vil derfor f.eks. ikke kunne nægte at yde retshjælp i forhold til en EU-medlemsstat med henvisning til, at der er tale om en politisk forbrydelse, når handlingen er omfattet af artikel 1 eller 2 i terrorismekonventionen.

Mellem de nordiske lande gælder foruden den europæiske retshjælpskonvention overenskomst af 26. april 1974 om gensidig retshjælp, jf. bekendtgørelse nr. 100 af 15. september 1975 (Lovtidende C). Overenskomsten adskiller sig navnlig fra den europæiske retshjælpskonvention ved, at retshjælpen ydes direkte mellem de pågældende statsmyndigheder. Det er således ikke nødvendigt at sende anmodningen om retshjælp ad diplomatiske kanaler eller via Justitsministeriet.

Endvidere indeholder Schengen-konventionen (artikel 48-53) en række bestemmelser, der supplerer og letter anvendelsen af den europæiske retshjælpskonvention, jf. herved lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltræden af Schengen-konventionen. Reglerne er endnu ikke trådt i kraft, idet ikraftsættelsen afventer Danmarks indtræden i det praktiske Schengensamarbejde i løbet af foråret 2001.

Herudover findes i retsplejeloven enkelte bestemmelser om afhøring af vidner mv. til brug ved straffesager i udlandet og om overførelse af personer, der er frihedsberøvet i udlandet, her til landet med henblik på personligt fremmøde som vidne eller deltagelse i en konfrontation.

I retsplejelovens § 731, stk. 1, litra g, er det således fastsat, at der som udgangspunkt skal beskikkes en offentlig forsvarer i tilfælde, hvor vidners eller syns- eller skønsmænds beedigede forklaring begæres til brug under en i udlandet indledt straffesag.

Endvidere er det i retsplejelovens § 191, stk. 1, fastsat, at en person, der er frihedsberøvet i udlandet, og som har meddelt samtykke hertil, kan overføres til Danmark for i en straffesag at afgive forklaring eller medvirke ved konfrontation. Den pågældende skal under overførelsen være frihedsberøvet og skal tilba-

geføres til den fremmede stat, uanset om den pågældende senere tilbagekalder sit samtykke til overførelsen. Stk. 1 suppleres i stk. 2-5 af en række bestemmelser om fremgangsmåden ved overførelsen og retsstillingen under opholdet her i landet.

4.3. Justitsministeriets overvejelser.

4.3.1. Som det fremgår af pkt. 4.1. ovenfor, indebærer FN-konventionens *artikel 11*, at en stat er afskåret fra at afslå udlevering eller retshjælp med den begrundelse, at den forbrydelse, anmodningen angår, er en politisk forbrydelse, en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver.

Som nævnt i pkt. 4.2.3. ovenfor, kan udlevering for en politisk lovovertrædelse mv. efter gældende ret ikke finde sted, medmindre der er spørgsmål om udlevering til en EU-medlemsstat, og handlingen er omfattet af artikel 1 eller 2 i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme.

Gennemførelse af artikel 11 kræver derfor en ændring af udleveringslovens § 5, så de handlinger, der er omfattet af FN-konventionens artikel 2, undtages fra forbudet mod udlevering for politiske forbrydelser. Det foreslås derfor, at der i § 5, som stk. 4, indsættes en bestemmelse, hvorefter forbudet ifølge stk. 1 og 2 heller ikke gælder, når handlingen er omfattet af artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger. Om det nærmere indhold af den foreslåede bestemmelse henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 4.

Det skal fremhæves, at der fortsat vil være adgang til at nægte udlevering, hvis der er fare for *forfølgelse* f.eks. på grund af den pågældendes politiske opfattelse eller øvrigt på grund af politiske forhold, eller hvis udlevering er uforenelig med *humanitære hensyn*. Desuden må udlevering fortsat kun ske på vilkår af, at *dødsstraf* ikke fuldbyrdes for den pågældende handling. Der henvises herom nærmere til pkt. 4.2.3. ovenfor og til bemærkningerne til lovforslagets § 4.

4.3.2. *Artikel 2, stk. 3, litra c*, i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger medfører pligt til at kriminalisere medvirken til, at en gruppe personer, som handler med et fælles formål, begår en eller flere forbrydelser som anført i stk. 1 eller 2 i den pågældende bestemmelse. Denne medvirken skal være forsætlig og skal *enten* foretages i den hensigt at fremme gruppens generelle kriminelle virksomhed eller formål *eller* foretages med viden om, at gruppen har til hensigt at begå den eller de pågældende forbrydelser.

Der kan rejses spørgsmål om, hvorvidt den kriminaliseringspligt, der følger af artikel 2, stk. 3, litra c,

1. led, (»medvirken ... i den hensigt at fremme gruppens generelle kriminelle virksomhed eller formål«) rækker videre end de danske medvirke­ningsregler. Efter dansk skal medvirke­ningsforholdet således være rettet mod en konkretiseret forbrydelse, dvs. en tilskyndelse til at begå kriminalitet i al almindelighed er som udgangspunkt ikke nok til at ifalde strafansvar.

I andre lignende konventioner omfatter kriminaliseringspligten adfærd i form af »medvirken« (»participation as an accomplice«) til de forbrydelser, som opregnes i den pågældende konvention. Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til artikel 1, litra b, i konventionen om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer, artikel 2, stk. 1, litra e, i konventionen om forebyggelse af og straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanter, artikel 1, litra f, i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme samt artikel 1, stk. 2, litra b, i konventionen imod gidseltagning.

I konventionen om udlevering mellem Den Europæiske Unions medlemsstater indgår imidlertid i artikel 3, stk. 4, en bestemmelse, der ved afgrænsningen af medvirke­ningsbegrebet har betydelig lighed med FN-konventionens artikel 2, stk. 3, litra c. Det er ved gennemførelsen af EU-udleveringskonventionen i dansk ret lagt til grund, at opfyldelse af artikel 3, stk. 4, kan ske uden lovændring, idet straffelovens § 23 antages at omfatte de handlinger, som nævnes i artikel 3, stk. 4, jf. Folketingstidende 1996-97, tillæg A, s. 4487.

Der må efter Justitsministeriets opfattelse desuden lægges vægt på, at FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger tager sigte på en forholdsvis afgrænset gruppe af lovovertrædelser af yderst alvorlig og almenfarlig karakter. En person, som forsætligt fremmer den kriminelle virksomhed eller formål hos en gruppe af personer med kendskab til gruppens generelle formål, og som dermed bidrager til en af de lovovertrædelser, der er omfattet af konventionen, må på den baggrund anses for at have for­­sæt til en lovovertrædelse, som er tilstrækkelig konkretiseret til at kunne medføre medvirke­ningsansvar.

Justitsministeriet er endvidere bekendt med, at FN-konventionens artikel 2, stk. 3, litra c, for Norges vedkommende er gennemført uden lovændring, selv om den norske straffelov som udgangspunkt ikke kriminaliserer planlægning og forberedelse af strafbare handlinger, men alene forsøg, jf. straffelovens § 49, hvorefter der foreligger strafbart forsøg, når en forbrydelse ikke er fuldbyrdet, men der er foretaget handling, hvorved dens udførelse tilsigtedes påbegyndt.

I Sverige vurderes det ligeledes, at bestemmelsen kan gennemføres inden for rammerne af reglerne om medvirken i den svenske straffelov (Brottsbalken), jf. 23. kap. 4 §, hvorefter medvirke­ningsansvaret omfatter enhver, som har fremmet gerningen med råd eller dåd (»annan som främjat denna med råd eller dåd«), jf. promemoria af 3. maj 2000 om Sveriges tiltræde till Förenta nationernas konvention om bekämpande av bombattentat av terrorister (Ju2000/2280), s. 17-23.

Sammenfattende er det herefter Justitsministeriets opfattelse, at artikel 2, stk. 3, litra c, heller ikke for Danmarks vedkommende kræver lovændring.

4.3.3. Det er endvidere Justitsministeriets opfattelse, at de krav, herunder til internationalt samarbejde, der i øvrigt er indeholdt i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger, kan opfyldes uden yderligere lovændringer, når handlinger omfattet af artikel 2, jf. artikel 1, undtages fra forbudet mod udlevering for politiske forbrydelser mv., jf. lovforslagets § 4.

5. Ikrafttræden mv.

5.1. Bestemmelser om ikrafttræden mv. i EU-rammeafgørelsen om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri, 1. tillægsprotokol til den europæiske konvention om overførelse af domfældte og FN's terrorbombkonvention

Efter artikel 10 i EU-rammeafgørelsen om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri af 29. maj 2000 skal medlemsstaterne senest den 31. december 2000 have gennemført de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde den forpligtelse, de har til at beskytte euroen mod falskmøntneri, før den sættes i omløb. Endvidere skal medlemsstaterne inden for 12 måneder efter vedtagelsen af rammeafgørelsen have gennemført de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde de øvrige forpligtelser, der følger af rammeafgørelsen. Herudover skal Rådet senest den 30. juni 2001 på baggrund af indberetninger fra medlemsstaterne om de gennemførte foranstaltninger og en rapport fra Kommissionen vurdere, i hvilken udstrækning medlemsstaterne har gennemført de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde forpligtelserne ifølge rammeafgørelsen.

Tillægsprotokollen til den europæiske konvention om overførelse af domfældte træder efter artikel 4 i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter den dato, hvor tre stater har ratificeret protokollen. Protokollen er efter denne bestemmelse trådt i kraft den 1. juni 2000. For stater, der senere deponerer, træder protokollen i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponerings-

datoen. Efter artikel 7 finder protokollen anvendelse på fuldbyrdelse af straf mv. pålagt såvel før som efter dens ikrafttræden.

FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger træder ifølge *artikel 22* i kraft 30 dage efter, at 22 lande har ratificeret konventionen. Konventionen er endnu ikke trådt i kraft efter denne bestemmelse. Den 8. september 2000 var konventionen ratificeret af 15 stater. For hver stat, der ratificerer efter, at konventionen er trådt i kraft, træder konventionen i kraft 30 dage efter ratifikationen.

5.2. Justitsministeriets overvejelser

Som det fremgår af pkt. 2.1. og 5.1. ovenfor, medfører artikel 10, stk. 1, i EU-rammeafgårelsen om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri for Danmarks vedkommende pligt til inden 29. maj 2001 at sætte de nødvendige foranstaltninger i kraft for med henblik på at opfylde artikel 8 om pligt til at kunne straffe juridiske personer for falskmøntneri. Det foreslås på den baggrund, at straffelovens § 306 om strafansvar for juridiske personer i lovforslagets § 1 sættes i kraft den 1. april 2001, jf. lovforslagets § 5, stk. 1, 1. pkt.

Ikrafttrædelsestidspunktet for de øvrige retsakter, der er omfattet af lovforslaget, er som nævnt i pkt. 5.1. ovenfor ikke knyttet til et bestemt tidspunkt, idet ikrafttrædelsen afhænger af, hvornår de stater, der har underskrevet vedkommende konvention mv., foretager ratifikation. Ikraftsættelse af den danske gennemførelsesbestemmelse om udlevering for politiske forbrydelser, jf. lovforslagets § 4, kunne derfor medføre, at der i en periode, hvor FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger endnu ikke er trådt i kraft, kunne ske udlevering for handlinger omfattet af konventionen i videre omfang, end Danmark er folkeretligt forpligtet til. På samme måde kunne ikraftsættelse af de danske gennemførelsesbestemmelser om overførelse af domfældte, jf. lovforslagets §§ 2-3, føre til, at der i en periode, hvor 1. tillægsprotokol endnu ikke er trådt i kraft, blev åbnet mulighed for at overføre domfældte uden samtykke, selv om Danmark ikke er folkeretligt forpligtet til at have denne mulighed.

Det kan på den baggrund overvejes, om ikrafttrædelsesbestemmelsen for så vidt angår lovforslagets §§ 2-4 i stedet for at blive fastsat i selve loven bør udformes som en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte ikrafttrædelsestidspunktet. En lignende fremgangsmåde er bl.a. anvendt i lov nr. 415 af 10. juni 1997 om gennemførelse af Europol-konventionen, jf. lovens § 6.

Ikrafttrædelsesbestemmelsen kunne eventuelt også udformes, så de berørte bestemmelser først finder anvendelse på retsanmodninger, der fremsættes efter, at den pågældende konvention mv. er trådt i kraft mellem Danmark og vedkommende stat. En lignende fremgangsmåde er benyttet i lov nr. 417 af 10. juni 1997 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere (Gennemførelse af EU-udleveringskonventionen), jf. lovens § 2, 3. pkt., og EU-udleveringskonventionens artikel 18, stk. 4 og 5, og må efter almindelige traktatretlige grundsætninger om gensidighed antages også at kunne finde anvendelse, selv om vedkommende konvention mv. ikke udtrykkeligt åbner mulighed herfor.

Ved gennemførelsen af konventionen om overførelse af domfældte blev ikrafttrædelsesbestemmelsen udformet, så lovens kapitel 2 om konventionen om overførelse af domfældte også finder anvendelse, selv om den pågældende afgørelse (hvis fuldbyrdelse skal overføres) er truffet, før konventionen er trådt i kraft mellem Danmark og vedkommende fremmede stat, jf. § 14, stk. 1, i lov nr. 323 af 4. juni 1986. Som følge heraf vil det efter Justitsministeriets opfattelse være rigtigst at udforme ikrafttrædelsesbestemmelsen vedrørende tillægsprotokollen på samme måde. Det foreslås derfor, at § 2, stk. 1, i loven om international fuldbyrdelse af straf mv. finder anvendelse, selv om den pågældende afgørelse er truffet, før tillægsprotokollen er trådt i kraft mellem Danmark og vedkommende fremmede stat, jf. lovforslagets § 13, stk. 1. Når tillægsprotokollen er trådt i kraft mellem Danmark og vedkommende fremmede stat vil den således folkeretligt også omfatte afgørelser, som er truffet før protokollens ikrafttræden, jf. protokollens artikel 7.

Som nævnt ovenfor, blev ikrafttrædelsesbestemmelsen i loven om gennemførelsen af EU-udleveringskonventionen udformet, så de nye bestemmelser bl.a. om udlevering for politiske forbrydelser først finder anvendelse, når Danmark og vedkommende EU-medlemsstat gensidigt har forpligtet sig til at udlevere på grundlag af reglerne i EU-udleveringskonventionen. Justitsministeriet finder på den baggrund, at det vil være rigtigst at udforme ikrafttrædelsesbestemmelsen vedrørende FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger på samme måde, så forbudet efter udleveringslovens § 5, stk. 4, mod at nægte udlevering for politiske forbrydelser først finder anvendelse på anmodninger om udlevering, der fremsættes efter, at FN-konventionen er trådt i kraft mellem Danmark og vedkommende fremmede stat, jf. lovforslagets § 13, stk. 2.

6. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.

Lovforslaget skønnes ikke have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning. Forslaget vil ikke have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet og bor-

gerne, og forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser. Om forslagens EU-retlige aspekter henvises til pkt. 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger om EU-rammeafgørelsen om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri.

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen af betydning	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen af betydning	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder bestemmelser, der gennemfører Rådets rammeafgørelse om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri	

7. Hørte myndigheder mv.

Lovforslaget har været sendt til høring hos: Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, præsidenterne for Københavns Byret og for retterne i Århus, Odense, Ålborg og Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Det Danske Center for Menneskerettigheder samt Nævnet for Etnisk Ligestilling.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

I bilag 4 til lovforslaget er de foreslåede regler sammenholdt med de nugældende regler:

Til § 1

Straffeloven

Til nr. 1 (straffelovens § 10 a, stk. 2, litra a og b)

Ved lovforslagets § 1, nr. 1, tilpasses henvisningerne i straffelovens § 10 a, stk. 2, litra a og b, til den nugældende affattelse af straffelovens §§ 6 og 8, jf. herved § 2 i lov nr. 385 af 20. maj 1992 om ændring af retsplejeloven, straffeloven, færdselsloven og udlændingeloven (Anklagemyndighedens struktur). Ændringerne er alene af redaktionel karakter.

Til nr. 2 (straffelovens § 122 m.fl.)

Lovforslagets § 1, nr. 2, vedrører bestemmelser med en strafferamme på bøde, hæfte eller fængsel.

Straffelovens § 122 og § 289 a har fået deres nugældende affattelse ved § 1, nr. 3 og 8, i lov nr. 228 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven (Grovt moms-svig, EU-svig og bestikkelse af udenlandske tjenestemænd). Disse lovændringer trådte i kraft den 1. maj 2000, jf. lovens § 3, stk. 1.

Straffelovens § 134 b, stk. 1, blev indsat i straffeloven ved lov nr. 440 af 31. maj 2000 om ændring af straffeloven (Maskeringsforbud). Denne lovændring trådte i kraft den 3. juni 2000, jf. lovens § 2.

Straffelovens § 235, stk. 1, 1. pkt., har fået sin nugældende affattelse ved § 1, nr. 6, i lov nr. 441 af 31. maj 2000 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Forældelse, styrket indsats mod seksuelt misbrug af børn og unge samt IT-efterforskning). Denne lovændring trådte i kraft den 1. juli 2000, jf. lovens § 3, stk. 1.

Ved lov nr. 433 af 31. maj 2000 om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Ændringer som følge af straffuldbyrdelsesloven, afskaffelse af hæftestrafen og prøveløsladelse af livstidsdømte mv.) ophævedes hæftestrafen. Ophævelsen har virkning fra lovens ikrafttrædelsestidspunkt, dvs. den 1. juli 2001, jf. lovens § 30.

Ved lovforslagets § 1, nr. 2, sammenholdt med § 11, stk. 2, foreslås som følge heraf, at hæfte udgår af de nævnte straffelovsbestemmelser med virkning fra den 1. juli 2001, så strafferammen herefter er bøde eller fængsel.

Til nr. 3 (straffelovens § 144 m.fl.)

Lovforslagets § 1, nr. 3, vedrører bestemmelser med en strafferamme på hæfte eller fængsel.

§ 144 har fået sin nugældende affattelse ved § 1, nr. 4, i lov nr. 228 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven (Grov momssvig, EU-svig og bestikkelse af udenlandske tjenestemænd mv.). Denne lovændring trådte i kraft den 1. maj 2000, jf. lovens § 3, stk. 1.

§ 230, 1. pkt., og § 235, stk. 2, hidrører fra ændringer af straffeloven, der blev gennemført ved § 1, nr. 5 og 6, i lov nr. 441 af 31. maj 2000 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Forældelse, styrket indsats mod seksuelt misbrug af børn og unge samt IT-efterforskning). Disse lovændringer trådte i kraft den 1. juli 2000, jf. lovens § 3, stk. 1.

Ved lov nr. 433 af 31. maj 2000 om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Ændringer som følge af straffuldbyrdsloven, afskaffelse af hæftestrafen og prøveløsladelse af livstidsdømte mv.) ophævedes hæftestrafen. Ophævelsen har virkning fra lovens ikrafttrædelsestidspunkt, dvs. den 1. juli 2001, jf. lovens § 30.

Ved lovforslagets § 1, nr. 3, sammenholdt med § 11, stk. 2, foreslås som følge heraf, at hæfte udgår af de nævnte straffelovsbestemmelser med virkning fra den 1. juli 2001, så strafferammen herefter er fængsel.

Til nr. 4 (straffelovens § 231)

Efter straffelovens § 231 kan straffen forhøjes med indtil det halve, når den, som skal dømmes efter §§ 228 og 229 om rufferi mv., tidligere har været dømt for bl.a. løsgænger. Ved § 1, nr. 1, i lov nr. 141 af 17. marts 1999 om ændring af straffeloven (Afkriminalisering af prostitution mv. samt kriminalisering af kunder til prostituerede under 18 år) ophævedes straffelovens §§ 198 og 199 om løsgænger. Som følge heraf foreslås § 231 ændret, så bestemmelsen om forhøjet straf for løsgænger udgår. Ændringen er af redaktionel karakter.

Til nr. 5 (straffelovens § 306)

Straffeloven indeholder i dag alene hjemmel til at straffe juridiske personer for overtrædelse af visse bestemmelser i straffeloven. Efter § 306, stk. 1, kan der således pålægges selskaber mv. (juridiske personer)

strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel om strafansvar for juridiske personer for overtrædelse af straffelovens § 122 om aktiv bestikkelse i dansk, udenlandsk og international offentlig tjeneste eller hverv, af § 289 a om EU-svig samt for overtrædelse af § 299, nr. 2, 2. led, om aktiv bestikkelse i private retsforhold (returkommission). Efter § 306, stk. 2, kan der også pålægges strafansvar efter reglerne i 5. kapitel for overtrædelse af § 284, jf. § 122, § 144 og § 289 a, dvs. hæleri med hensyn til udbyttet ved aktiv og passiv bestikkelse i dansk, udenlandsk og international offentlig tjeneste eller hverv og ved EU-svig, når overtrædelsen er begået for at skaffe selskabet mv. del i en ved overtrædelse af § 122, § 144 eller § 289 a erhvervet vinding.

Ved lovforslagets § 1, nr. 5, ændres § 306, så der indføres en almindelig adgang til at pålægge juridiske personer strafansvar efter reglerne i 5. kapitel for overtrædelser af straffeloven, der er begået for at skaffe den juridiske person vinding. Om baggrunden herfor henvises til pkt. 2.3.2.-2.3.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Som det fremgår af pkt. 2.3.3. i de almindelige bemærkninger, omfatter den foreslåede bestemmelse alene tilfælde, hvor en eller flere enkeltpersoner inden for virksomheden beviseligt har overtrådt den pågældende straffelovsbestemmelse med forsæt. Da bestemmelsen således kun omfatter forsætlige forhold, må spørgsmålet om et eventuelt strafansvar for den juridiske person i anledning af uagtsomt, eventuelt groft uagtsomt forhold, bedømmes efter straffebestemmelser vedrørende det pågældende forhold i særlovgivningen. Forsætlige forhold, der f.eks. på grund af beløbs ringe størrelse kan afgøres med bøde, bør ligeledes henføres under en eventuel særlovsbestemmelse, når der er spørgsmål om at pålægge den juridiske person strafansvar i anledning af sådanne forhold. Dette gælder f.eks. med hensyn til overtrædelser af straffelovens § 125 a om grov menneskesmugling, § 191 om grove narkotikaforbrydelser, § 192 a om grove våbenlovsovertrædelser, § 196 om grov miljøkriminalitet og § 289 om grov skattesvig.

Forsætlige forhold, der er af en sådan grovhed, at det for enkeltpersoner udløser frihedsstraf, forudsættes for den juridiske persons vedkommende henført til straffelovsbestemmelsen, hvis vedkommende særlovsbestemmelse alene hjemler bødestraf. I de tilfælde, hvor en særlovsbestemmelse indeholder hjemmel til frihedsstraf, vil mindre grove forhold, som for enkeltpersoner alene medfører en kortere frihedsstraf, som udgangspunkt skulle henføres til særlovsbestemmelsen, når der er spørgsmål om at pålægge den juri-

diske person strafansvar i anledning forholdet. Er der derimod tale om grove forhold, forudsættes straffelovsbestemmelsen anvendt. Det gælder, selv om den fængselsstraf, der konkret udmåles i forhold til enkeltpersoner, måtte ligge inden for det strafmaksimum, der er fastsat i særlovsbestemmelsen.

Strafansvar for den juridiske person udelukker ikke, at der pålægges individuelt strafansvar for den person, der forsægtligt har overtrådt de pågældende straffelovsbestemmelser. Da der er tale om forsægtlige forhold, forudsættes det, at der i almindelighed i disse tilfælde også gøres strafansvar gældende mod de pågældende enkeltpersoner.

Med udtrykket »vinding« sigtes til den økonomiske fordel, herunder også besparelse, som gerningsmanden ved lovovertrædelsen har skaffet eller forsøgt at skaffe den juridiske person. Strafansvaret for den juridiske person er således ikke betinget af, at der ved straffelovsovertrædelsen er tilført selskabet en uberettiget vinding gennem en retsstridig tilføjelse af et tilsvarende formuetaf for den forurettede.

Bøder, som juridiske personer idømmes indenretligt for straffelovsovertrædelser, skal som udgangspunkt fastsættes som dagbøder efter den almindelige regel i straffelovens § 51, stk. 1. Såfremt der er tale om en forseelse, hvorved den pågældende virksomhed (den juridiske person) har opnået eller tilsigtet at opnå betydelig økonomisk vinding for virksomheden eller for andre, og anvendelsen af dagbøder vil medføre, at bødebøbeløbet ansættes lavere, end det skønnes rimeligt under hensyn til størrelsen af den fortjeneste, der enten er eller kunne være opnået ved lovovertrædelsen, kan retten dog i stedet for fastsætte bøden som en sumbøde, jf. herved straffelovens § 51, stk. 2.

Med *stk. 2* præciseres det, at juridiske personer også kan straffes for forsøg, selv om en juridisk person alene kan idømmes bøde, sml. herved straffelovens § 21, stk. 3, og pkt. 2.3.4. i de almindelige bemærkninger. Forsøgsstraf forudsætter, at en enkeltperson inden for den juridiske person har handlet med det til forsøgsstraf fornødne forsæt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Lov om international fuldbyrdelse af straf mv.

Til nr. 1 (§ 2, stk. 1)

Efter § 2, stk. 1, i loven om international fuldbyrdelse af straf mv. kan afgørelser, som er omfattet af den europæiske konvention om overførelse af dom-

fældte, jf. lovens bilag 1, fuldbyrdes efter konventionens regler.

Ved lovforslagets § 2 ændres bestemmelsen, så muligheden for at fuldbyrde danske afgørelser om frihedsstraf i udlandet og udenlandske afgørelser om frihedsstraf i Danmark udvides til også at omfatte reglerne i 1. tillægsprotokol til konventionen om overførelse af domfældte. Der henvises herom til pkt. 3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv.

Til nr. 1 (§ 3 a)

Loven om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv. indeholder ikke udtrykkelig hjemmel til at varetægtsfængsle med henblik på at sikre den dømtes tilstedeværelse og muligheden for, at straffen umiddelbart kan fuldbyrdes.

Ved lovforslagets § 3 indsættes som § 3 a en ny bestemmelse, hvorefter retten med henblik på at sikre den dømtes tilstedeværelse og muligheden for, at straffen umiddelbart kan fuldbyrdes, kan træffe bestemmelse om, at den pågældende skal varetægtsfængsles. Om baggrunden for bestemmelsen henvises til pkt. 3.2.4. og 3.3. i de almindelige bemærkninger.

Bestemmelsen supplerer reglen i retsplejelovens § 762, stk. 1. Retsplejelovens øvrige bestemmelser om betingelserne for og fremgangsmåden ved varetægtsfængsling finder således anvendelse også i sager, hvor varetægtsfængsling sker på grundlag af den forelåede nye bestemmelse i § 3 a.

Til § 4

Lov om udlevering af lovovertrædere

Til nr. 1 (§ 5, stk. 4)

Efter udleveringslovens § 5, stk. 3, finder forbudet mod at nægte udlevering for politiske lovovertrædere mv., jf. § 5, stk. 1 og 2, ikke anvendelse ved udlevering til en medlemsstat i Den Europæiske Union, når handlingen er omfattet af artikel 1 eller 2 i den europæiske konvention til bekæmpelse af terrorisme, dvs. grove forbrydelser, der retter sig mod personers liv, fysiske integritet eller frihed, f.eks. kapring af og sabotage mod luftfartøjer, grove forbrydelser mod diplomater mv., bortførelse, gidseltagning mv. og anvendelse af bomber, granater, raketter mv., der rummer fare for personer.

Ved lovforslagets § 4 indsættes en ny bestemmelse i udleveringslovens § 5, stk. 4, der indebærer, at forbudet ifølge § 5, stk. 1 og 2, heller ikke finder anvendelse, når handlingen er omfattet af artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger, jf. herved pkt. 4.1. og 4.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger. I modsætning til den gældende undtagelse i § 5, stk. 3, er den nye bestemmelse ikke begrænset til udlevering til andre EU-stater. Den gælder udlevering i forhold til alle stater, der har ratificeret FN-konventionen, jf. herved lovforslagets § 12, stk. 2.

Om en overtrædelse er omfattet af artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger, afhænger af en konkret vurdering. Den berørte person kan efter omstændighederne kræve en beslutning om udlevering for en handling, som anses for omfattet af de nævnte bestemmelser, indbragt for domstolene, så udlevering først kan finde sted, når beslutningen er fundet lovlig ved endelig retskendelse, jf. udleveringslovens §§ 16 og 17.

Den nye bestemmelse indebærer, at udlevering ikke kan nægtes, når nægtelsen udelukkende begrundes med, at den forbrydelse, som udlevering angår, er en politisk forbrydelse mv. At den pågældende tilhører en frihedsbevægelse eller lignende, som man fra dansk side sympatiserer med, kan derfor som udgangspunkt ikke begrunde, at udlevering nægtes.

Udlevering kan dog efter omstændighederne fortsat nægtes med henvisning til andre bestemmelser i udleveringsloven, f.eks. § 6, hvorefter udlevering ikke må finde sted, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen på grund af sin afstamning, sit tilhørsforhold til en bestemt befolkningsgruppe, sin religiøse eller politiske opfattelse eller i øvrigt på grund af politiske forhold vil blive udsat for forfølgelse, som retter sig mod den berørte persons liv eller frihed eller i øvrigt er af alvorlig karakter.

Det vil også være muligt at afslå udlevering, hvis det i særlige tilfælde, navnlig under hensyn til den pågældendes alder, helbredstilstand eller andre personlige forhold må antages, at udlevering ville være uforenelig med humanitære hensyn, jf. udleveringslovens § 7.

Endelig kan udlevering fortsat kun ske på vilkår, at dødsstraf ikke fuldbyrdes for den pågældende handling, jf. udleveringslovens § 10, nr. 3.

Til § 5

Retsplejeloven

Til nr. 1 (retsplejelovens § 122, stk. 1)

Der er tale om en ændring af redaktionel karakter.

Ved § 1, nr. 2, i lov nr. 385 af 20. maj 1992 blev hele kapitel 10 nyaffattet, og den hidtidige § 105 blev § 106. Henvisningen i § 122, stk. 1, til § 105 blev ikke konsekvensrettet i den forbindelse.

Ved lovforslagets § 5, nr. 1, tilpasses henvisningen i retsplejelovens § 122, stk. 1, til den nugældende affattelse af retsplejelovens kapitel 10.

Til nr. 2 (retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 3, og § 791 a, stk. 3, nr. 3)

Der er tale om en ændring af redaktionel karakter.

Ved § 1, nr. 58, i lov nr. 425 af 31. maj 2000 om ændring af udlændingeloven, lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien mv. og straffeloven (Skærpelse af strafniveauet for ulovlig beskæftigelse af udlændinge, Danmarks indtræden i det praktiske Schengen-samarbejde, præcisering af Udlændingestyrelsens og politiets underholdsforpligtelse mv.) er der indsat et nyt stk. 3 og et nyt stk. 4 i udlændingelovens § 59. Den hidtidige bestemmelse om menneskesmugling i udlændingelovens § 59, stk. 3, blev herefter til § 59, stk. 5. Henvisningen i § 781, stk. 1, nr. 3, (om indgreb i meddelelseshemmeligheden) og § 791 a, stk. 3, nr. 3, (om særlig kvalificeret observation) til udlændingelovens § 59, stk. 3 blev ikke konsekvensrettet i den forbindelse.

Ved lovforslagets § 5, nr. 2, tilpasses henvisningerne i retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 3, og § 791 a, stk. 3, nr. 3, til den nugældende affattelse af udlændingelovens § 59.

Det skal i øvrigt bemærkes, at der ved § 3 i lov nr. 473 af 1. juli 1998 om ændring af udlændingeloven og straffeloven (Tidsbegrænset opholdstilladelse, asyl, familiesammenføring og udvisning mv.) blev indsat en ny bestemmelse om grov menneskesmugling i straffelovens § 125 a. Efter straffelovens § 125 a (som blev konsekvensrettet ved § 4 i lov nr. 425 af 31. maj 2000) straffes den, der under skærpene omstændigheder gør sig skyldig i menneskesmugling efter udlændingelovens § 59, stk. 5, med fængsel indtil 4 år. Det er ikke fundet nødvendigt i retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 3, og § 791 a, stk. 3, nr. 3, særskilt at henvise til straffelovens § 125 a, idet overtrædelse af denne bestemmelse altid forudsætter, at udlændingelovens § 59, stk. 5, er overtrådt. I sagens natur kan sager om

grov menneskesmugling, der henføres til straffelovens § 125 a, så meget desto mere danne grundlag for indgreb i meddelelshemmeligheden og særlig kvalificeret observation som forhold, der alene henføres til udlændingelovens § 59, stk. 5.

Til § 6

Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin

Til nr. 1 (§ 8, stk. 1 og 2)

Efter lovens § 8, stk. 1, straffes overtrædelse af visse af lovens regler med bøde eller hæfte. § 8, stk. 2, indeholder hjemmel til i forskrifter, der udfærdiges i medfør af loven, at fastsætte straf af bøde eller hæfte for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Ved lovforslagets § 6 sammenholdt med § 11, stk. 2, foreslås det, at hæfte med virkning fra den 1. juli 2001 ændres til fængsel indtil 4 måneder, så strafferammen herefter er bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Ændringen er en følge af afskaffelsen af hæftestrafen, jf. lov nr. 433 af 31. maj 2000 om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Ændringer som følge af straffuldbyrdsloven, afskaffelse af hæftestrafen og prøveløsladelse af livstidsdømte mv.).

Til § 7

Lov om behandling af personoplysninger

Til nr. 1 (§ 70, stk. 1-4)

Efter § 70, stk. 1-3, i lov om behandling af personoplysninger straffes visse nærmere opregnede overtrædelser af loven med bøde eller hæfte, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Disse bestemmelser suppleres i § 70, stk. 4, af en bemyndigelse til at fastsætte straf af bøde eller hæfte i regler, der udstedes i medfør af loven.

Ved lovforslagets § 7 sammenholdt med § 11, stk. 2, foreslås det, at hæfte med virkning fra den 1. juli 2001 ændres til fængsel indtil 4 måneder, så strafferammen herefter er bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Ændringen er en følge af afskaffelsen af hæftestrafen, jf. lov nr. 433 af 31. maj 2000 om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Ændringer som følge af straffuldbyrdsloven, afskaffelse af hæftestrafen og prøveløsladelse af livstidsdømte mv.).

Til § 8

Lov om offentlige indsamlinger og pyramidespil

Til nr. 1 (§ 6, stk. 2)

I § 6, stk. 2, er det fastsat, at den, der udbyder pyramidespil, jf. § 5 a, straffes med bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 2 år, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Ved lovforslagets § 8 sammenholdt med § 11, stk. 2, foreslås det, at hæfte med virkning fra den 1. juli 2001 ændres til fængsel indtil 4 måneder, så strafferammen herefter er bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år. Ændringen er en følge af afskaffelse af hæftestrafen, jf. lov nr. 433 af 31. maj 2000 om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Ændringer som følge af straffuldbyrdsloven, afskaffelse af hæftestrafen og prøveløsladelse af livstidsdømte mv.).

Til § 9

Plakat af 27. november 1801 hvorved Uberettigede forbydes at bære saadanne Klædedragter, som af Kongen ere autoriserede til Uniformer for civile og militaire Embedsmænd, samt at bruge Epauletter, eller Skulderbaand, af nogen Slags.

I den omhandlede Plakat fastsættes bestemmelser om forbud mod uberettiget brug af visse uniformer mv. De af forskriftens bestemmelser, som vedrører straf, blev ophævet allerede ved § 3, stk. 1, i lov nr. 127 af 15. april 1930 om ikrafttræden af borgerlig straffelov. Spørgsmålet er nu reguleret i straffelovens § 132. De øvrige bestemmelser i forskriften anvendes ikke længere i praksis og må formentlig antages at være bortfaldet. Dette spørgsmål har imidlertid ikke med sikkerhed kunnet afklares.

Det foreslås derfor, at forskriften udtrykkeligt ophæves, jf. herved Justitsministeriets besvarelse af 14. juni 2000 af spørgsmål nr. 2 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ophævelse af 100 love og retsforskrifter (Ophævelse af mere end 100 love og retsforskrifter, der er forældede og uden retslig nødvendighed) (L. 219 – bilag 3).

Til § 10

Lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m.m.

Ikrafttrædelseslovens § 5 indeholder overgangsregler i forhold til personer, over for hvem der er truffet

foranstaltninger i henhold til lov nr. 133 af 11. april 1925 om sikkerhedsforanstaltninger mod visse personer, der udsætter retssikkerheden for fare. I ikrafttrædelseslovens § 10 fastsættes overgangsregler vedrørende straf idømt før borgerlig straffelovs ikrafttræden den 1. januar 1933. Endelig indeholder § 20 visse overgangsbestemmelser vedrørende afsoning af frihedsstraf.

De nævnte bestemmelser har ikke længere praktisk betydning. Det foreslås på den baggrund, at de udtrykkeligt ophæves, jf. herved Justitsministeriets besvarelse af 14. juni 2000 af spørgsmål nr. 2 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ophævelse af 100 love og retsfor skrifter (Ophævelse af mere end 100 lov og retsfor skrifter, der er forældede og uden retslig nødvendighed) (L 219 – bilag 3).

Til § 11

Bestemmelsen fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2001, jf. § 11, stk. 1.

De bestemmelser, der er en følge af hæftestrafrens afskaffelse (lovforslagets § 1, nr. 2 og 3, samt §§ 6-8), foreslås dog først sat i kraft med virkning fra den 1. juli 2001, hvor hæftestrafren ophæves, jf. lovforslagets § 11, stk. 2, og § 30 i lov nr. 433 af 31. maj 2000 om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Ændringer som følge af straffuldbyrdesloven, afskaffelse af hæftestrafren og prøveløsladelse af livstidsdømte mv.).

Til § 12

Bestemmelsen regulerer visse overgangsspørgsmål med tilknytning til 1. tillægsprotokol til den europæiske konvention om overførelse af domfældte og til FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger.

Efter § 12, stk. 1, finder § 2, stk. 1, i loven om international fuldbyrdelse af straf mv., jf. lovforslagets § 2, anvendelse, selv om den pågældende afgørelse er truffet, før tillægsprotokollen er trådt i kraft mellem Danmark og vedkommende fremmede stat. Det indebærer, at der – når 1. tillægsprotokol er trådt i kraft mellem Danmark og vedkommende fremmede stat – også kan ske overførelse af straffuldbyrdelsen for afgørelser (straffedomme) fra før dette tidspunkt.

Hvis tillægsprotokollen ikke er trådt i kraft mellem Danmark og vedkommende fremmede stat, kan justitsministeren efter omstændighederne træffe afgørelse om overførelse af straffuldbyrdelsen til Danmark (uden den dømte samtykke) efter § 10 i loven om international fuldbyrdelse af straf mv. Denne bestemmelse giver adgang til at træffe afgørelse om overførelse i enkeltsager, selv om der ikke gælder nogen generel overførelsesaftale mellem Danmark og vedkommende fremmede stat, når humanitære eller andre særlige hensyn (f.eks. hensynet til retshåndhævelsen) taler derfor.

Efter § 12, stk. 2, finder udleveringslovens § 5, stk. 4 – hvorefter udlevering *ikke* kan nægtes med den begrundelse, at der er tale om en politisk forbrydelse – anvendelse på anmodninger om udlevering, der fremsættes efter, at FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger er trådt i kraft mellem Danmark og vedkommende fremmede stat. Det indebærer, at den nye bestemmelse om udlevering på grundlag af FN-konventionen først finder anvendelse ved behandlingen af anmodninger om udlevering, når Danmark og vedkommende fremmede stat gensidigt har forpligtet sig til at udlevere på grundlag af FN-konventionens regler.

Til § 13

§ 13 indeholder bestemmelser om lovens territoriale anvendelsesområde.

Lovens § 1 (straffeloven), § 2 (lov om international fuldbyrdelse af straf mv.), § 3 (lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv.), § 4 (lov om udlevering af lovovertrædere), § 6 (lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin), § 7 (lov om behandling af personoplysninger) samt § 10 (ophævelse af §§ 5, 10 og 20 i lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov) kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Lovens § 2 (lov om international fuldbyrdelse af straf mv.), § 3 (lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv.) samt § 4 (lov om udlevering af lovovertrædere) kan sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

14.6.2000

DA

De Europæiske Fællesskabers Tidende

L 140/1

(Retsakter vedtaget i henhold til afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union)

RÅDETS RAMMEAFGØRELSE

af 29. maj 2000

om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri, ved hjælp af strafferetlige og andre sanktioner, i forbindelse med indførelsen af euroen

(2000/383/RIA)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 31, litra e), og artikel 34, stk. 2, litra b),

under henvisning til Forbundsrepublikken Tysklands initiativ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet⁽²⁾, og ud fra følgende betragtninger:

- (1) I Rådets forordning (EF) nr. 974/98 af 3. maj 1998 om indførelse af euroen⁽³⁾ fastsættes det, at eurosedler og euromønter skal sættes i omløb fra den 1. januar 2002, og at de deltagende medlemsstater skal sikre, at der findes passende sanktioner mod efterligning og forfalskning af europengsedler og -mønter.
- (2) Kommissionen forelagde den 23. juli 1998 Rådet, Europa-Parlamentet og Den Europæiske Centralbank en meddelelse med titlen »Beskyttelse af euroen mod falskmøntneri».
- (3) Europa-Parlamentet vedtog den 17. november 1998 en beslutning vedrørende Kommissionens meddelelse af 23. juli 1998 til Rådet, Europa-Parlamentet og Den Europæiske Centralbank med titlen »Beskyttelse af euroen mod falskmøntneri»⁽⁴⁾.
- (4) Den Europæiske Centralbank udsendte den 7. juli 1998 en henstilling om vedtagelse af visse foranstaltninger til forberedelse af eurosedlers og euromønters retlige beskyttelse⁽⁵⁾.
- (5) Der bør tages hensyn til bestemmelserne i den internationale konvention af 20. april 1929 til bekæmpelse af falskmøntneri og protokollen dertil.
- (6) Der bør tages hensyn til euroens særlige betydning i Europa og princippet om ikke-forskelsbehandling i 1929-konventionens artikel 5, som gør det nødvendigt

at sikre, at der kan idømmes strenge strafferetlige og andre sanktioner for grove tilfælde af falskmøntneri i forbindelse med euroen eller andre valutaer.

- (7) Euroen vil på grund af sin betydning på verdensplan være særlig udsat for forfalskning.
- (8) Der er allerede konstateret tilfælde af svigagtig adfærd i forbindelse med euroen.
- (9) Det bør sikres, at euroen beskyttes på passende vis i alle medlemsstater gennem effektive strafferetlige foranstaltninger, endnu inden eurosedlerne og -mønterne sættes i omløb fra og med den 1. januar 2002, med henblik på at forsvare den nye valutas nødvendige troværdighed og derved undgå alvorlige økonomiske konsekvenser.
- (10) Rådet vedtog den 28. maj 1999 en resolution om styrkelse af den strafferetlige beskyttelse mod falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af euroen⁽⁶⁾ med retningslinjer for udarbejdelsen af et bindende juridisk instrument —

VEDTAGET FØLGENDE RAMMEAFGØRELSE:

Artikel 1

Definitioner

I denne rammeafgørelse forstås ved:

- »konvention»: den internationale konvention af 20. april 1929 til bekæmpelse af falskmøntneri og protokollen dertil⁽⁷⁾
- »penge»: papirpenge, herunder banksedler, og metalpenge, hvis omløb er autoriseret ved lov, herunder eurosedler og euromønter, der er sat i omløb med lovhjemmel i forordning (EF) nr. 974/98

⁽¹⁾ EFT C 322 af 10.11.1999, s. 6.⁽²⁾ Udtalelse afgivet den 17. februar 2000 (endnu ikke offentliggjort i EFT).⁽³⁾ EFT L 139 af 11.5.1998, s. 1.⁽⁴⁾ EFT C 379 af 7.12.1998, s. 39.⁽⁵⁾ EFT C 11 af 15.1.1999, s. 13.⁽⁶⁾ EFT C 171 af 18.6.1999, s. 1.⁽⁷⁾ Bekendtgørelse nr. 252 af 17. oktober 1931, optrykt i Lovtidende C 1931, s. 1743.

juridisk person: enhver enhed, der har denne status i henhold til den nationale lovgivning, der finder anvendelse, dog ikke stater og andre offentlige organer under udøvelsen af offentligretlige beføjelser samt offentligretlige internationale organisationer.

Artikel 2

Forholdet til konventionen

1. Denne rammeafgørelse har til formål, i overensstemmelse med nedenstående bestemmelser, at supplere konventionens bestemmelser og gøre konventionen lettere at anvende for medlemsstaterne.
2. De medlemsstater, der endnu ikke har tiltrådt konventionen, forpligter sig derfor til at tiltræde den.
3. De forpligtelser, der følger af konventionen, berøres ikke.

Artikel 3

Generelle strafbare handlinger

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at følgende adfærd er strafbar:
 - a) enhver fremstilling eller forandring af penge i bedragerisk hensigt, uanset hvilke midler der anvendes
 - b) udgivelse af falske penge i bedragerisk hensigt
 - c) indførsel, udførsel, transport, modtagelse eller anskaffelse af falske penge med henblik på udgivelse, vel vidende at de er falske
 - d) fremstilling, modtagelse, anskaffelse eller besiddelse, i bedragerisk hensigt, af:
 - redskaber, genstande, edb-programmer og alle andre midler, som ifølge deres natur er bestemt til fremstilling eller forandring af penge, eller
 - hologrammer eller andre sikkerhedselementer til beskyttelse af penge mod forfalskning.
2. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at deltagelse i og anstiftelse af den adfærd, der er nævnt i stk. 1, samt forsøg på den adfærd, der er nævnt i stk. 1, litra a), b) og c), er strafbar.

Artikel 4

Andre strafbare handlinger

Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den adfærd, der er nævnt i artikel 3, er strafbar, også med hensyn til pengesedler eller mønter, der fremstilles eller er blevet fremstillet under anvendelse af lovlige faciliteter eller materialer, men ved krænkelse af de kompetente myndigheds rettigheder til at udstede penge eller betingelserne herfor, uden disse myndigheds tilladelse.

Artikel 5

Penge, der ikke er udstedt, men som er bestemt til at sættes i omløb

Den enkelte medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den i artikel 3 og 4 omhandlede adfærd er strafbar, hvis:

a) den vedrører fremtidige europagesedler og mønter og begås inden den 1. januar 2002

b) den vedrører pengesedler og mønter, der endnu ikke er udstedt, men er bestemt til at blive sat i omløb, og er en valuta, der er lovligt betalingsmiddel.

Artikel 6

Sanktioner

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den i artikel 3-5 omhandlede adfærd kan straffes med strafferetlige sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, herunder frihedsstraf, der kan medføre udlevering.
2. Fremstilling eller forandring af penge i bedragerisk hensigt, jf. artikel 3, stk. 1, litra a), straffes med fængsel, og strafferammen skal være på mindst otte år.

Artikel 7

Straffemyndighed

1. Med forbehold af denne artikels stk. 2:

— træffer hver medlemsstat de nødvendige foranstaltninger for at fastlægge sin straffemyndighed med hensyn til de i artikel 3-5 omhandlede strafbare handlinger, når den strafbare handling helt eller delvis er begået på dens territorium

— finder artikel 8, 9 og 17 i konventionen anvendelse på de i artikel 3-5 i denne rammeafgørelse omhandlede strafbare handlinger.

2. I det mindste de medlemsstater, der har indført euroen, træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at falskmønteri — i det mindste forfalskning af euroen — kan retsforfølges, uafhængigt af gerningsmandens nationalitet og af gerningsstedet.

3. Hvis mere end én medlemsstat har straffemyndighed og faktisk mulighed for at retsforfølge for en strafbar handling på grundlag af de samme forhold, samarbejder de pågældende medlemsstater for at afgøre, hvem af dem der skal retsforfølge gerningsmanden eller gerningsmændene, med henblik på om muligt at samle retsforfølgningen i en enkelt medlemsstat.

Artikel 8

Juridiske personers ansvar

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at juridiske personer kan kendes ansvarlige for de i artikel 3-5 omhandlede strafbare handlinger, som for at skaffe dem vinding er begået af en person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person, og som har en ledende stilling inden for den juridiske person baseret på:

- beføjelse til at repræsentere den juridiske person, eller
- beføjelse til at træffe beslutninger på den juridiske persons vegne, eller
- beføjelse til at udøve intern kontrol

samt for medvirken til eller anstiftelse af sådanne strafbare handlinger eller forsøg på at begå de i artikel 3, stk. 1, litra a) og b), omhandlede strafbare handlinger.

14.6.2000

DA

De Europæiske Fællesskabers Tidende

L 140/3

2. Ud over de i stk. 1 omhandlede tilfælde træffer hver medlemsstat de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at en juridisk person kan kendes ansvarlig, når utilstrækkelig tilsyn eller utilstrækkelig kontrol fra en af de i stk. 1 omhandlede personers side har gjort det muligt for en person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at begå en strafbar handling som omhandlet i artikel 3-5 for at skaffe den juridiske person vinding.

3. En juridisk persons ansvar i henhold til stk. 1 og 2 udelukker ikke strafforfølgning af fysiske personer, der begår, anstifter eller medvirker til en af de i artikel 3-5 omhandlede strafbare handlinger.

Artikel 9

Sanktioner over for juridiske personer

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at en juridisk person, der kendes ansvarlig i henhold til artikel 8, stk. 1, kan straffes med sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, herunder bødestraf eller administrativt idømte bøder, og som kan indbefatte andre sanktioner som f.eks.:

- udelukkelse fra offentlige ydelser eller tilskud
- midlertidigt eller varigt forbud mod at udøve kommerciel virksomhed
- anbringelse under retsligt tilsyn
- likvidation efter retskendelse.

2. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at en juridisk person, der kendes ansvarlig i henhold til artikel 8, stk. 2, kan straffes med sanktioner eller foranstaltninger, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning.

Artikel 10

Geografisk anvendelsesområde

Denne rammeafgørelse gælder for Gibraltar.

Artikel 11

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme denne rammeafgørelse senest den 31. december 2000 for så vidt angår artikel 5, litra a), og senest den 29. maj 2001 for så vidt angår de andre bestemmelser.

2. Medlemsstaterne meddeler inden for de samme frister Generalsekretariatet for Rådet, Kommissionen og Den Europæiske Centralbank teksten til de retsforskrifter, som de udsteder for at gennemføre de forpligtelser, der følger af denne rammeafgørelse, i national ret. Rådet skal inden den 30. juni 2001 på baggrund af en rapport, der udarbejdes på grundlag af disse oplysninger, og en skriftlig rapport fra Kommissionen vurdere, i hvilket omfang medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme denne rammeafgørelse.

Artikel 12

Ikrafttrædelse

Denne rammeafgørelse træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Udfærdiget i Bruxelles, den 29. maj 2000.

På Rådets vegne

A. COSTA

Formand

BILAG

ERKLÆRING FRA REPUBLIKKEN ØSTRIG

Østrig henviser til den mulighed, der er indrømmet landet i artikel 18, stk. 2, i anden protokol til konventionen om De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser (EFT C 221 af 19.7.1997, s. 11), for ikke at være bundet af artikel 3 og 4 i denne protokol i fem år, og erklærer hermed, at det vil opfylde sine forpligtelser i henhold til artikel 8 og 9 i rammeafgørelsen inden for samme periode.

**Additional protocol to the European
Convention on the Transfer of Sentenced
Persons
(Strasbourg, 18 December 1997)**

Preamble

The member States of the Council of Europe, and the other States signatory to this Protocol,

Desirous of facilitating the application of the Convention on the Transfer of Sentenced Persons opened for signature at Strasbourg on 21 March 1983 (hereinafter referred to as »the Convention«) and, in particular, pursuing its acknowledged aims of furthering the ends of justice and the social rehabilitation of sentenced persons;

Aware that many States cannot extradite their own nationals;

Considering it desirable to supplement the Convention in certain respects,

Have agreed as follows:

Article 1

General provisions

1. The words and expressions used in this Protocol shall be interpreted within the meaning of the Convention.

2. The provisions of the Convention shall apply to the extent that they are compatible with the provisions of this Protocol.

Article 2

Persons having fled from the sentencing State

1. Where a national of a Party who is the subject of a sentence imposed in the territory of another Party as a part of a final judgment, seeks to avoid the execution or further execution of the sentence in the sentencing State by fleeing to the territory of the former Party before having served the sentence, the sentencing State may request the other Party to take over the execution of the sentence.

2. At the request of the sentencing State, the administering State may, prior to the arrival of

**Tillægsprotokol til den europæiske
konvention om overførelse af domfældte
(Strasbourg, 18. december 1997)**

Præambel

Europarådets medlemsstater og andre stater, som undertegner denne protokol,

ønsker at lette anvendelsen af konventionen om overførelse af domfældte, der blev åbnet for undertegnelse i Strasbourg den 21. marts 1983 (i det følgende betegnet »konventionen«), og især at forfølge sit anerkendte mål om at øge retfærdigheden og dømte personers resocialisering;

er klar over, at mange stater ikke kan udlevere deres egne statsborgere;

anser det for ønskeligt at udvide konventionen i visse henseender,

er blevet enige om følgende:

Artikel 1

Almindelige bestemmelser

1. De ord og udtryk, der anvendes i denne protokol, har den i konventionen anvendte betydning.

2. Konventionens bestemmelser gælder i det omfang, de er forenelige med bestemmelserne i denne protokol.

Artikel 2

Personer, der er flygtet fra domslandet

1. Hvis en statsborger fra en kontraherende stat, som er blevet idømt en retsfølge i en anden kontraherende stat som led i en retskraftig dom, søger at unddrage sig fuldbyrdelse eller fortsat fuldbyrdelse af retsfølgen i domslandet ved at flygte til den førstnævnte stat, inden den pågældende har udstået retsfølgen, kan domslandet anmode den anden kontraherende stat om at overtage fuldbyrdelsen af retsfølgen.

2. På domslandets anmodning kan fuldbyrdeslandet, før de dokumenter, der skal vedlæg-

the documents supporting the request, or prior to the decision on that request, arrest the sentenced person, or take any other measure to ensure that the sentenced person remains in its territory, pending a decision on the request. Requests for provisional measures shall include the information mentioned in paragraph 3 of Article 4 of the Convention. The penal position of the sentenced person shall not be aggravated as a result of any period spent in custody by reason of this paragraph.

3. The consent of the sentenced person shall not be required to the transfer of the execution of the sentence.

Article 3

Sentenced persons subject to an expulsion or deportation order

1. Upon being requested by the sentencing State, the administering State may, subject to the provisions of this Article, agree to the transfer of a sentenced person without the consent of that person, where the sentence passed on the latter, or an administrative decision consequential to that sentence, includes an expulsion or deportation order or any other measure as the result of which that person will no longer be allowed to remain in the territory of the sentencing State once he or she is released from prison.

2. The administering State shall not give its agreement for the purposes of paragraph 1 before having taken into consideration the opinion of the sentenced person.

3. For the purposes of the application of this Article, the sentencing State shall furnish the administering State with:

- a) a declaration containing the opinion of the sentenced person as to his or her proposed transfer, and
- b) a copy of the expulsion or deportation order or any other order having the effect that the sentenced person will no longer be allowed to remain in the territory of the sentencing State once he or she is released from prison.

4. Any person transferred under the provisions of this Article shall not be proceeded against, sentenced or detained with a view to the carrying out of a sentence or detention order, for any offence committed prior to his or her transfer other

ges anmodningen, ankommer, eller før der er truffet afgørelse om anmodningen, anholde den dømte person eller træffe enhver anden foranstaltning for at sikre, at den pågældende forbliver på dets område, indtil der er truffet afgørelse om anmodningen. Anmodninger om midlertidige foranstaltninger skal omfatte de i konventionens artikel 4, stk. 3, nævnte oplysninger. Den dømte persons strafferetlige stilling må ikke forværres som følge af, at den pågældende har været varetægtsfængslet i medfør af dette stykke.

3. Overførelse af fuldbyrdelse af retsfølgen kan ikke betinges af, at den dømte person samtykker heri.

Artikel 3

Dømte personer, som skal udvises eller udsendes

1. Efter anmodning fra domslandet kan fuldbyrdelseslandet under iagttagelse af bestemmelserne i denne artikel indgå på overførelse af en dømt person uden den pågældendes samtykke, når den idømte retsfølge eller en administrativ afgørelse i tilknytning hertil medfører udvisning eller udsendelse eller en anden foranstaltning med den virkning, at den dømte person ikke længere må forblive i domslandet, når den pågældende løslades fra fængslet.

2. Fuldbyrdelseslandet må ikke give samtykke med henblik på stk. 1 uden forinden at have inddraget den dømte persons mening.

3. Med henblik på anvendelse af denne artikel skal domslandet forsyne fuldbyrdelseslandet med:

- a) en erklæring, som redegør for den dømte persons indstilling til den påtænkte overførelse, og
- b) en kopi af beslutningen om udvisning eller udsendelse eller anden beslutning, som medfører, at den dømte person ikke længere må forblive i domslandet, når den pågældende løslades fra fængslet.

4. Over for en person, der overføres efter bestemmelserne i denne artikel, kan der ikke indledes retsforfølgning, afsiges straffedom eller iværksættes tilbageholdelse med henblik på fuldbyrdelse af en straffedom eller beslutning

than that for which the sentence to be enforced was imposed, nor shall he or she for any other reason be restricted in his or her personal freedom, except in the following cases:

- a) when the sentencing State so authorises: a request for authorisation shall be submitted, accompanied by all relevant documents and a legal record of any statement made by the convicted person; authorisation shall be given when the offence for which it is requested would itself be subject to extradition under the law of the sentencing State or when extradition would be excluded only by reason of the amount of punishment;
- b) when the sentenced person, having had an opportunity to leave the territory of the administering State, has not done so within 45 days of his or her final discharge, or if he or she has returned to that territory after leaving it.

5. Notwithstanding the provisions of paragraph 4, the administering State may take any measures necessary under its law, including proceedings in absentia, to prevent any legal effects of lapse of time.

6. Any contracting State may, by way of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, indicate that it will not take over the execution of sentences under the circumstances described in this Article.

Article 4

Signature and entry into force

1. This Protocol shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and the other States signatory to the Convention. It shall be subject to ratification, acceptance or approval. A Signatory may not ratify, accept or approve this Protocol unless it has previously or simultaneously ratified, accepted or approved the Convention. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

om sikkerhedsforanstaltning eller i øvrigt foretages nogen indskrænkning i den pågældendes personlige frihed for nogen anden forud for overførelsen begået forbrydelse end den, for hvilken retsfølgen, der skal fuldbyrdes, blev idømt, undtagen i følgende tilfælde:

- a) når domslandet tillader det: anmodningen om tilladelse skal ledsages af alle relevante dokumenter og af en udskrift af enhver forklaring, som den dømte person har afgivet; tilladelse skal gives, når den forbrydelse, anmodningen angår, i sig selv ville begrunde forpligtelse til udlevering efter domslandets lovgivning, eller når udlevering kun ville være udelukket på grund af straffens længde;
- b) når den dømte person efter at have haft mulighed for at forlade fuldbyrdeslandet ikke har gjort dette inden for 45 dage efter sin endelige løsladelse, eller når den pågældende er vendt tilbage til fuldbyrdeslandet efter at have forladt det.

5. Uanset bestemmelserne i stk. 4 kan fuldbyrdeslandet træffe enhver foranstaltning, som efter dets lovgivning er nødvendig for at afbryde forældelse, herunder retsforfølgning uanset tiltales fravær.

6. Enhver af de kontraherende stater kan ved en erklæring til Europarådets generalsekretær tilkendegive, at den ikke vil overtage fuldbyrdelse af retsfølger efter den i denne artikel beskrevne fremgangsmåde.

Artikel 4

Undertegnelse og ikrafttræden

1. Denne protokol er åben for undertegnelse af Europarådets medlemsstater samt de andre stater, som har undertegnet konventionen. Den kan ratificeres, accepteres eller godkendes. En signatarstat kan kun ratificere, acceptere eller godkende denne protokol, hvis den tidligere eller samtidig har ratificeret, accepteret eller godkendt konventionen. Ratifikations-, accept- eller godkendelsesdokumenterne skal deponeres hos Europarådets generalsekretær.

2. This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the deposit of the third instrument of ratification, acceptance or approval.

3. In respect of any signatory State which subsequently deposits its instrument of ratification, acceptance or approval, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit.

Article 5

Accession

1. Any non-member State which has acceded to the Convention may accede to this Protocol after it has entered into force.

2. In respect of any acceding State, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of the instrument of accession.

Article 6

Territorial application

1. Any State may at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Protocol shall apply.

2. Any Contracting State may, at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Protocol to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

2. Denne protokol træder i kraft den første dag i den måned, som følger udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af det tredje ratifikations-, accept- eller godkendelsesdokument.

3. For en signatarstat, som senere deponerer sit ratifikations-, accept- eller godkendelsesdokument, træder protokollen i kraft den første dag i den måned, som følger udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringsdatoen.

Artikel 5

Tiltrædelse

1. En ikke-medlemsstat, som har tiltrådt konventionen, kan tiltræde protokollen, efter at den er trådt i kraft.

2. For en tiltrædende stat træder protokollen i kraft den første dag i den måned, som følger udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for deponering af tiltrædelsesdokumentet.

Artikel 6

Territorial anvendelse

1. Hver stat kan på tidspunktet for undertegnelse eller deponering af ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesdokument nærmere angive, på hvilket eller hvilke områder denne protokol skal finde anvendelse.

2. Enhver kontraherende stat kan på et senere tidspunkt gennem en erklæring til Europarådets generalsekretær udstrække anvendelsen af denne protokol til ethvert andet område angivet i erklæringen. For et sådant område træder protokollen i kraft den første dag i den måned, som følger udløbet af en periode på tre måneder efter den dag, hvor generalsekretæren modtog erklæringen.

3. En erklæring afgivet i overensstemmelse med de to foregående stykker kan for så vidt angår områder angivet i erklæringen tilbagekaldes gennem en underretning til generalsekretæren. Tilbagekaldelsen får virkning den første dag i den måned, som følger udløbet af en periode på tre måneder efter den dag, hvor generalsekretæren modtog underretningen.

Article 7

Temporal application

This Protocol shall be applicable to the enforcement of sentences imposed either before or after its entry into force.

Article 8

Denunciation

1. Any Contracting State may at any time denounce this Protocol by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

3. This Protocol shall, however, continue to apply to the enforcement of sentences of persons who have been transferred in conformity with the provisions of both the Convention and this Protocol before the date on which such denunciation takes effect.

4. Denunciation of the Convention automatically entails denunciation of this Protocol.

Article 9

Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, any Signatory, any Party and any other State which has been invited to accede to the Convention of:

- a) any signature;
- b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c) any date of entry into force of this Protocol in accordance with Articles 4 or 5;
- d) any other act, declaration, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this eighteenth day of December 1997, in English and in French, both

Artikel 7

Tidsmæssig anvendelse

Denne protokol skal finde anvendelse på fuldbyrdelse af retsfølger pålagt såvel før som efter dens ikrafttræden.

Artikel 8

Opsigelse

1. En kontraherende stat kan til enhver tid opsig denne protokol gennem en underretning til Europarådets generalsekretær.

2. Opsigelsen får virkning fra den første dag i den måned, som følger udløbet af en periode på tre måneder efter den dag, hvor generalsekretæren modtog underretningen.

3. Nærværende protokol skal imidlertid fortsat anvendes på fuldbyrdelsen af retsfølger for personer, som er blevet overført i overensstemmelse med både konventionens og protokollens bestemmelser før den dag, hvor en opsigelse får virkning.

4. Opsigelse af konventionen medfører automatisk opsigelse af nærværende protokol.

Artikel 9

Underretninger

Europarådets generalsekretær skal underrette Europarådets medlemsstater, signatarstater, kontraherende stater samt enhver anden stat, som er blevet tilbudt at tiltræde konventionen, om:

- a) enhver undertegnelse;
- b) enhver deponering af ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesdokumenter;
- c) enhver ikrafttrædelsesdag for denne protokol i overensstemmelse med artikel 4 eller 5;
- d) enhver anden handling, erklæring, underretning eller meddelelse med tilknytning til denne protokol.

Til bekræftelse heraf har undertegnede dertil behørigt bemyndigede undertegnet denne protokol.

Udfærdiget i Strasbourg den 18. december 1997 på engelsk og fransk, som begge har sam-

texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the other States signatory to the Convention and to any State invited to accede to the Convention.

me gyldighed, i ét eksemplar, som skal opbevares i Europarådets arkiv. Europarådets generalsekretær skal fremsende bekræftede genparter til hvert af Europarådets medlemsstater, til konventionens andre signatarstater og til enhver stat, der er blevet tilbudt at tiltræde konventionen.

**International Convention for the Suppression
of Terrorist Bombings
(New York, 15 December 1997)**

The States Parties to this Convention,

Having in mind the purposes and principles of the Charter of the United Nations concerning the maintenance of international peace and security and the promotion of good-neighbourliness and friendly relations and cooperation among States,

Deeply concerned about the worldwide escalation of acts of terrorism in all its forms and manifestations,

Recalling the Declaration on the Occasion of the Fiftieth Anniversary of the United Nations of 24 October 1995,

Recalling also the Declaration on Measures to Eliminate International Terrorism, annexed to General Assembly resolution 49/60 of 9 December 1994, in which, inter alia, »the States Members of the United Nations solemnly reaffirm their unequivocal condemnation of all acts, methods and practices of terrorism as criminal and unjustifiable, wherever and by whomever committed, including those which jeopardize the friendly relations among States and peoples and threaten the territorial integrity and security of States«,

Noting that the Declaration also encouraged States »to review urgently the scope of the existing international legal provisions on the prevention, repression and elimination of terrorism in all its forms and manifestations, with the aim of ensuring that there is a comprehensive legal framework covering all aspects of the matter«,

Recalling General Assembly resolution 51/210 of 17 December 1996 and the Declaration to Supplement the 1994 Declaration on Measures to Eliminate International Terrorism annexed thereto,

Noting that terrorist attacks by means of explosives or other lethal devices have become increasingly widespread,

**International konvention til bekæmpelse af
terrorbombninger
(New York, 15. december 1997)**

De i denne konvention deltagende stater, som

har opmærksomheden henledt på de i De Forenede Nationers pagt fastlagte mål og principper med hensyn til opretholdelsen af international fred og sikkerhed og fremme af godt naboskab og venskabelige forbindelser og samarbejde mellem staterne,

er dybt bekymrede over det stigende antal terrorhandlinger af enhver art og udførelse i hele verden,

erindrer om erklæringen i anledning af De Forenede Nationers 50 års jubilæum af 24. oktober 1995,

ligeledes erindrer om den til generalforsamlingsresolution nr. 49/60 af 9. december 1994 vedhæftede erklæring om foranstaltninger til eliminering af international terrorisme, hvori bl.a. »De Forenede Nationers medlemsstater højtideligt på ny bekræfter deres utvetydige fordømmelse af alle terrorhandlinger, -fremgangsmåder og -metoder som strafbare og uberettigede, uanset hvor eller af hvem de begås, herunder sådanne, der bringer de venskabelige forbindelser mellem stater og befolkninger i fare og truer staternes territoriale integritet og sikkerhed«,

bemærker, at erklæringen også opfordrede staterne til »øjeblikkelig at revidere rækkevidden af de eksisterende internationale lovbestemmelser vedrørende forebyggelse, undertrykkelse og afskaffelse af terrorisme af enhver art og udførelse med henblik på at sikre, at der forefindes omfattende juridiske rammer, der dækker alle sagens aspekter«,

erindrer om generalforsamlingsresolution nr. 51/210 af 17. december 1996 og den dertil vedhæftede tillægserklæring til erklæringen om foranstaltninger til eliminering af international terrorisme fra 1994,

bemærker, at terrorangreb med sprængstoffer eller andre dødbringende anordninger er blevet mere og mere udbredt,

Noting also that existing multilateral legal provisions do not adequately address these attacks,

Being convinced of the urgent need to enhance international cooperation between States in devising and adopting effective and practical measures for the prevention of such acts of terrorism and for the prosecution and punishment of their perpetrators,

Considering that the occurrence of such acts is a matter of grave concern to the international community as a whole,

Noting that the activities of military forces of States are governed by rules of international law outside the framework of this Convention and that the exclusion of certain actions from the coverage of this Convention does not condone or make lawful otherwise unlawful acts, or preclude prosecution under other laws,

Have agreed as follows:

Article 1

For the purposes of this Convention:

1. »State or government facility« includes any permanent or temporary facility or conveyance that is used or occupied by representatives of a State, members of Government, the legislature or the judiciary or by officials or employees of a State or any other public authority or entity or by employees or officials of an intergovernmental organization in connection with their official duties.

2. »Infrastructure facility« means any publicly or privately owned facility providing or distributing services for the benefit of the public, such as water, sewage, energy, fuel or communications.

3. »Explosive or other lethal device« means:

- a) An explosive or incendiary weapon or device that is designed, or has the capability, to cause death, serious bodily injury or substantial material damage; or
- b) A weapon or device that is designed, or has the capability, to cause death, serious bodily

ligeledes bemærker, at eksisterende multilaterale lovbestemmelser ikke i tilstrækkelig grad sigter mod sådanne angreb,

er overbevist om, at der er et påtrængende behov for at forbedre det internationale samarbejde mellem staterne med henblik på at finde frem til og vedtage effektive og praktiske foranstaltninger til at forebygge sådanne terrorhandlinger og til at retsforfølge og straffe gerningsmændene,

tager i betragtning, at forekomsten af sådanne handlinger vækker dyb bekymring hos det internationale samfund som helhed,

bemærker, at handlinger udført af staternes militærstyrker er omfattet af internationale retsregler, der ligger uden for konventionens rammer, og at udelukkelse af visse handlinger fra konventionens anvendelsesområde ikke skal anses for en godkendelse eller lovliggørelse af ellers ulovlige handlinger og heller ikke udelukker retsforfølgning efter andre love,

er blevet enige om følgende:

Artikel 1

I denne konvention anvendes følgende udtryk med den angivne betydning:

1. »Stats- eller regeringsfacilitet« omfatter ethvert permanent eller midlertidigt anlæg eller transportmiddel, der anvendes eller er optaget af statsrepræsentanter, medlemmer af regering, lovgivningsmagt eller retsvæsen eller af embedsmænd eller medarbejdere ansat af en stat eller en anden offentlig myndighed eller enhed eller af medarbejdere eller embedsmænd ansat ved en mellemstatslig organisation i forbindelse med deres tjenstlige hverv.

2. »Infrastrukturfacilitet« betyder ethvert offentligt eller privat ejet anlæg, der giver eller for-deler ydelser til gavn for offentligheden, såsom vand, kloakering, energi, brændsel eller kommunikation.

3. »Sprængstof eller anden dødbringende anordning« betyder:

- a) Et eksplosivt eller brandstiftende våben eller anordning, der er beregnet til eller i stand til at forårsage død, alvorlig personskade eller væsentlig materiel skade; eller
- b) Et våben eller en anordning, der er beregnet til eller i stand til at forårsage død, alvorlig

injury or substantial material damage through the release, dissemination or impact of toxic chemicals, biological agents or toxins or similar substances or radiation or radioactive material.

4. »Military forces of a State« means the armed forces of a State which are organized, trained and equipped under its internal law for the primary purpose of national defence or security and persons acting in support of those armed forces who are under their formal command, control and responsibility.

5. »Place of public use« means those parts of any building, land, street, waterway or other location that are accessible or open to members of the public, whether continuously, periodically or occasionally, and encompasses any commercial, business, cultural, historical, educational, religious, governmental, entertainment, recreational or similar place that is so accessible or open to the public.

6. »Public transportation system« means all facilities, conveyances and instrumentalities, whether publicly or privately owned, that are used in or for publicly available services for the transportation of persons or cargo.

Article 2

1. Any person commits an offence within the meaning of this Convention if that person unlawfully and intentionally delivers, places, discharges or detonates an explosive or other lethal device in, into or against a place of public use, a State or government facility, a public transportation system or an infrastructure facility:

- a) With the intent to cause death or serious bodily injury; or
- b) With the intent to cause extensive destruction of such a place, facility or system, where such destruction results in or is likely to result in major economic loss.

2. Any person also commits an offence if that person attempts to commit an offence as set forth in paragraph 1 of the present article.

3. Any person also commits an offence if that person:

personskade eller væsentlig materiel skade ved frigivelse eller spredning af eller påvirkning med giftige kemikalier, biologiske midler eller toksiner eller lignende stoffer eller stråling eller radioaktivt materiale.

4. »En stats militærstyrke« betyder en stats væbnede styrke, der er organiseret, uddannet og udstyret i henhold til dens egen lovgivning med nationalt forsvar eller sikkerhed som det primære formål, samt personer, der fungerer som støtte for disse væbnede styrker, og som er under deres formelle kommando, styring og ansvar.

5. »Offentlige steder« betyder de dele af bygninger, jord, gader, vandveje eller andre steder, der er tilgængelige eller åbne for offentligheden, enten permanent, periodisk eller fra tid til anden, og omfatter alle steder til brug for handel, forretninger, kultur, uddannelse, underholdning, fritid samt regeringsbygninger, historiske steder, steder til dyrkelse af religion og andre lignende steder, der i den forbindelse er tilgængelige eller åbne for offentligheden.

6. »Offentligt transportsystem« betyder alle offentligt og privat ejede anlæg, transportmidler og hjælpemidler, der anvendes i forbindelse med eller med henblik på offentligt tilgængelige tjenester til befordring af personer eller last.

Artikel 2

1. En person begår en forbrydelse i denne konventions forstand, hvis den pågældende ulovligt og forsætligt leverer, anbringer, affyrer eller detonerer en eksplosiv eller anden dødbringende anordning i eller på, ind i eller mod et offentligt sted, en stats- eller regeringsfacilitet, et offentligt transportsystem eller en infrastrukturfacilitet:

- a) med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade; eller
- b) med forsæt til at forårsage omfattende ødelæggelse af stedet, faciliteten eller systemet, hvis ødelæggelsen medfører eller sandsynligvis vil medføre et større økonomisk tab.

2. En person begår ligeledes en forbrydelse, hvis den pågældende forsøger at begå en forbrydelse som anført i stk. 1.

3. En person begår ligeledes en forbrydelse, hvis den pågældende:

- a) Participates as an accomplice in an offence as set forth in paragraph 1 or 2 of the present article; or
 - b) Organizes or directs others to commit an offence as set forth in paragraph 1 or 2 of the present article; or
 - c) In any other way contributes to the commission of one or more offences as set forth in paragraph 1 or 2 of the present article by a group of persons acting with a common purpose; such contribution shall be intentional and either be made with the aim of furthering the general criminal activity or purpose of the group or be made in the knowledge of the intention of the group to commit the offence or offences concerned.
- a) medvirker til en forbrydelse som anført i stk. 1 eller 2; eller
 - b) organiserer eller pålægger andre at begå en forbrydelse som anført i stk. 1 eller 2; eller
 - c) på anden måde medvirker til, at en gruppe personer, der handler med et fælles formål, begår en eller flere forbrydelser som anført i stk. 1 eller 2. Denne medvirken skal være forsætlig og skal enten foretages i den hensigt at fremme gruppens generelle kriminelle virksomhed eller formål eller foretages med viden om, at gruppen har til hensigt at begå den eller de pågældende forbrydelser.

Article 3

This Convention shall not apply where the offence is committed within a single State, the alleged offender and the victims are nationals of that State, the alleged offender is found in the territory of that State and no other State has a basis under article 6, paragraph 1 or paragraph 2, of this Convention to exercise jurisdiction, except that the provisions of articles 10 to 15 shall, as appropriate, apply in those cases.

Article 4

Each State Party shall adopt such measures as may be necessary:

- a) To establish as criminal offences under its domestic law the offences set forth in article 2 of this Convention;
- b) To make those offences punishable by appropriate penalties which take into account the grave nature of those offences.

Article 5

Each State Party shall adopt such measures as may be necessary, including, where appropriate, domestic legislation, to ensure that criminal acts within the scope of this Convention, in particular where they are intended or calculated to provoke a state of terror in the general public or in a group of persons or particular persons, are under no circumstances justifiable by considerations of a political, philosophical, ideological, racial, ethnic, religious or other similar nature and are punished by penalties consistent with their grave nature.

Artikel 3

Denne konvention finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor forbrydelsen er begået inden for en enkelt stat, hvori den formodede gerningsmand samt ofrene er statsborgere, på hvis område den formodede gerningsmand befinder sig, og ingen anden stat har grundlag i henhold til konventionens artikel 6, stk. 1 eller stk. 2, for at udøve jurisdiktion, idet dog bestemmelserne i artikel 10-15 skal gælde, hvor det er relevant.

Artikel 4

Enhver kontraherende stat skal vedtage sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige

- a) for at fastsætte, at det er en strafbar handling i henhold til national ret at handle som nævnt i artikel 2;
- b) for at fastsætte passende straffe for sådanne forbrydelser under hensyntagen til deres alvorlige karakter.

Artikel 5

Enhver kontraherende stat skal vedtage sådanne foranstaltninger, som måtte være nødvendige, herunder efter behov national lovgivning, for at sikre, at strafbare handlinger inden for denne konventions rammer, især hvis de er beregnet eller egnet til at fremkalde en terrortilstand blandt den brede befolkning eller hos en gruppe personer eller bestemte personer, ikke under nogen omstændigheder er berettiget af politiske, filosofiske, ideologiske, racemæssige, etniske, religiøse eller andre lignende grunde, og at de straffes i overensstemmelse med deres alvorlige karakter.

Article 6

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in article 2 when:

- a) The offence is committed in the territory of that State; or
- b) The offence is committed on board a vessel flying the flag of that State or an aircraft which is registered under the laws of that State at the time the offence is committed; or
- c) The offence is committed by a national of that State.

2. A State Party may also establish its jurisdiction over any such offence when:

- a) The offence is committed against a national of that State; or
- b) The offence is committed against a State or government facility of that State abroad, including an embassy or other diplomatic or consular premises of that State; or
- c) The offence is committed by a stateless person who has his or her habitual residence in the territory of that State; or
- d) The offence is committed in an attempt to compel that State to do or abstain from doing any act; or
- e) The offence is committed on board an aircraft which is operated by the Government of that State.

3. Upon ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, each State Party shall notify the Secretary-General of the United Nations of the jurisdiction it has established under its domestic law in accordance with paragraph 2 of the present article. Should any change take place, the State Party concerned shall immediately notify the Secretary-General.

4. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences set forth in article 2 in cases where the alleged offender is present in its territory and it does not extradite that person to any of the States Parties which have established their jurisdiction in accordance with paragraph 1 or 2 of the present article.

Artikel 6

1. Enhver kontraherende stat skal gøre, hvad der er nødvendigt for at sikre, at den har straffemyndighed med hensyn til de i artikel 2 anførte forbrydelser, når

- a) forbrydelsen begås på den pågældende stats område; eller
- b) forbrydelsen begås ombord på et fartøj, der sejler under den pågældende stats flag, eller i et fly, der er registeret efter den pågældende stats lovgivning på det tidspunkt, hvor forbrydelsen blev begået; eller
- c) forbrydelsen begås af en statsborger fra den pågældende stat.

2. En kontraherende stat kan ligeledes sikre, at den har straffemyndighed med hensyn til en sådan forbrydelse, når

- a) forbrydelsen begås mod en statsborger fra den pågældende stat; eller
- b) forbrydelsen begås mod en af den pågældende stats stats- eller regeringsfaciliteter i udlandet, herunder en af den pågældende stats ambassader eller andre diplomatiske eller konsulære lokaler; eller
- c) forbrydelsen begås af en statsløs person, som har fast bopæl på den pågældende stats område; eller
- d) forbrydelsen begås i et forsøg på at tvinge den pågældende stat til at foretage eller undlade at foretage en bestemt handling; eller
- e) forbrydelsen begås ombord på et fly, der drives af den pågældende stats offentlige myndigheder.

3. Efter ratifikation, accept, godkendelse eller tiltrædelse af konventionen skal enhver kontraherende stat underrette De Forenede Nationers generalsekretær om den straffemyndighed, den har efter sin nationale lovgivning i overensstemmelse med stk. 2. I tilfælde af ændringer skal den pågældende kontraherende stat omgående underrette generalsekretæren derom.

4. Enhver kontraherende stat skal ligeledes gøre, hvad der er nødvendigt for at sikre, at den har straffemyndighed med hensyn til i artikel 2 anførte forbrydelser i tilfælde, hvor den formodede gerningsmand befinder sig på statens område, og den ikke udleverer den pågældende til nogen af de kontraherende stater, der har straffemyndighed i overensstemmelse med stk. 1 eller 2.

5. This Convention does not exclude the exercise of any criminal jurisdiction established by a State Party in accordance with its domestic law.

Article 7

1. Upon receiving information that a person who has committed or who is alleged to have committed an offence as set forth in article 2 may be present in its territory, the State Party concerned shall take such measures as may be necessary under its domestic law to investigate the facts contained in the information.

2. Upon being satisfied that the circumstances so warrant, the State Party in whose territory the offender or alleged offender is present shall take the appropriate measures under its domestic law so as to ensure that person's presence for the purpose of prosecution or extradition.

3. Any person regarding whom the measures referred to in paragraph 2 of the present article are being taken shall be entitled to:

- a) Communicate without delay with the nearest appropriate representative of the State of which that person is a national or which is otherwise entitled to protect that person's rights or, if that person is a stateless person, the State in the territory of which that person habitually resides;
- b) Be visited by a representative of that State;
- c) Be informed of that person's rights under subparagraphs a) and b).

4. The rights referred to in paragraph 3 of the present article shall be exercised in conformity with the laws and regulations of the State in the territory of which the offender or alleged offender is present, subject to the provision that the said laws and regulations must enable full effect to be given to the purposes for which the rights accorded under paragraph 3 are intended.

5. The provisions of paragraphs 3 and 4 of the present article shall be without prejudice to the right of any State Party having a claim to jurisdiction in accordance with article 6, subparagraph 1 (c) or 2 (c), to invite the International Committee of the Red Cross to communicate with and visit the alleged offender.

5. Denne konvention udelukker ikke, at en kontraherende stat udøver straffemyndighed i overensstemmelse med sin nationale lovgivning.

Artikel 7

1. Når en kontraherende stat har modtaget meddelelse om, at en person, der har begået eller formodes at have begået en forbrydelse som anført i artikel 2, måske befinder sig på dens område, skal den pågældende stat i overensstemmelse med sin lovgivning træffe de foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at efterforske oplysningerne i meddelelsen.

2. Når betingelserne herfor er til stede, skal den kontraherende stat, på hvis område gerningsmanden eller den formodede gerningsmand befinder sig, i overensstemmelse med sin lovgivning træffe passende foranstaltninger for at sikre den pågældendes tilstedeværelse med henblik på retsforfølgning eller udlevering.

3. En person, over for hvem de i stk. 2 nævnte foranstaltninger træffes, har ret til:

- a) uden ophold at komme i forbindelse med den nærmeste repræsentant for den stat, hvori den pågældende er statsborger, eller som af andre grunde er beføjet til at beskytte den pågældendes rettigheder, eller, hvis han er statsløs, den stat på hvis område han har fast bopæl;
- b) at modtage besøg af en repræsentant for den pågældende stat;
- c) at blive oplyst om sine rettigheder i henhold til litra a) og b).

4. De i stk. 3 nævnte rettigheder skal udøves i overensstemmelse med gældende love og bestemmelser i den stat, på hvis område gerningsmanden eller den formodede gerningsmand befinder sig, dog under forudsætning af at de pågældende love og bestemmelser i fuldt omfang gør det muligt at tilgodese formålet med de rettigheder, der tilstås i medfør af stk. 3.

5. Bestemmelserne i stk. 3 og 4 er uden præjudice for den ret, som enhver kontraherende stat, der har krav på at udøve jurisdiktion i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1, litra c) eller stk. 2, litra c), har til at anmode Den Internationale Røde Kors-Komité om at sætte sig i forbindelse med og besøge den formodede gerningsmand.

6. When a State Party, pursuant to the present article, has taken a person into custody, it shall immediately notify, directly or through the Secretary-General of the United Nations, the States Parties which have established jurisdiction in accordance with article 6, paragraphs 1 and 2, and, if it considers it advisable, any other interested States Parties, of the fact that that person is in custody and of the circumstances which warrant that person's detention. The State which makes the investigation contemplated in paragraph 1 of the present article shall promptly inform the said States Parties of its findings and shall indicate whether it intends to exercise jurisdiction.

Article 8

1. The State Party in the territory of which the alleged offender is present shall, in cases to which article 6 applies, if it does not extradite that person, be obliged, without exception whatsoever and whether or not the offence was committed in its territory, to submit the case without undue delay to its competent authorities for the purpose of prosecution, through proceedings in accordance with the laws of that State. Those authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any other offence of a grave nature under the law of that State.

2. Whenever a State Party is permitted under its domestic law to extradite or otherwise surrender one of its nationals only upon the condition that the person will be returned to that State to serve the sentence imposed as a result of the trial or proceeding for which the extradition or surrender of the person was sought, and this State and the State seeking the extradition of the person agree with this option and other terms they may deem appropriate, such a conditional extradition or surrender shall be sufficient to discharge the obligation set forth in paragraph 1 of the present article.

Article 9

1. The offences set forth in article 2 shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between any of the States Parties before the entry into force of this Convention. States Parties undertake to in-

6. Når en kontraherende stat i medfør af denne artikel har taget en person i forvaring, skal den omgående direkte eller gennem De Forenede Nationers generalsekretær underrette de kontraherende stater, der har straffemyndighed i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1 og 2, samt, hvis den anser det for tilrådeligt, eventuelle andre interesserede kontraherende stater om, at den pågældende person er taget i forvaring, og om de omstændigheder, der ligger til grund for den pågældende persons tilbageholdelse. Den stat, der iværksætter den i stk. 1 forudsætte efterforskning, skal omgående give meddelelse om udfaldet deraf til de pågældende kontraherende stater samt tilkendegive, hvorvidt den agter at udøve straffemyndighed.

Artikel 8

1. Den kontraherende stat, på hvis område den formodede gerningsmand befinder sig, skal i de tilfælde, hvor artikel 6 gælder, hvis staten ikke udleverer ham, uden nogen som helst undtagelse, og uanset om forbrydelsen er begået på statens område eller ej, uden ugrundet ophold overgive sagen til sine kompetente myndigheder med henblik på retsforfølgning i overensstemmelse med sin egen lovgivning. Disse myndigheder skal træffe deres afgørelse efter samme retningslinjer, som i henhold til statens lovgivning anvendes ved enhver anden forbrydelse af alvorlig karakter.

2. Hvis en kontraherende stat efter sin egen lovgivning kun må udlevere eller på anden vis overgive en af sine statsborgere på den betingelse, at personen sendes tilbage til den pågældende stat for at afsone den straf, der er resultatet af retsforfølgningen, som anmodningen om udlevering eller overgivelse angår, og denne stat samt den stat, der anmoder om udlevering af personen, er enige om denne betingelse og andre betingelser, som de måtte finde passende, er en sådan betinget udlevering eller overgivelse tilstrækkelig til at opfylde den i stk. 1 nævnte forpligtelse.

Artikel 9

1. De i artikel 2 nævnte forbrydelser skal i enhver udleveringstraktat mellem de kontraherende stater, som er indgået, før denne konvention træder i kraft, anses for omfattet af de forbrydelser, der ifølge en sådan traktat kan medføre ud-

Bilag til f. t. l. vedr. straffeloven m.v., lov om samarbejde med Finland, Norge og Sverige m.v.

clude such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be subsequently concluded between them.

2. When a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, the requested State Party may, at its option, consider this Convention as a legal basis for extradition in respect of the offences set forth in article 2. Extradition shall be subject to the other conditions provided by the law of the requested State.

3. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize the offences set forth in article 2 as extraditable offences between themselves, subject to the conditions provided by the law of the requested State.

4. If necessary, the offences set forth in article 2 shall be treated, for the purposes of extradition between States Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territory of the States that have established jurisdiction in accordance with article 6, paragraphs 1 and 2.

5. The provisions of all extradition treaties and arrangements between States Parties with regard to offences set forth in article 2 shall be deemed to be modified as between State Parties to the extent that they are incompatible with this Convention.

Article 10

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with investigations or criminal or extradition proceedings brought in respect of the offences set forth in article 2, including assistance in obtaining evidence at their disposal necessary for the proceedings.

2. States Parties shall carry out their obligations under paragraph 1 of the present article in conformity with any treaties or other arrangements on mutual legal assistance that may exist between them. In the absence of such treaties or arrangements, States Parties shall afford one another

levering. De kontraherende stater forpligter sig til i enhver udleveringstraktat, de efterfølgende indgår med hinanden, at optage forbrydelserne blandt de forbrydelser, der kan medføre udlevering.

2. Hvis en kontraherende stat, som kun foretager udlevering på grundlag af en traktat herom, modtager en anmodning om udlevering fra en anden kontraherende stat, med hvilken den ikke har indgået en udleveringstraktat, kan den anmodede stat betragte denne konvention som det retlige grundlag for udlevering med hensyn til de i artikel 2 nævnte forbrydelser. For udleveringen gælder i øvrigt de bestemmelser, der er fastsat i den anmodede stats lovgivning.

3. Kontraherende stater, som ikke gør udlevering betinget af, at der består en traktat herom, skal gensidigt anse de i artikel 2 nævnte forbrydelser som forbrydelser, der kan medføre udlevering i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i den anmodede stats lovgivning.

4. For så vidt angår udlevering mellem de kontraherende stater skal de i artikel 2 nævnte forbrydelser om nødvendigt anses som begået ikke blot der, hvor de fandt sted, men også i de stater, som ifølge artikel 6, stk. 1 og 2, har straffemyndighed med hensyn til forbrydelserne.

5. Bestemmelserne i samtlige traktater og aftaler om udlevering mellem kontraherende stater vedrørende de i artikel 2 nævnte forbrydelser skal anses for ændret i forholdet mellem de kontraherende stater i det omfang, sådanne bestemmelser er uforenelige med denne konvention.

Artikel 10

1. De kontraherende stater skal yde hinanden størst mulig bistand i forbindelse med efterforskning, retsforfølgning eller udlevering i anledning af de i artikel 2 nævnte forbrydelser, herunder bistand til at fremskaffe alt for dem foreliggende bevismateriale, som er nødvendigt for retssagen.

2. De kontraherende stater skal opfylde deres forpligtelser i medfør af stk. 1 i overensstemmelse med de traktater eller andre aftaler om retshjælp, de måtte have indgået indbyrdes. I mangel af sådanne traktater eller aftaler skal de kontraherende stater yde hinanden bistand i

other assistance in accordance with their domestic law.

Article 11

None of the offences set forth in article 2 shall be regarded, for the purposes of extradition or mutual legal assistance, as a political offence or as an offence connected with a political offence or as an offence inspired by political motives. Accordingly, a request for extradition or for mutual legal assistance based on such an offence may not be refused on the sole ground that it concerns a political offence or an offence connected with a political offence or an offence inspired by political motives.

Article 12

Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite or to afford mutual legal assistance, if the requested State Party has substantial grounds for believing that the request for extradition for offences set forth in article 2 or for mutual legal assistance with respect to such offences has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's race, religion, nationality, ethnic origin or political opinion or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any of these reasons.

Article 13

1. A person who is being detained or is serving a sentence in the territory of one State Party whose presence in another State Party is requested for purposes of testimony, identification or otherwise providing assistance in obtaining evidence for the investigation or prosecution of offences under this Convention may be transferred if the following conditions are met:

- a) The person freely gives his or her informed consent; and
- b) The competent authorities of both States agree, subject to such conditions as those States may deem appropriate.

overensstemmelse med deres nationale lovgivning.

Artikel 11

For så vidt angår udlevering eller retshjælp skal ingen af de i artikel 2 nævnte forbrydelser anses for en politisk forbrydelse eller for en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller for en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver. En anmodning om udlevering eller retshjælp på grundlag af en sådan forbrydelse kan derfor ikke afvises alene med den begrundelse, at den angår en politisk forbrydelse eller en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver.

Artikel 12

Intet i denne konvention skal fortolkes som forpligtende til udlevering eller retshjælp, hvis den stat, over for hvilken en anmodning er fremsat, har vægtige grunde til at antage, at anmodningen om udlevering for en i artikel 2 nævnt forbrydelse eller om retshjælp vedrørende en sådan forbrydelse er fremsat med det formål at tiltale eller straffe en person på grund af dennes race, religion, nationalitet, etniske oprindelse eller politiske overbevisning, eller at imødekommelse af anmodningen kunne skade den pågældendes stilling af nogen af disse grunde.

Artikel 13

1. En person, der tilbageholdes eller afsoner en straf på en kontraherende stats område, og hvis personlige fremmøde en anden kontraherende stat anmoder om med henblik på vidneforklaring, identifikation eller anden bistand i forbindelse med fremskaffelse af bevismateriale til efterforskning eller retsforfølgning af forbrydelser i medfør af denne konvention, kan overføres, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- a) den pågældende giver frivilligt sit informerede samtykke dertil; og
- b) de kompetente myndigheder i begge stater er enige derom med forbehold af de betingelser, som disse stater måtte finde passende.

2. For the purposes of the present article:
- a) The State to which the person is transferred shall have the authority and obligation to keep the person transferred in custody, unless otherwise requested or authorized by the State from which the person was transferred;
 - b) The State to which the person is transferred shall without delay implement its obligation to return the person to the custody of the State from which the person was transferred as agreed beforehand, or as otherwise agreed, by the competent authorities of both States;
 - c) The State to which the person is transferred shall not require the State from which the person was transferred to initiate extradition proceedings for the return of the person;
 - d) The person transferred shall receive credit for service of the sentence being served in the State from which he was transferred for time spent in the custody of the State to which he was transferred.

3. Unless the State Party from which a person is to be transferred in accordance with the present article so agrees, that person, whatever his or her nationality, shall not be prosecuted or detained or subjected to any other restriction of his or her personal liberty in the territory of the State to which that person is transferred in respect of acts or convictions anterior to his or her departure from the territory of the State from which such person was transferred.

Article 14

Any person who is taken into custody or regarding whom any other measures are taken or proceedings are carried out pursuant to this Convention shall be guaranteed fair treatment, including enjoyment of all rights and guarantees in conformity with the law of the State in the territory of which that person is present and applicable provisions of international law, including international law of human rights.

Article 15

States Parties shall cooperate in the prevention of the offences set forth in article 2, particularly:

- a) By taking all practicable measures, including, if necessary, adapting their domestic

2. Med henblik på denne artikel:

- a) skal den stat, hvortil den pågældende overføres, have tilladelse og være forpligtet til at holde den overførte person i forvaring, medmindre den stat, hvorfra den pågældende blev overført, anmoder om eller giver tilladelse til andet;
- b) skal den stat, hvortil den pågældende overføres, uden ophold opfylde sin forpligtelse til at sende personen tilbage til forvaring i den stat, hvorfra den pågældende blev overført, som aftalt på forhånd eller på anden vis af begge staters kompetente myndigheder;
- c) må den stat, hvortil den pågældende overføres, ikke kræve, at den stat, hvorfra den pågældende blev overført, skal indlede en udleveringssag for at få personen sendt tilbage;
- d) skal den overførte person have den tid, der er tilbragt i varetægt i den stat, hvortil den pågældende blev overført, fradraget i afsoningen af den straf, som afsones i den stat, hvorfra den pågældende blev overført.

3. Medmindre den kontraherende stat, hvorfra en person skal overføres i overensstemmelse med denne artikel, indvilliger deri, må den pågældende person uanset nationalitet ikke retsforfølges, tilbageholdes eller underkastes nogen anden indskrænkning i sin personlige frihed i den stat, som den pågældende overføres til, for handlinger eller på grundlag af straffedomme fra tiden før den pågældendes afrejse fra den stat, hvorfra overførelsen sker.

Artikel 14

Enhver person, der tages i forvaring, eller over for hvem der træffes andre foranstaltninger, eller som retsforfølges i henhold til denne konvention, skal sikres en retfærdig behandling, herunder nydelsen af alle de rettigheder og garantier, som er fastsat i lovgivningen i den stat, hvor den pågældende befinder sig, og i gældende bestemmelser i folkeretten, herunder dennes bestemmelser om menneskerettigheder.

Artikel 15

De kontraherende stater skal samarbejde med henblik på at forebygge de i artikel 2 nævnte forbrydelser, navnlig ved:

- a) at træffe alle praktisk gennemførlige foranstaltninger, herunder om nødvendigt tilpas-

legislation, to prevent and counter preparations in their respective territories for the commission of those offences within or outside their territories, including measures to prohibit in their territories illegal activities of persons, groups and organizations that encourage, instigate, organize, knowingly finance or engage in the perpetration of offences as set forth in article 2;

- b) By exchanging accurate and verified information in accordance with their national law, and coordinating administrative and other measures taken as appropriate to prevent the commission of offences as set forth in article 2;
- c) Where appropriate, through research and development regarding methods of detection of explosives and other harmful substances that can cause death or bodily injury, consultations on the development of standards for marking explosives in order to identify their origin in post-blast investigations, exchange of information on preventive measures, cooperation and transfer of technology, equipment and related materials.

Article 16

The State Party where the alleged offender is prosecuted shall, in accordance with its domestic law or applicable procedures, communicate the final outcome of the proceedings to the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit the information to the other States Parties.

Article 17

The States Parties shall carry out their obligations under this Convention in a manner consistent with the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and that of non-intervention in the domestic affairs of other States.

Article 18

Nothing in this Convention entitles a State Party to undertake in the territory of another State Party the exercise of jurisdiction and performance of functions which are exclusively re-

ning af deres nationale lovgivning, for at forebygge og modvirke, at der på deres respektive områder træffes forberedelser til at begå sådanne forbrydelser inden eller uden for deres områder, herunder foranstaltninger til at forbyde, at der på deres områder udøves ulovlig virksomhed af personer, grupper og organisationer, der opmuntrer til, anstifter, organiserer, bevidst finansierer eller deltager i gennemførelsen af de i artikel 2 nævnte forbrydelser;

- b) at udveksle nøjagtige og efterprøvede oplysninger i overensstemmelse med deres nationale lovgivning samt at samordne gennemførelsen af administrative og andre foranstaltninger, der er egnede til at forebygge, at der begås forbrydelser som nævnt i artikel 2;
- c) forskning og udvikling vedrørende metoder til konstatering af sprængstoffer og andre skadelige stoffer, der kan forårsage død eller personskade, samråd vedrørende udvikling af standarder til mærkning af sprængstoffer for at identificere disses oprindelse ved efterforskning af sprængninger, udveksling af oplysninger om forebyggende foranstaltninger, samarbejde og overførsel af teknologi, udstyr og lignende materiale, hvor dette måtte være relevant.

Artikel 16

Den kontraherende stat, hvor en formodet gerningsmand retsforfølges, skal i overensstemmelse med sin lovgivning eller gældende regler give underretning om sagens endelige udfald til De Forenede Nationers generalsekretær, som skal videre sende oplysningerne til de øvrige kontraherende stater.

Artikel 17

De kontraherende stater skal opfylde deres forpligtelser i henhold til denne konvention på en måde, der er forenelig med principperne om staternes suveræne lighed og territoriale integritet samt om ikke-indblanding i andre staters indre anliggender.

Artikel 18

Intet i denne konvention berettiger en kontraherende stat til på en anden kontraherende stats område at påtage sig udøvelse af straffemyndighed og udførelse af funktioner, der udelukkende

served for the authorities of that other State Party by its domestic law.

Article 19

1. Nothing in this Convention shall affect other rights, obligations and responsibilities of States and individuals under international law, in particular the purposes and principles of the Charter of the United Nations and international humanitarian law.

2. The activities of armed forces during an armed conflict, as those terms are understood under international humanitarian law, which are governed by that law, are not governed by this Convention, and the activities undertaken by military forces of a State in the exercise of their official duties, inasmuch as they are governed by other rules of international law, are not governed by this Convention.

Article 20

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention which cannot be settled through negotiation within a reasonable time shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If, within six months from the date of the request for arbitration, the parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those parties may refer the dispute to the International Court of Justice, by application, in conformity with the Statute of the Court.

2. Each State may at the time of signature, ratification, acceptance or approval of this Convention or accession thereto declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of the present article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 1 with respect to any State Party which has made such a reservation.

3. Any State which has made a reservation in accordance with paragraph 2 of the present article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

er forbeholdt myndighederne i denne anden kontraherende stat ifølge dens lovgivning.

Artikel 19

1. Intet i denne konvention skal påvirke staternes og enkeltpersoners øvrige rettigheder, forpligtelser og ansvar i henhold til folkeretten, især formålene og principperne for De Forenede Nationers pagt og den humanitære folkeret.

2. Denne konvention gælder ikke for væbnede styrkers aktiviteter under en væbnet konflikt, sådan som disse udtryk forstås efter den humanitære folkeret, som gælder derfor, eller for aktiviteter foretaget af en stats militærstyrker under udøvelse af deres officielle hverv, for så vidt andre bestemmelser i folkeretten gælder derfor.

Artikel 20

1. Enhver uoverensstemmelse mellem to eller flere kontraherende stater om fortolkningen eller anvendelsen af denne konvention, der ikke inden for en rimelig tid kan afgøres ved forhandling, skal efter en af disse staters anmodning henvises til voldgift. Såfremt der ikke inden for seks måneder fra datoen for anmodningen om voldgift kan opnås enighed mellem parterne om voldgiftsrettens sammensætning, kan hver af parterne henvise tvisten til Den internationale Domstol ved en anmodning herom i overensstemmelse med domstolens statutter.

2. En stat kan ved undertegnelsen, ratifikationen, accepten eller godkendelsen af denne konvention eller ved sin tiltrædelse af konventionen erklære, at den ikke anser sig for bundet af bestemmelsen i stk. 1. De øvrige kontraherende stater skal ikke være bundet af stk. 1 over for en kontraherende stat, der har taget et sådant forbehold.

3. En stat, der har taget forbehold i medfør af stk. 2, kan når som helst trække dette forbehold tilbage ved meddelelse herom til De Forenede Nationers generalsekretær.

Article 21

1. This Convention shall be open for signature by all States from 12 January 1998 until 31 December 1999 at United Nations Headquarters in New York.

2. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. This Convention shall be open to accession by any State. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 22

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of the deposit of the twenty-second instrument of ratification, acceptance, approval or accession with the Secretary-General of the United Nations.

2. For each State ratifying, accepting, approving or acceding to the Convention after the deposit of the twenty-second instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such State of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 23

1. Any State Party may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations.

2. Denunciation shall take effect one year following the date on which notification is received by the Secretary-General of the United Nations.

Article 24

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified copies thereof to all States.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Convention,

Artikel 21

1. Denne konvention står åben for undertegnelse for alle stater i De Forenede Nationers hovedsæde i New York fra den 12. januar 1998 til den 31. december 1999.

2. Denne konvention skal ratificeres, accepteres eller godkendes. Ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrumenterne skal deponeres hos De Forenede Nationers generalsekretær.

3. Denne konvention står åben for tiltrædelse af enhver stat. Tiltrædelsesinstrumenterne skal deponeres hos De Forenede Nationers generalsekretær.

Artikel 22

1. Denne konvention træder i kraft den 30. dag efter datoen for deponeringen af det 22. ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument hos De Forenede Nationers generalsekretær.

2. For enhver stat, der ratificerer, accepterer, godkender eller tiltræder konventionen efter deponeringen af det 22. ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument, træder konventionen i kraft den 30. dag efter, at den pågældende stat har deponeret sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument.

Artikel 23

1. Enhver kontraherende stat kan opsig denne konvention ved skriftlig meddelelse derom til De Forenede Nationers generalsekretær.

2. Opsigelsen får virkning et år efter den dato, hvor De Forenede Nationers generalsekretær modtager meddelelsen.

Artikel 24

Originaleksemplaret af denne konvention, hvor den arabiske, kinesiske, engelske, franske, russiske og spanske tekst har samme gyldighed, skal deponeres hos De Forenede Nationers generalsekretær, der skal sende bekræftede kopier deraf til alle stater.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede, der har behørig fuldmagt dertil fra deres respektive regeringer, underskrevet denne kon-

opened for signature at United Nations Headquarters in New York on 12 January 1998.

vention, der er åbnet for undertegnelse i De Forenede Nationers hovedsæde i New York den 12. januar 1998.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 849 af 6. september 2000, foretages følgende ændringer:

1. I § 10 a, stk. 2, litra a og b, udgår: »stk. 1,«.

§ 10 a. ---

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder ikke

- a) handlinger, der falder ind under § 6, stk. 1, eller
- b) de i § 8, stk. 1, nr. 1, nævnte handlinger, medmindre strafforfølgning i domslandet er sket efter anmodning af den danske anklagemyndighed.

§ 122. Den, som uberettiget yder, lover eller tilbyder nogen, der virker i dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hvern, gave eller anden fordel for at formå den pågældende til at gøre eller undlade noget i tjenesten, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 3 år.

2. I § 122, § 134 b, stk. 1, § 235, stk. 1, 1. pkt., og § 289 a, stk. 1, 1. pkt., udgår: », hæfte«.

§ 134 b. Den, der i forbindelse med møder, forsamlinger, optog eller lignende på offentligt sted færdes med ansigtet helt eller delvis tildækket med hætte, maske, bemaling eller lignende på en måde, der er egnet til at hindre identifikation, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2-3. ---

§ 235. Den, som erhvervsmæssigt sælger eller på anden måde udbreder utugtige fotografier, film eller lignende af børn, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år. På samme måde straffes den, som i en videre kreds udbreder sådanne fremstillinger.

Stk. 2. ---

Gældende formulering

§ 289 a. Med bøde, hæfte eller fængsel indtil 4 år straffes den, der til brug for afgørelser om betaling til eller udbetaling fra De Europæiske Fællesskabers budget eller budgetter, der forvaltes af eller for De Europæiske Fællesskaber, giver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortierer oplysninger af betydning for sagens afgørelse med forsæt til at unddrage sig eller andre betaling eller med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling til sig eller andre. Udbetaling fra De Europæiske Fællesskabers budget mv. omfatter også ordninger, der kun delvis er finansieret af EU-midler.

Stk. 2. - - -

§ 144. Den, der i udøvelse af dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv, uberettiget modtager, fordrer eller lader sig tilsige en gave eller anden fordel, straffes med hæfte eller fængsel indtil 6 år, under formildende omstændigheder med bøde.

§ 230. Den, der optager utugtige fotografier, film eller lignende af en person under 18 år med forsæt til at sælge eller på anden måde at udbrede materialet, straffes med hæfte eller fængsel indtil 2 år, under formildende omstændigheder med bøde. § 226 finder tilsvarende anvendelse.

§ 235. - - -

Stk. 2. Den, som besidder eller mod vederlag gør sig bekendt med fotografier, film eller lignende af børn, der

- 1) har samleje eller anden kønslig omgængelse end samleje,
- 2) har kønslig omgang med dyr eller
- 3) anvender genstande på groft utugtig måde, straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med hæfte eller fængsel indtil 6 måneder.

Lovforslaget

3. I § 144, § 230, 1. pkt., og § 235, stk. 2, udgår: »hæfte eller«.

Gældende formulering

§ 231. Har den, som skal dømmes efter §§ 228 eller 229, tidligere været dømt for nogen i disse bestemmelser omhandlet forbrydelse eller for løsgængeri, eller har han for en berigelsesforbrydelse været dømt til fængsel, kan straffen forhøjes med indtil det halve.

§ 306. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i 5. kapitel for overtrædelse af § 122, § 289 a eller § 299, nr. 2, 2. led.

Stk. 2. Strafansvar som nævnt i stk. 1 kan endvidere pålægges for overtrædelse af § 284, jf. § 122, § 144 eller § 289 a, når overtrædelsen er begået for at skaffe selskabet mv. del i en ved overtrædelse af § 122, § 144 eller § 289 a erhvervet vinding.

§ 2. Afgørelser, som er omfattet af konventionen om overførelse af domfældte, jfr. bilag 1 til denne lov, kan fuldbyrdes efter konventionens regler.

Stk. 2. - - -

Lovforslaget

4. I § 231 udgår: »eller for løsgængeri«.

5. § 306 affattes således:

»§ 306. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i 5. kapitel for overtrædelser af denne lov, der er begået for at skaffe den juridiske person vinding«.

§ 2

I lov nr. 323 af 4. juni 1986 om international fuldbyrdelse af straf mv., som ændret ved § 2 i lov nr. 291 af 24. april 1996, foretages følgende ændring:

1. § 2, *stk. 1*, affattes således:

»Afgørelser, som er omfattet af konventionen om overførelse af domfældte og tillægsprotokolten hertil, jf. bilag 1 og bilag 1 a til denne lov, kan fuldbyrdes efter konventionens og protokollets regler.«

§ 3

I lov nr. 214 af 31. maj 1963 om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv., som ændret ved § 3 i lov nr. 322 af 4. juni 1986 og § 3 i lov nr. 291 af 24. april 1996, foretages følgende ændring:

Gældende formulering

§ 5. Udlevering for en politisk lovovertrædelse kan ikke finde sted.

Stk. 2. Omfatter handlingen tillige en lovovertrædelse, som ikke er af politisk karakter, kan udlevering ske for denne lovovertrædelse, såfremt handlingen overvejende er af ikke-politisk karakter.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse ved udlevering til en medlemsstat i Den Europæiske Union, når handlingen er omfattet af artikel 1 eller 2 i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme.

§ 122. Udøvelse af advokatvirksomhed kan ikke forenes med en juridisk stilling ved domstolene, anklagemyndigheden eller politiet, jf. dog bestemmelsen i § 105.

Stk. 2-3. ---

§ 781. Indgreb i meddelelseshemmeligheden må kun foretages, såfremt

1)-2) ---

Lovforslaget

1. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. Retten kan med henblik på at sikre den dømtes tilstedeværelse og muligheden for, at straffen umiddelbart kan fuldbyrdes, træffe bestemmelse om, at den pågældende skal vare-tægtsfængsles.«

§ 4

I lov om udlevering af lovovertrædere, jf. lov-bekendtgørelse nr. 110 af 18. februar 1998, fore-tages følgende ændring:

1. I § 5 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Stk. 1 og 2 finder endvidere ikke an-vendelse, når handlingen er omfattet af artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger.«

§ 5

I lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 857 af 12. september 2000, foretages følgende ændringer:

1. I § 122, *stk. 1*, ændres »§ 105« til: »§ 106«.

Gældende formulering

- 3) efterforskningen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover, en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitler 12 eller 13 eller en overtrædelse af straffelovens §§ 124, stk. 1, 125, 127, stk. 1, 193, stk. 1, 235, 245, 252, stk. 1, 266, 281, 286, stk. 1, eller 289 eller en overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 3.

Stk. 2-5. - - -

§ 791 a. - - -

Stk. 2. - - -

Stk. 3. Observation af personer, der befinder sig i en bolig eller andre husrum, ved hjælp af fjernbetjent eller automatisk virkende tv-kamera, fotografiapparat eller lignende apparat eller ved hjælp af apparat, der anvendes i boligen eller husrummet, må dog kun foretages, såfremt

1)-2) - - -

- 3) efterforskningen angår en lovovertrædelse, der efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover, en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitler 12 eller 13 eller en overtrædelse af straffelovens §§ 124, stk. 1, 125, 127, stk. 1, 193, stk. 1, 245, 252, stk. 1, 266, 281, 286, stk. 1, 289 eller en overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 3, og

Stk. 4-6. - - -

§ 8. Med bøde eller hæfte straffes den, der overtræder §§ 3-5.

Stk. 2. I forskrifter, der udfærdiges efter loven, kan der fastsættes straf af bøde eller hæfte for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 3. - - -

Lovforslaget

2. I § 781, stk. 1, nr. 3, og i § 791 a, stk. 3, nr. 3, ændres »udlændingelovens § 59, stk. 3« til: »udlændingelovens § 59, stk. 5«.

§ 6

I lov nr. 104 af 14. februar 2000 om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin foretages følgende ændring:

1. I § 8, stk. 1 og 2, ændres »hæfte« til: »fængsel indtil 4 måneder«.

§ 7

I lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger foretages følgende ændring:

Gældende formulering

§ 70. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde eller hæfte den, der i forbindelse med en behandling, som udføres for private,

- 1) overtræder § 4, stk. 5, § 5, stk. 2-5, § 6, § 7, stk. 1, § 8, stk. 4, 5 og 7, § 9, stk. 2, § 10, stk. 2 og 3, 1. pkt., § 11, stk. 2 og 3, § 12, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., § 13, stk. 1, 1. pkt., §§ 20-25, § 26, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3, § 27, stk. 1, § 28, stk. 1, § 29, stk. 1, § 31, §§ 33 og 34, § 35, stk. 2, §§ 36 og 37, § 39, stk. 1 og 3, § 41, stk. 1 og 3, § 42, § 48, § 50, stk. 1 og 2, § 51, § 53 eller § 54, stk. 2,
- 2) undlader at efterkomme Datatilsynets afgørelse efter § 5, stk. 1, § 7, stk. 7, § 13, stk. 1, 2. pkt., § 26, stk. 2, 1. pkt., § 27, stk. 4, §§ 28 og 29, § 30, stk. 1, § 31, § 32, stk. 1 og 4, §§ 33-37, § 39, § 50, stk. 2, eller § 58, stk. 2,
- 3) undlader at efterkomme Datatilsynets krav efter § 62, stk. 1,
- 4) hindrer Datatilsynet i at få adgang efter § 62, stk. 3 og 4,
- 5) tilsidesætter vilkår som nævnt i § 7, stk. 7, § 9, stk. 3, § 10, stk. 3, § 13, stk. 1, § 27, stk. 4, § 50, stk. 5, eller en betingelse eller et vilkår for en tilladelse i henhold til regler udstedt i medfør af loven eller
- 6) undlader at efterkomme forbud eller påbud, der er meddelt i henhold til § 59 eller i henhold til regler udstedt i medfør af loven.

Stk. 2. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde eller hæfte den, der i forbindelse med en behandling, som udføres for offentlige myndigheder, overtræder § 41, stk. 3, eller § 53 eller tilsidesætter vilkår som nævnt i § 7, stk. 7, § 9, stk. 3, § 10, stk. 3, § 13, stk. 1, § 27, stk. 4, eller en betingelse eller et vilkår for en tilladelse i henhold til regler udstedt i medfør af loven.

Stk. 3. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde eller hæfte den, der i forbindelse med en behandling, som er undergivet en anden medlemsstats lovgivning, undlader at efterkomme Datatilsynets afgørelser efter § 59 eller at opfylde Datatilsynets krav efter § 62, stk. 1, eller hindrer Datatilsynet i at få adgang efter § 62, stk. 3 og 4.

Lovforslaget

1. I § 70, stk. 1-4, ændres »hæfte« til: »fængsel indtil 4 måneder«.

Gældende formulering

Stk. 4. I regler, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde eller hæfte.

Stk. 5. - - -

§ 6. - - -

Stk. 2. Den, der udbyder pyramidespil, jf. § 5 a, straffes med bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 2 år, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 3-5. - - -

Endskiønt det er en Selvfølge, at de Klæde-
dragter, eller andre Udmærkelsestegn, som af
Kongen ere foreskrevne og autoriserede for de
civile eller militaire Embedsmænd, ikke maae
bæres af Uberettigede; Saa finder Han dog pas-
sende, offentligen at kundgiøre Sin Villie, i den-
ne henseende, paa det at ingen skal kunne und-
skylde sig med Uvidenhed.

1. Ingen Uberettiget maa bære saadanne Uni-
former, som Kongen har bestemt, eller herefter
foreskriver, enten for de Militaire af Søe- og
Land-Etaten, eller for andre Embedsmænd. I Til-
fælde af Overtrædelse, straffes den Skyldige
med 100 Rdls Bøder til Fattigvæsenet; hvilke
Bøder fordobles, saa ofte Forseelsen igientages.

Lovforslaget

§ 8

I lov om offentlige indsamlinger og pyramide-
spil, jf. lovbekendtgørelse nr. 623 af 15. septem-
ber 1986, som ændret ved lov nr. 229 af 4. april
2000, foretages følgende ændring:

1. I § 6, *stk. 2*, ændres »hæfte« til: »fængsel ind-
til 4 måneder«.

§ 9

Plakat af 27. november 1801, hvorved Uberet-
tigede forbydes at bære saadanne Klæde-
dragter, som af Kongen ere autoriserede til Uniformer
for civile eller militaire Embedsmænd, samt at
bruge Epauletter, eller Skulderbaand, af nogen
Slags, ophæves.

Gældende formulering

2. Saa skal det og være forbudet enhver, som ei af Kongen har Befaling eller Tilladelse til at bære Epauletter, at bruge enten saadanne, eller andre Slags Skulderbaand, være sig af Guld, Sølv, Silke, Uldent, arbeidet Metal, af hvad Navn nævnes kan; Endnu mindre maa nogen give sine Domestiqver Epauletter eller Skulderbaand paa deres Livreer. Hvo, som handler herimod, straffes med det Halve af de, i 1 § bestemte, bøder. Og dersom nogen Domestiqve understaaer sig, uden sit Herskabs Vidende og Villie, at bruge ovenmeldte forbudne Klædedragter, da straffes han, 1ste Gang, med Fængsel paa Vand og Brød, i 4 Dage; 2den Gang dobbelt, og 3die Gang med 3 Maaneders Arbeide i Forbedringshuset.

3. Politimesterne paa ethvert Sted skal vaage over disse Buds Efterlevelse, og skal de, der gjøre sig skyldige i Overtrædelser derimod, tiltales og dømmes ved Politie-Retten. I øvrigt skal Politimesterne foranstalte denne Placat indrykke i Adresse-Avisen, eller de offentlige Tidender, hvor saadanne haves, til almindelig Efterretning og Efterlevelse.

§ 5. For så vidt angår personer, over for hvem der er truffet foranstaltninger i henhold til lov nr. 133 af 11. april 1925 om sikkerhedsforanstaltninger mod visse personer, der udsætter retssikkerheden for fare, har det sit forblivende ved nævnte lovs bestemmelser, indtil de trufne foranstaltninger er endelig bortfaldet. Et i medfør af lovens § 6 meddelt tilhold om ikke at nyde eller købe spirituøse drikke ophører dog at have gyldighed senest 5 år efter borgerlig straffelovs ikrafttræden. Straffelovens § 74 finder tilsvarende anvendelse.

Lovforslaget

§ 10

I lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 608 af 6. september 1986, ophæves §§ 5, 10 og 20.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 10. Når en inden borgerlig straffelovs ikrafttræden idømt straf helt eller delvis skal udstås efter lovens ikrafttræden, bliver efter justitsministerens nærmere bestemmelse straffen at omsætte til den i loven hjemlede nærmest tilsvarende strafart, således at den ved § 13 i almindelig borgerlig straffelov af 10. februar 1866 fastsatte forkortelse af straffetiden kommer alle til forbedringshusarbejde dømte personer til gode. Fængsel på vand og brød fuldbyrdes efter de hidtil gældende regler.

Stk. 2. Indtil den i borgerlig straffelovs § 41 omtalte til udståelse af ungdomsfængsel særlig bestemte anstalt er tilvejebragt, udstås ungdomsfængsel i en dertil bestemt særlig afdeling i det almindelige fængsel.

Stk. 3. Indtil arbejds hus er indrettet, vil straf af tvangsarbejde indtil 2 år kunne anvendes i stedet for indsættelse i arbejds hus over for de i borgerlig straffelovs §§ 197-199 og 229 omhandlede lovovertrædere. Indtil samme tidspunkt gælder bestemmelserne i lov nr. 63 af 1. april 1911, § 11, 3. og 4. stykke.

Stk. 4. Når arbejds hus er indrettet, bliver tvangsarbejde at udstå i arbejds hus inden for den i dommen fastsatte tid.

§ 20. Inden 5 år efter borgerlig straffelovs ikrafttræden fremsætter regeringen lovforslag til afgørelse af, i hvilket omfang frihedsstraffens fuldbyrdelse udelukkende bør foregå i anstalter, der tilhører staten eller dog står under dens styrelse (statsanstalter).

Stk. 2. Indtil en sådan lov kan træde i kraft, gælder følgende regler:

- 1) Fængsel udstås i arresthus, når afsoningstiden ikke overstiger 6 måneder. Fængsel i over 6 måneder udstås i statsanstalt. Sidstnævnte regel finder ligeledes anvendelse, dersom en person skal afsone flere fængselsstraffe i forbindelse med hinanden, og enten en af straffene skal udstås i statsanstalt, eller den samlede afsoningstid udgør over 6 måneder.
- 2) Ved genindsættelse i medfør af straffelovens § 39 finder afsoning sted i statsanstalt uden hensyn til længden af den tilbagestående straffetid.

Bilag til f. t. l. vedr. straffeloven m.v., lov om samarbejde med Finland, Norge og Sverige m.v.

Gældende formulering

Lovforslaget

- 3) Hæfte udstås i arresthus.
- 4) Al i stedet for bøde trædende forvandlingsstraf udstås i arresthus, medmindre forvandlingsstraffen i henhold til straffelovens § 54, stk. 2, vil være at udstå i forbindelse med en hovedstraf, der skal afsones i statsanstalt.
- 5) For så vidt angår personer, der udstår straf i arresthusene, har det sit forblivende ved § 4 i lov nr. 93 af 11. april 1916 om udgifterne i strafferetsplejen.

Til lovforslag nr. L 129. Skriftlig fremsættelse (6. december 2000)

Justitsministeren (Frank Jensen) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om international fuldbyrdelse af straf mv., lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv. og lov om udlevering af lovovertrædere samt forskellige andre love. (Gennemførelse af EU-rammeafgørelse om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri, 1. tillægsprotokol til den europæiske konvention om overførelse af domfældte og FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger samt ændringer som følge af afskaffelsen af hæftestrafpen mv.).

(Lovforslag nr. L 129).

Formålet med lovforslaget er for det første at gennemføre de ændringer, der er nødvendige for, at Danmark kan opfylde EU-rammeafgørelsen om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri. EU-rammeafgørelsen medfører bl.a., at juridiske personer skal kunne straffes for falskmøntneri, dokumentfalsk og bedrageri.

Lovforslaget indebærer, at straffelovens § 306 ændres, så der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i 5. kapitel for overtrædelser af straffeloven, der er gået for at skaffe den juridiske person vinding.

Endvidere sigter lovforslaget på at gennemføre de ændringer i loven om international fuldbyrdelse af straf mv., som er nødvendige for, at Danmark kan ratificere 1. tillægsprotokol af 18. december 1997 til den europæiske konvention om overførelse af domfældte. Overførelse af straf fuldbyrdelsen er efter konventionen betinget af, at den dømte meddeler samtykke til overførelsen. Med tillægsprotokollen åbnes bl.a. mulighed for i visse tilfælde at overføre straffuldbyrdelsen, selv om den dømtes samtykke ikke foreligger.

Lovforslaget indebærer, at lov om international fuldbyrdelse af straf mv. ændres, så kravet om samtykke kan fraviges i overensstemmelse med tillægsprotokollens regler. Dette har navnlig betydning i sager, hvor den dømte har unddraget sig straffuldbyrdelsen i domslandet ved at flygte til det land, hvor den pågældende er statsborger, og hvorfra den dømte af denne grund eventuelt ikke kan udleveres til fuldbyrdelse af reststraffen i domslandet. Der bliver ligeledes mulighed for at fravige samtykkekravet i sager, hvor den dømte skal udvises eller udsendes af domslandet efter endt straffuldbyrdelse.

Lovforslaget medfører endvidere, at der i loven om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv. indsættes en bestemmelse, hvorefter retten med henblik på at sikre den dømtes tilstedeværelse og muligheden for, at straffen umiddelbart kan fuldbyrdes, kan træffe bestemmelse om, at den pågældende skal varetægtsfængsles. Formålet med bestemmelsen er i lighed med § 8 i lov om international fuldbyrdelse af straf mv. at supplere bestemmelsen i retsplejelovens § 762, stk. 1, bl.a. i de tilfælde hvor strafferammekravet i denne bestemmelse ikke er opfyldt.

Herudover gennemføres de ændringer, der er nødvendige for, at Danmark kan ratificere FN-konventionen af 15. december 1997 til bekæmpelse af terrorbombninger. Denne konvention medfører bl.a., at en stat afskæres fra at nægte udlevering udelukkende med den begrundelse, at den forbrydelse, anmodningen angår, er en politisk forbrydelse mv.

Udlevering for en politisk lovovertrædelse mv. kan efter gældende ret ikke finde sted, medmindre der er spørgsmål om udlevering til en EU-medlemsstat, og handlingen er omfattet af artikel 1 eller 2 i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme. For udlevering til de nordiske lande gælder særlige regler.

Der foreslås derfor en ændring af udleveringsloven, så de handlinger, der er omfattet af FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger, undtages fra forbudet mod udlevering for politiske forbrydelser.

Det skal fremhæves, at der fortsat vil være adgang til at nægte udlevering, hvis der er fare for *forfølgelse* f.eks. på grund af den pågældendes politiske opfattelse eller øvrigt på grund af politiske forhold, eller hvis udlevering er uforenelig med *humanitære hensyn*. Desuden må udlevering fortsat kun ske på vilkår af, at *dødsstraf* ikke fuldbyrdes for den pågældende handling.

Herudover gennemføres enkelte ændringer i straffeloven og forskellige andre love inden for Justitsministeriets område, som i det væsentlige er en følge af afskaffelse af hæftestrafen, jf. lov nr. 433 af 31. maj 2000 om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Ændringer som følge af straffuldbyrdelsesloven, afskaffelse af hæftestrafen og prøveløsladelse af livstidsdømte mv.). Ved denne lovændring blev de dagældende straffebestemmelser inden for Justitsministeriets område tilpasset som følge af afskaffelsen af hæftestrafen. Med dette lovforslag foreslås en lignende tilpasning

af de straffebestemmelser, der er indeholdt i love vedtaget i sidste folketingssamling.

Lovforslaget medfører endvidere, at Plakat af 27. november 1801 hvorved Uberettigede forbydes at bære saadanne Klædedragter, som af Kongen ere autoriserede til Uniformer for civile og militaire Embedsmænd, samt at bruge Epauletter, eller Skulderbaand, af nogen Slags, udtrykkeligt ophæves. Lovforslaget medfører herudover, at nogle bestemmelser i lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov, der ikke længere har praktisk betydning, udtrykkeligt ophæves. Begge ændringer er en opfølgning på Justitsministeriets besvarelse af 14. juni 2000 af spørgsmål nr. 2 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ophævelse af 100 love og retsskrifter (L 219, fremsat af medlemmer af Frihed 2000).

Vedtagelse af lovforslaget indebærer i øvrigt, at Folketinget giver samtykke til, at Danmark ratificerer 1. tillægsprotokol af 18. december 1997 til den europæiske konvention om overførelse af domfældte samt FN-konventionen af 15. december 1997 til bekæmpelse af terrorbombninger.

Idet jeg henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.